

Poštarina plaćena u gotovu.

HRVATSKI SAMOBRA

Neodvisna smotra za javnu kritiku, ravnopravnost i sporazum.

Glavni urednik: MIHO JERINIĆ.

Smotra izlazi na 5. i 20. svakog mjeseca. — Predplata za tuzemstvo godišnja Din 48.—; polugodišnja Din 26.—; za Ameriku dva dolara godišnje. — Pojedini broj Din 2.— Oglasi po cijeniku. — Rukopisi se ne vraćaju; pisma nefrankirana neprimaju, nepodpisana u koš.

Tekući račun „Slavska Banka“ - Šibenik. — Uplativo i utuživo u Šibeniku. — Pošt. ček. račun br. 38'004. Zagreb.

Uredništvo i uprava smotre: ŠIBENIK, glavna ulica 108. II. kat.

U poslima smotre glavni urednik stoji strankama na raspoloženje jedino od 12-1 i od 6-7.

BR. 5.

ŠIBENIK 5. MAJA 1922.

GOD. I.

POSLANICA

Kr. Kotarskom Poglavarstvu
Kr. Državnom Odvjetništvu
Kr. Državnom Redarstvu
Kr. Državnom Oružništvu

Šibenik.

Gospodo branioci imetka svakog državljanina!
Vama upravljamo ovu poslanicu.

Pred nekoliko dana banuo je u prostorije Pučke Tiskare, gdje se tiska naš list, neki golobrki momak, koji se je predstavio kao izaslanik mjestne Jugoslavenske nacionalne napredne Omladine i zaprijetio je upravitelju tiskare, da više nema tiskati naš list jer u protivnom slučaju, da će Jugoslavenska nacionalna napredna Omladina demolirati tiskaru.

Stavljajući Vam ovu prijetnju javnog nasilja Jug. nac. napr. Omladine do znanja javnim putem, mi se nadamo, da ćete Vi kao branioci i čuvari privatnog imanja svih državljana Kraljevine SHS znati poduzeti shodne mjere, da se osujeti vandalizam neodgovornih elemenata i

uništavanje privatnog imanja i da ćete štiti slobodu javne kritike i poštene rieči.

Za slučaj pak, gospodo, da Vi nemate dovoljno sredstava da nas Hrvate branite od nasilja Jugoslavenske Omladine, to Vas molimo, da nam date samo jednu mašinsku geveru i svakomu od nas po jedan revolver, da mi sami branimo našu imovinu.

U nadi da ne će biti nužde da pucamo ni mi ni Vi na našu zalutalu braću izmedju Jugoslavenske Omladine primite izraz našeg poštovanja
Hrvatski Samobran.

Šibenik, 4. travnja 1922.

Što svaki Hrvat treba da znade?

Hrvatski Sabor dne 29. listopada zaključio je medju ostalim:

„... Sveobća narodna ustavotvorna skupština svega ujedinjenoga naroda Slovenaca, Hrvata i Srba odlučiti će se sa *unapred odredjenom kvalificiranom većinom*, koja potpunoma zaštićuje od svakoga majoriziranja, konačno kako o *formi vladavine, tako o unutrašnjem državnom ustrojstvu naše države; utemeljene na podpunoj ravnopravnosti Slovenaca, Hrvata i Srba*“.

Ovaj zaključak zagovarao je glavom zastupnik Svetozar Pribičević medju ostalim ovim riečima: „... Naročito treba da naglasimo da u toj našoj državi Slovenac, Hrvat i Srbin budu *podpuno jednakopravni*. Nijedan od pojedinih *djelova ne smije da se majorizira*. Kad bi o tom posumnjali onda bi to bila slabost ove države, koju bi tudjinac izrabljivao.“

Zemljoradnička zadružna Država i Kormoran dr. Avramović u Dalmaciji.

Treba priznati istinu: Riedko je kojem čarobnjaku uspelo zavesti seljačke mase, kao što je to sa krilaticama riečima dru. Avramoviću na obalama Dalmacije. U Bosni, Hercegovini, Hrvatskoj, Slavoniji i u dalmatinskom Zagorju hrvatski seljak ne vjeruje čarobnjakovim fantazijama. Tamo se je hrvatski seljak odlučio za osnutak hrvatske republike, i ne će ni da čuje za fantastičku zemljoradničku zadružnu državu, jer ova po teoriji njezinih otaca gospode kaputaša Avramovića, Viskovića ne bi imala da bude drugo nego slugan jedne treće osobe.

U tomu su na čistu i slovenski seljaci, koji su prošlih dana ustanoviti „Slovensku republikansku stranku.“

U tomu leži celi kontrast izmedju zdravog i vlastitog mišljenja hrvatskog seljaka i usijana mnienja stanovite skupine kaputaša, koje mnienje hoće oni da na silu narinu jednom malom dielu hrvatskih seljaka duž dalmatinske obale.

Onaj treći činbenik ne može da iz stanovitih, familjarnih a ne državnih probitaka pristane u obće na uredjenje države na republikanskoj bazi; pak se je pobrinuo i našao je Kormorana Avramovića i kaputaše Viskovića, Franića i druge ljude, koji tove bubrege od težačkog znoja, da kroz naš narod šire njima probitačnu formu o uredjenju države na zadružnoj bazi.

U odgovoru na adresu izaslanika države Slovenaca, Hrvata i Srba dne 1. prosinca 1918. današnji Kralj Aleksandar u ime Kralja Petra dao je svečano obećanje, da želje, koje su izražene u gornjem zaključku hrvatskog sabora *podpuno prihvaća*.

Hrvatu kanoniku Milanu Kučenjaku u Varaždinu, Kralj Petar dao je na pozdrav odgovoriti: „... Osnovat ćemo prije svega *podpuno ravnopravnost* svih dijelova našega jugoslavenskog naroda“.

Sve ono što se je dogodilo iza ovih svetčanih izjava i obećanja stoji u protimbi sa zaključkom hrvatskog sabora. Svetčani zavjet Kralja Petra preko sina Regenta Aleksandra bio je pogažen. Hrvati i Sloveuci bili su izigrani, prevareni. U ustavotvornoj skupštini pogažen je princip kvalificirane većine, pogažen temeljni kamen o formi vladavine.

Na mjesto ravnopravnosti uvedeni su hegemonija Srba, batine, korupcija i progori Hrvata.

Veliki Vranac i kaputaš Visković, nama se čini, dosta su toga načitali, ali od svega niesu znali da poskorupe ono što je ponajbolje, pa da to pripoviedaju kroz naš neuki seljački sviet. Oni rek bi i nemaju ni pojma o zelenom kaderu u Dalmaciji, koji sa svim razgovietno prigovara čarobnjaku Avramoviću i kaputašu Viskoviću, da je prvi temelj jedne zadružne države njezina republikanska baza. Taj temelj njihove zadružne države izbjegavaju svi srbski zemljoradnici kao i oni, koji su im se pridružili na dalmatinskim obalama. Srbski zemljoradnici i njihovi prijatelji su monarhiste. Taj njihov monarhizam izključuje mogućnost, da bi oni u zadružnoj državi upravljali pošteno i pravedno. U svim državama od pamtievieka, gdje je monarh iza Boga bio strah i trepet državljana nije nikada vladala Božica Pravde.

Uzmimo iz poviesti koji hoćete slučaj monarhizma svudje ćete naći da se je narod, koji je bio podredjen dotičnom monarhu smatrao prostim rob-ljem ili recimo po našu domaću: marvom. U takovim državama sve se vrti oko osobe monarha. On je mogao bit najgori delikvent ipak je zaslipljena masa klicala mu: Yivat!

U Parizu su se nezadovoljni gradjani sa upravama francuskih kraljeva sakupljali u podzemne špilje i tu su se na sva grla derečili proti vlastitom monarhu, koji je bez ikakva grizodušja dopuštao, da njegove vlade tlače i gnječe biedni francuski narod. To su činili, da izkale svoj jeđ, i da ih kraljevi sateliti ne pohvataju i ne poubijaju.

Naš hrvatski dobro protuhrva i kaputaša Visković koji ih iz osobne sramotnoj raboti čivati i mi se ne težaci što prije o hrvatske republike da na najpošten Dalmaciji i to na bratskog odnošaj bez suda, bez ot bez prictnja. Mi Dalmaciji ne će od njegovih najvića, kaputaša Vputu Franića.

Dolazak

Radikalski glavnu, da prije n Kralja dobiti ma ne bi bilo palo bujnoj maštaniji on pjesmu za jav nacijama vidio j u red postavile“, rajskim vratima s mu stisne ruku. Lazar, starac Jug voda Miloš Obilica skida krunu s glade Od veselja uhvat ode Kralj Petar stolju, da mu se čevim halucinacij reče mu: „Diko moga rajal“

Kako smo je našim čitaocim naše mnienje. Pe će ga veličati ne stranaj književnosati gdje je svršil povjestničari prana drugi u pakao.

Kada bi ove dan član svete sr pisanje ne bi nas bi smo se njegov duši ipak žalili, d njih ruskih učenja

Naš hrvatski seljak u Dalmaciji prozreo je dobro protuhrvatsku akciju kormorana Avramovića i kaputaša Viskovića, Franića i drugih delikvenata, koji ih iz osobnih interesa sliede u toj njihovoj sramotnoj raboti, pak se je po malo počeo osvješćivati i mi se nadamo, da će i ostali još zavedeni težaci što prije okrenuti im leđa, a prigrliti zastavu hrvatske republike, u kojoj će oni sami seljaci moći da na najpošteniji način urede agrarno pitanje u Dalmaciji i to na podlozi bratske pravednosti i bratskog odnošaja između vlastnika zemlje i težaka, bez suda, bez oružnika, bez pravdanja, bez mržnje, bez prietnja. Mi se nadamo da hrvatski težak u Dalmaciji ne će se unapried dati više zavaravati od njegovih najvećih neprijatelja Vranca Avramovića, kaputaša Viskovića i milionera u starom kaputu Franića.

Dolazak kralja Petra u raj!

Radikalni Dante Kaliger Jure Kapić utvrio u glavu, da prije nego otegne papcima, mora od Kralja dobiti ma koji bilo orden i što ni Belzebulu ne bi bilo palo na um, to se porodilo u njegovoj bujnoj maštariji pa pod gornjim naslovom ispjeva on pjesmu za javorove gusle. U njegovim halucinacijama vidio je Kaliger Jure kako su se „zvijezde u red postavile“, kuda je Kralj Petar prolazio. Na rajskim vratima sveti Petar dočeka Kralja Petra te mu stisne ruku. Dočeku u raj prisustvovalaše car Lazar, starac Jug Bogdan sa devetero sinova, vojvoda Miloš Obilić sa srbskim vitezovima. Car Lazar skida krunu s glave i povrh čela on ju Petru stavi. Od veselja uhvatiše se u kolo. Kada se naplesaše ode Kralj Petar Hristosu, koji je sjedio na prijestolju, da mu se pokloni. Hristos Bog — po Kapićevim halucinacijama — ljubezno ga pozdravi i reče mu: „Diko od svih Kralja, Ti ćeš biti ures moga raja!“

Kako smo mislili o Petru Mrkonjiću poznato je našim čitaocima. Ni danas nismo promienuli naše mnijenje. Petar Mrkonjić spada poviesti, koja će ga veličati ne samo u beogradskoj doli i u stranoj književnosti, ali kada ta poviest bude pisati gdje je svršila njegova duša, onda će ju nju povjestničari prama svojoj vjeri strpati jedni u raj a drugi u pakao.

Kada bi ove gornje fantazije bio napisao jedan član svete srbske pravoslavne vjere, njegovo pisanje ne bi nas katolike podnipošto tangiralo. Mi bi smo se njegovoj fantaziji nasmijali dok bi u duši ipak žalili, da se Kralj Petar nije, poput raznih ruskih učenjaka, barem u zadnjem času obratio

na pravu vjeru. Ali kada se između nas katolika nalazi jedna neodgovorna ljudeskera, koja na ovaki način vriedja vjerska čuvstva celog katoličkog svieta, onda državni odvjetnik i državni nadodvjetnik u Splitu imali su svetu dužnost da zaprieče ovo bezdušno vriedjanje katolika u državi SHS.

Po dogmama katoličke vjere svakomu su šizmatiku zatvorena vrata nebeskoga raja. Da je Hristos Bog dozvolio svetomu Petru da sa Kraljem Petrom učini iznimku u to nevjeruje nijedan sljedbenik katoličke crkve, pa čemu onda dozvoliti da se širom Dalmacije širi jedna vjerska neistina, koja je kadra da između sljedbenika srbske pravoslavne crkve i katolika razpiruje vjersku mržnju i zavist, koju bi se sa obe strane imalo gušiti.

Da je po vragu komu od nas, koji absolutno ne vjerujemo, da bi duša Kralja Petra, kao šizmatika, mogla prispjeti u kraljevstvo Isusa Boga, palo na um, da to u javnosti istaknemo, ej, onda bi se protiv nas bila podigla kuka i motika. Državni odvjetnici bili bi na pola poludili tražeći paragrafe po srbskim zakonima, na temelju kojih bi nas se progonilo radi uvriede Nj. Vel. i radi širenja mržnje između pravoslavnih i katolika.

Pjesma Kaligera Kapića ne spada u ona djela naših književnika, koji su pozvani da šire ljubav između katolika i pravoslavnih. Osim toga ova pjesma prikriva još jednu neistinu, koju Kapić ne ističe, ali koja se sama po sebi razumije; a to je: izmirenje Kralja Petra sa carem Franjom Josipom i sa Franjom Ferdinandom.

To je pak isključeno!

Predpostaviv, da je Isus-Krst učinio iznimku za Kralja Petra i dozvolio, da i on dodje u nebeski raj, to ipak ta dozvola nije mogla usliediti bez predhodnih pregovora. Kako u nebeskom raju oko Isusova Prijestolja nemogu sjediti zavadjene okrunjene glave sa zemaljske kruglje, to je prije dolazka u raj Kralj Petar morao pristati na uvjet, da će i on biti pripušten k Božjem Prijestolju, izmirili se sa Apoštolskim Kraljem Franc Josipom, za kojega cijeli katolički svijet drži i tvrdi, da sjedi uz desnu Čajka Nebeskoga, kao što i sa Franjom Ferdinandom, za kojeg i sami francuski katolici drže da je u nebeskom raju.

Evo do kojih vjerskih posljedica vodi nepromišljeno pisanje ili pjevanje jednog katolika o pojmovima, koji stoje u diametralnoj oprieći sa dogmama katoličke crkve.

Stara blezgo, Kapiću, kani se ludorija a uzmi kralješ u šake i moli se Višnjem Otcu, da se i ti u paklu ne budeš grizti kao bezbožnik!

Tko nam po vragu nevjeruje, da jedan šizmatik, ne pomirili se s Bogom Krstom u zadnjem času života, ne može prispjeti u nebeski raj i sje-

điti uz Priestolje Čajka Nebeskoga, neka se propita kod učenjaka i tumačitelja katoličkih dogma pak će se uvjeriti, da mi i u ovom slučaju pišemo i branimo istinu.

Proročanstvo Josipa Barača.

Medju riedke i sposobne sile spada nekadašnji Hrvat prof. Josip Barač. Za vrijeme pašaluka habsburške dinastije najpametnija Baračeva misao bila je u srca povjerene mu hrvatske mladosti ulievati žuč proti svakom tlačitelju hrvatskog naroda. Radi toga njegova plemenita djelovanja pretrpio materijalno i moralno mnogo, ali što je više trpio i podnosio, to se je sve više u njegovoj duši razsplantsavala ljubav za slobodu i nezavisnost hrvatskog naroda i njegove rodjene grude. Slom je Josip Barač pozdravio sa sliepim oduševljenjem, koje je na njegovu hrvatsku dušu djelovalo u toj mjeri, da ga je potpunoma ostavio na cjedilu politički razum. U pijanstvu zanosa za lažno nam predstavljenim osloboditeljima Josip Barač zaboravlja na vlastiti Ego i kotrlja se u smrznutoj krvi neprijatelja hrvatskog naroda, dok, i ako jedan od naših ponajboljih živućih satirika, i sam ogrezne, da u tom i za samog psibiatra zagonetnom slučaju, spadne medju dekadente zadnje vrsti.

O Josipu Baraču ne bi pisao ni crne rieči, da ne spada medju nekadašnje moje dobre znance i prijatelje, koji zalutaše i koji su u njihovu lutanju kadri da nanesu štete i kvara hrvatskom narodu više nego ga je nanio njemačko-magjarski jaram, proti kojemu smo se tajno i javno borili. Baračev današnji rad sliči djelovanju curare-otrova, koji polagano ubija vrške živčanog sistema. Sreća, da smo taj njegov otrov na vrijeme analizali, pa danas je svaki Hrvat dužan da poradi, da se Baračev otrov paralizira.

Kemičkoj formuli SHS postavio je nekadašnji zagriženi republikanac Barač protuformulu L. M. L. Na toj njegovoj protuformuli bazira Barač njegovo proročanstvo.

$$\frac{\text{SHS}}{\text{LML}} = \frac{\text{Srb, Hrvat, Slovenac}}{\text{Lav, Magarac, Lisica}}$$

Barač nam predstavlja Srba kao Lava silnika, koji ipak sam nije mogao da se nakrade pliena pak je u pomoć zvao Hrvata-Magarca i Slovenca-Lisicu. „Revalo se, njuškalo i kralo, lovilo se, dok je sunce (Austrija) palo“. Kad je došlo do diobe pliena Hrvat-„Kenjac porazdieli plien u tri diela, kako Bog i pravda zapovieda i tešku pamet skupi i pred Srba-lava blesasto pristupi“ pak mu otvoreno, iskreno

i pošteno predloži: „Nakon složna rada, Veličanstvo Vaše, nek izvoli sada dat nam što je naše“.

Na taj Hrvatov poštenu i pravedni postupak „Lav se smrači i Magarca pandžama zakvači, pa ga smrska svega u komade, da ni repa od njega ne ostade“.

Slovenca-liju dodje sad red da dieli plien. On „sve u hrpu skupi jednu i u Srba-lava umiljato giednu“ te mu reče: „Veličanstvu Tvomu ide lav i slava, to po sudu momu dioba je prava“. Razdragan Srb-lav ovim sladkim riečima „proždre lova koliko je htio, a Lisici-Slovencu baci sočan dio“.

Josip Barač jasno nam predočuje:

prvo: da Srbin ne će nikada izbiti iz njegove glave, da ova naša današnja narodna zajednica nije djelo (plien) Hrvata i Slovenaca ništa manje, koliko i Srba.

drugo: da u ovoj našoj državnoj zajednici mora da bude jedini gospodar, a Hrvati i Slovenci njegove sluge.

treće: da će od ovih slugana u ovoj našoj državnoj zajednici moći samo onaj dobivati ostatke i kosti sa srbskog stola, koji se bude znati ulagivati Srbinu.

četvrto: da Hrvat, koji je jednako revao, njuškao, krao i lovio kao i Srbin ne smije tražiti ravnopravnosti u dielu, jer da će ga Srbin uništiti jednom za uvijek, da ne će od njega ostati ni sjene ni traga.

peto: da su Slovenci kukavice i puzavice i da će njima pod Srbinom biti dobro jer će mu se znati ulagivati.

Ovu će uvriedu Slovenci sami znati odbiti.

Mi smo Hrvati ipak zahvalni Josipu Baraču na njegovom proročanstvu i ako je on izgubio svaku nadu u slobodu i nezavisnost hrvatskog naroda nismo ju izgubili mi. Već su tri diela hrvatskog naroda otvorila oči i uvjerila se, da dok mu tudjin bude gospodar da će on njemu biti sluga i uprav za to traže i bore se za vlastitu hrvatsku republiku, u kojoj će biti dolična mjesta i za profesura Josipa Barača, a u kojoj se ne će hrvatske činovnike tjerati iz službe jedino za to jer su poštenu i neustrasivi Hrvati. Baračev Magarac-Hrvat ne će podleći pandžama Lava-Srbina jer njegov „bre“ nemože da uništi Hrvate „sve!“

Nema ni velike Srbije ni Jugoslavije.

Br. 3. našeg lista bio je zaplienjen i uništen u glavnom što se je u čeonom članku hrvatskom narodu u Dalmaciji u pravom i poštenom svietlu prikazao rad hrvatskog naroda sakupljena danas u

Hrvatskom Bloku da Hrvatski Blok da se unutar gr hrvatsko pitanje forum Europe. već o stvarima, cima prečinjaju gleda da je ona ruke ljudi, koji ijedan šibenski cima šibali sve između Hrvata vorili o Velikoj uništenjem br. 3 šteta, ali naše je žemo javno da nije ni Jugoslavij pripoviedaju.

Mi smo u narodu, da nije njih škola, nesmi žavnu zajednicu slavijom. Pozivlj paze na dječjim ovim krivim naz

Pogreb Pri

Prošloga m Srbije i barski n Sprovodu u nijedan zastupnik stvoavao nitko o prisustvoavao od ipak je fra Mate žavni trošak pr li se priredjiju Ovako igno ni u Tunguziji.

Tužbe iz

Žrtva rad pok. Ivana radil tri godine a k Njezino ponašan na Pokrajinsku bila usljed anon Italiju. Marija I u broj onih H put iz službe. U

Hrvatskom Bloku. U tomu se je članku dokazivalo da Hrvatski Blok nakon što je iscrpio sva sredstva da se unutar granica naše državne zajednice uredi hrvatsko pitanje, bio je prisiljen, da se obrati pred forum Europe. U zapljeni nema govora o tomu, već o stvarima, koje se našim državnim odvjetnicima prečinjaju kao nekakva strava. Medjutim izgleda da je onaj zapljenjeni članak ipak došao u ruke ljudi, koji vide dalje od nosa nego li to vidi ijedan šibenski demokrat. U zapljenjenim smo člancima šibali sve one koji su odgovorni za to, da se između Hrvata i Srba širi mržnja, kada smo govorili o Velikoj Srbiji i Jagovinašima. Zapljenom i uništenjem br. 3 nama je nanešena novčana ogromna šteta, ali naše je pisanje pobjedilo i mi danas možemo javno da ustvrdimo da nema ni Velike Srbije ni Jugoslavije, kako to zatornici države SHS pripoviedaju.

Mi smo u stanju da javimo našem hrvatskom narodu, da nijedan pučki učitelj ili nastavnik srednjih škola, nemijske, ponavljamo nemijske našu državnu zajednicu nazivati Velikom Srbijom ili Jugoslavijom. Pozivljemo sve roditelje, da budnim okom paze na djecu, da ih se u školama ne truje sa ovim krivim nazivima naše državne zajednice.

Pogreb Primasa Srbije u Šibeniku.

Prošloga mjeseca je umro u Šibeniku Primas Srbije i barski nadbiskup fra Mate Kardun.

Sprovodu ovog čelika-Hrvata nije prisustvovao nijedan zastupnik beogradske vlade. Nije prisustvovao nitko od pokrajinske uprave. Nitko nije prisustvovao od mjestnih civilnih i vojnih oblasti, a ipak je fra Mate Kardun zaslužio, da mu se na državni trošak priredi veličanstveniji sprovod nego li se priredjuju kojekakvim farabutima.

Ovako ignoriranje Hrvata fratra ne bi se zbililo ni u Tunguziji.

Tužbe iz naroda.

Žrtva radikala u Kninu. — Marija Dračar pok. Ivana radila je kod Kot. Prip. Povj. u Kninu tri godine a kod istog poglavarstva druge dvie. Njezino ponašanje bez priekorno. Učinila je molbu na Pokrajinsku Upravu. Ova je njezinu molbu odbila usljed anonimne tužbe jer da je tobože služila Italiju. Marija Dračar je rođena Hrvatica i spada u broj onih Hrvata, koji će biti bačeni na put iz službe. U Šibeniku ima Srbin, koji je celo

vrieme okupacije bio u službi kod Poglavarstva. On je Srbin. Kažu da je stekao imanje dapače, kao malo koji švercer. Evala mu. Nek stoji i dalje u službi, ali neka za Hrvate vlada ravnopravnost kao i za Srbe.

Rižotaši u Prviću. — I ovdje imamo članova „Društva za ubijanje Hrvata.“ Objelodanite njihove slike. To su vam lienčine i muktaši. Ni jedan ne će da radi i da se hrani od svoga truda. Vrebaju na svakoga, od koga bi što izglančili za njihov fond. Jedva žele da se tko ženi. Oni ne fale u kuhinji i u kući. Kad dobro napune njihove trbuhe i kad se još bolje napiju, onda zaredaju glančiti novce za njihov fond ili da će učiniti neke čare mladoženji i svatovima. Vodja im očekuje svaki dan imenovanje, tako se on pelivani, za šefa državnog redarstva. (Bit će na otocima Sestrice). Njihova pak najzanimivija radnja je ocrnjivanje ribara, mesara, trgovaca Hrvata na otoku. Štede pak bivše talijanske špijune, jer su im začepili usta sa nekoliko komada pokućstva za društvene prostorije. Crkva im smrdi, Hrvatstvo im smrdi. Klatare se po selu kao pašćad po danu, a noću gledaju bili im odkle pao medeni kolač s neba.

Iz pisama glavnom uredniku.

Tivat. — Vašu molbu rado ispunjavam za širenje čiste hrvatske ideje medju našim sviesnim Hrvatima, te ću Vas na tom koraku uvijek podupirati i nastojati da nam u Boki pobjedi zdrav razum i čisto nepatvoreno hrvatstvo.

Usvajajući podpuno Vaš program, po kojemu će te uvijek braniti pravo hrvatskog naroda, srdačno Vas pozdravljam i želim sretan početak uz hrvatski pozdrav. — *Ivan Fažo*, trgovac.

Ston. — Nas amo obradova, gdje je Samobran dobio pravo ime, koje je morao i da će zastupati odlučno našu pravednu hrvatsku stvar, kako se nama dolikuje. Nemojte podnipošto klonuti duhom već započetim putem udarite kao što udariste i do sada. Uz hrvatski pozdrav Vaš odani. — *Niko Buško*, trgovac.

Gospić. — Dragi moj Miho! — Na prolazu Vašem kroz Liku, u svoje doba, mi se i osobno upoznasmo, prem Vas odprje po Vašem novinarskom radu znadoh, dok još bijaste mladićem i na visokim školam. — Škole mnogo mogu čovjeku dati za njegovo stručno znanje. — Nu za političko — treba ne samio znanje raznostruko, t. j. obćenito, već osobito znanje i poznavanje života, potrebah, težnjah, čutenjah, duše naroda. — kojega smo si-

novi, i kojemu želimo svojim radom okoristiti. — Ja vjerujem, da je tog svega kod vas u dobroj mjeri. — Pa i sad, vidim, Vi kao da niste onako, kako treba, upoznali dušu hrvatskog naroda. To, mislim i da dolazi odtud, što Vam nije dano prilike upoznati svaki naš kraj i stanje, u kojemu se nalazimo. Ovaj rat i preokretnje, i ovo što danas gledano i podnositi moramo, uciepilo je u duši hrvatskog naroda i osjećaj i težnju, da on mora prekinuti sa onim mišljenjem i zaglupljivanjem one gospode nekoje, koja još uvijek ludo misle, ako, skinuv stari jaram neofarbani, dovoljno je metnuti novi ofarbani jaram, pod nadpisom „jedinstvo“, „sloga“, „bratska krv“, „jugoslavstvo“, pak da će narodu odmah dobro i zadovoljstvo biti. Danas ne vlada ni Švaba ni Magjar.

A gledajte što rade i „bratja“ i „sinovi naši“. I, tako vidimo, narod je toj „svojoj“ „učenoj“ gospodi okrenuo leđa — i potpunim pravom. — Jer: zabadava meni sit i pun gospodski kulen političara govori: „i ti si sit, i slobodan, i pravica i bratstvo vlada u ovoj našoj „slobodnoj“ (!?) državi“, kad on svega toga niti vidi, niti čuje, niti uživa, već sve protivno i u — najgadnijim i najodvratnijim prilikam, da ih ni od tuđinca ne bi smio takve očekivati. Zato su predpotopne i srednjovjekovne ideje, o autoritetu o pojedinaca, i dinastija po „milosti božjoj“, baštinih, izgubile kod naroda, koji je progledao danas, svaku svaku vrednost. Iztakniti i te nazore, koji odgovaraju duhu vremena, i slobodnom razvitku naroda, i kažite svemu što je dobro i liepo, da jest tako, a što je nevaljano, gnjilo, preživjelo, da nije više za polugu, nije temelj narodnu životu pak će Vaš list izvršiti zadaću, koju mu namienjujete.

Kako su se stvari do danas razvile — iztok „bratski“ na jugoslav..., a zapad „bratski“ još uvijek to liže.

Razumni ljudi, koji ne okretju kabanicu prema vjetru, gorkim smiehom, da nerečem prezirom gledaju na to vrtoglanje i političko švindlarjenje (iz kojeg će naivni Hrvati — samo kratje potegnuti) pa gledaju, da ostajuć narodu svomu vjerni, rade na stalnom temelju Hrvatah.

Prošla su vremena, kad se, prema glupoj naci „učene“ gospode, mislilo u narodu, da će mu po milosti božjoj papa, kralj, car i cesar, ministar, ban, „svoje krvi“ dati „otčinsku pomoć“. Narod je odlučio, iskušat prošlostju i sadašnjostju, da si sam pomogne kako zna i može — jer je, jaram makar „bratski“, isto tako težak, kao i tuđjinski. Mi smo ovdje, u banskoj Hrvatskoj, najprije za slobodu i pravicu i neodvisnost Hrvatah i Hrvatske; a onda, kao takovi, za pravo bratstvo sa srodnom bratjom

bilo kojeg imena, koji nama (kao i mi njima) svako dobro žele. Mi smo u obće za slobodu, pravicu i bratstvo svih narodah. Al najprije sve to želimo sebi i svojim u svojoj hrvatskoj kući.

Sva druga nastojanja nekih naših, recimo „idealista“, i onih poznatih političkih švercera, špekulanata, koji samo o sebi misle, neće krenuti hrvatski narod sa njegova puta k slobodi — koju još željkuje, al, ako uztraje u borbi, i doživit ju mora.

Da ste mi zdravo! I podjite pravim putem!

Sa hrvatskim seljačkim i republikanskim pozdravom, Vaš — Marko Došen, nar. zast.

Sv. Jelena - Crikvenica. — Tendencija Vašeg Samobrana učinila je u mojoj duši kao domoljubu Trofej u kome triumfiraju tisuće hrvatskih i srbskih srdaca goreći od čežnje za ostvarenjem uzvišene ideje našeg Samobrana. — *Franjo Manester*, građevni poduzetnik.

Gornja Bebrina - Brod n/S. — Uvjeren sam, da ćete stajati vazda u kolu Hrvata okupljenih danas u Hrvatskom Bloku, kamo će i naša braća iz Dalmacije i Herceg-Bosne prisajediti se te vazda stajati na braniku za sretnu i slobodnu u skoro vrijeme našu domovinu Hrvatsku. U toj nadi i želji očekujem Vaš istup. Hrvatsko Vam pozdravlje. — *Petar Klobučar*, trgovac.

Težaci iz ciele Dalmacije koji kane posjetiti zagrebački Velevašar od 1—15 lipnja mogu dobiti potanje obaviesti i polakšice kod uprave „Hrvat. Samobrana“.

Zarobljen. U Šibenskim tamnicama leži zarobljen težak Grgo Petković iz Budaka, duševni vodja hrvatskih republikanaca iz sjeverne Dalmacije.

Predsjedniku Slovenske Republikanske Stranke Doktorju Antonu Novčanu — Celje.

Vaš požrtvovalni i uzvišeni rad oko osnutka Slovenske Republikanske Stranke zadivio je sve dalmatinske republikance, koji Vašoj mladoj stranci, čiji se članovi odlikuju iz težačkih redova, šalju dalmatinski težaci republikanski bratski pozdrav.

Miho Jerinić.

Vlastnik: Františka Jerinić i drugovi.
Izdavatelj i odgovorni urednik: Miho Jerinić.
Tisak: Pučka Tiskara — Šibenik.

Blaž Bolan

Trgovina ma

Odijela

ZLA

A. PETRIĆ

Ulica

Vlastita radionica

iz fil

UMJERE

Dro

VINKO VUČIĆ

Skladište kemija

boja, gumeni

Op

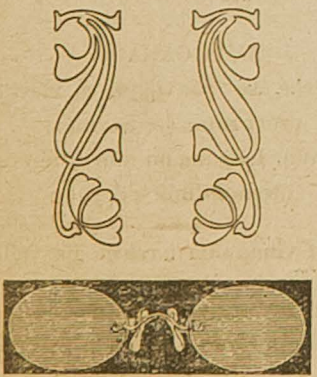
Naočala

Izvršuje svaku

lijetničk

Primaju

<p>Preporuča se kao domaća tvrtka Staklana VJ. FRANZ, Zagreb Jelačićev trg 7. — Telef. 22-42.</p> <p>Bogato skladište staklene i porculanske robe. — Staklenih ploča i ogledala svake vrsti i veličine.</p> <p>Opletenih bocuna (demyoku) od 3 do 50 lit.</p> <p>Veliki izbor svjetiljaka za petrolej i elektriku. Najfinija Kristalna luksus roba.</p> <p>Prodaja na malo i na veliko.</p>	<p>Knjižica Zdravka Spasojevića, Beograd</p> <p>Preporučuje slijedeće knjige:</p> <p>F. M. Dostojevski: Večni Muž D. 10 " " " " " " " " 15 F. M. Dostojevski: Netočka nevezano " 12 " " " " " " " " 15 Zločin i kazna " 20 A. K. Gončarov: Ponor (Verina Ljubav) " 12 " " " " " " " " 15 G. Le Bon: Psihološki zakoni razvika naroda " 5 F. Kape: Marieta, roman " 3 Lav Tolstoj: Djavo, pripovetka " 3 Žan Hišpin: Čudne smrti " 2 M. Gorki: Stara Izergika " 2 " " Straža " 2 A. de Vinji: Crveni pečat " 2 G. de Mopasan: Navodi " 8 Dr. I. Prijatelj: Slovenačka književnost " 6 B. Joksimović: Muzički bukvar " 3 L. Zrnić: Svetski rat " 2 " " Narodna vera i država " 3 Drag. I. Ilić: Sekund Večnosti, istočnjački roman " 7 A. T. Pisemski: Hiljadu duša, roman " 32 A. Bordo: Vunena choljina, r. " 12 A. P. Čechov: Kaštanka, prip. " 3 M. M. Vukićević, Istorija S. H. S., I. II. " 15 Opširan katalog na zahtjev šaljemo besplatno. Poručbine šaljemo uz pouzće.</p>
<p>Blaž Bolanča — Šibenik</p> <p>Trgovina manufakturne robe. Odiijela za gospodu.</p>	<p>Pozor Trgovci</p> <p>Naručite si za uzorak: I. kolekciju 600 komada najfinijih umjetničkih ljubavnih i pikantnih karata svakih 10. druge vrste: za din. 185.— II. I. Kolekcija 100 komada finih broševa, naušnica, mindjuša - prstenja - prikopčica, narukvica-ogrlica. Lanaca za satove kutija za duhan itd. za 200 din. Šalje pouzćem: Zastupstvo Českkih trgovačkih kuća.</p> <p>S. Golik Zp. Delnice Hrvatska</p>
<p>ZLATARIJA A. PETRIĆ — ŠIBENIK Ulica sv. Ivana.</p> <p>Vlastita radionica u narodnom vezu iz filigrane.</p> <p>UMJERENE CIJENE.</p>	<p>— Mate Prgin — Šibenik —</p> <p>Veliki pribor šešira i sagova domaćih tvornica.</p> <p>Trgovina mješovite robe.</p>
<p>Drogarija VINKO VUČIĆ - ŠIBENIK</p> <p>Skladište kemijskih proizvoda, laka, boja, gumenih predmeta i o.</p> <p>Optika. Naočala — Cvikera. Izvršuje svaku izradbu po okul. liječničkom propisu. Primaju se popravci.</p>	<p>— Ivan P. Erceg - Šibenik —</p> <p>Skladište kuhinjskog posudja, stakla i porculane.</p> <p>Cijene umjerene.</p>
<p>Vinko Šupuk - Šibenik Ulica sv. Ivana.</p> <p>Prodaja električnog materijala za visoku i nisku napetost</p> <p>Umjerene cijene.</p>	<p>Ivan Čičin Šain - Šibenik</p> <p>Trgovina rukotvorne robe. — Zastupnik „Prve Dalmatinske Tvornice prediva i tkiva u Šibeniku“ prodaje na detalj prave vunene štofove uz tvorničku cijenu. Skladište: Glavna ulica.</p>
<p>I. STJEPUŠIN - SISAK</p> <p>Preporuča najbolje tambure, žice, partiture i ostale potrebštine za sva glazbala.</p>	

<p>Trgovina Pomodne Robe ANTE FRUÁ — ŠIBENIK</p> <p>Glavna ulica</p> <p>Uvijek dobro opskrbljen: Košuljama, ovrtačima, rukavicama, rubcima; pak štapima, kišobranima, klobucima i šeširima</p> <p>svih svjetskih tvornica.</p> <p>Bogati pribor za krojače i švelje. Cijeli izbor za bijelo vezivo. Svile i svilene vrpce.</p> <p>Vojnički predmeti.</p> <p>Skladište Singerovih origin. šivaćih strojeva.</p>	<p>Papirnica i Knjižara J.A GRIMANI — ŠIBENIK</p> <p>Papir, knjige, školski i uredovni pisaci i risači predmeti. Trgovačke knjige. Uljene i acquarel boje, crnila i tuša u svim bojama, svjetske tvornice Guntler Wagner.</p> <p>Muzikalije. like. Okviri. Vrpce i Pribor za pisaci stroj i cyklostyl. Cijene umjerene.</p>	<p>KAFANA „ISTRA“ - ŠIBENIK</p> <p>Varietè — dnevno od 9—12 sati. Ulaz bezplatan.</p> <p>Kuva se izvrsna turska kava. Svakojakih likera.</p> <p>Vlastnik: Antun Dominis i drug</p>
<p>Lječilište Rogatačka Slatina Postaja Grobelno južna željeznica</p> <p>Lječilište ima tri vrela. Tempel vrelo — Styia vrelo i Donati vrelo.</p> <p>Zdravstvene vode ovih vrela pospješuju probavu, liječe kronične katare želudca i crijeva; piju se proti bolestima jetre, bubrega, debljini, hemoroidama, žučnom kamenu i šećernoj bolesti.</p> <p>Sezona traje od 1 svibnja do 15 listopada.</p>	<p>ELEKTRIČNA CENTRALA ANTE ŠUPUK I SIN — — — ŠIBENIK — — —</p>	<p>Moderno POKUĆSTVO i Tapesarije domaćeg proizvoda. Najsolidnije izradbe. Uz najpovoljnije cijene prodaje</p> <p>Trgovina Pokućva sa stolarskom-tapetarskom radionom</p> <p>Rikard Delfin - Šibenik (prije And. Delfin) Obala (vlastite prostorije).</p>
<p>Najveća Dalmatinska tvornica konopa Nikola Tomić i Drugovi — Split —</p> <p>Izradjuje sve vrsti konopa (ručna radnja bez strojeva)</p> <p>Cijene umjerene. Trgovcima 10% popusta.</p>	<p>— GRAND HOTEL KRKA — ŠIBENIK</p> <p>Kafana prvog reda. Svako večer gospojinski koncert. Tačna poslužba. - - Izvrsna kuhinja. Cijene umjerene.</p>	<p>JOSIP DREZGA - ŠIBENIK Brzjavni: DREZGA ŠIBENIK. Telefon inter. 38.</p> <p>VELIKA PRODAJA u žitaricama i kolonijalima.</p> <p>Prodaja: Sećera, Kave, Pirinča. Sapuna, Građevnog materijala, Nafta, Benzina, Mašinskog ulja.</p> <p>Sve už cijene konkurencije.</p>
<p>ZAGREBAČKA DION. PIVOVARA I TVORNICA SLADA u ZAGREBU preporuča svoje izvrsno</p> <p>Česko Export pivo, svjetlo te Dvostruko sladno „Jelačić“ pivo u butradi i bocama.</p> <p>Glavno skladište za Šibenik i okolicu P. RORA - ŠIBENIK</p>	<p>SREĆKO BOGIĆ — ŠIBENIK Glavna ulica 44.</p> <p>Zastupstvo i ekskluzivna prodaja cipela „Zagrebačke tvornice cipela d. d.“ za Šibenik i sjev. Dalmaciju.</p> <p>— En gros et en detail. —</p>	<p>AUTOGARAGE.</p> <p>Narudžbe se obavljaju sa vlastitim prevoznim sredstvima: motornim lađama po moru, teretnim automobilima po suhu.</p> <p>Export vina, ulja i rakije na veliko.</p> <p>Glavno zastupstvo za Dalmaciju tvornice likera Ivana Jelića u Šibeniku.</p>

GRADSKA BIBLIOTEKA

GRAD ŠIBENIK

NAUČNI ODSJEK

515-22
Poštarina plaćena u gotovu.

GOD. I.
- ŠIBENIK
d 9-12 sati.
tan.
rska kava.
kera.
minis i drug

P. ŠIBENIK
ornice „Sušida“
SHS.
mjjetnog gnoja.

D i Tapesarije
zvoda.
ndbe.
ene prodaje
učelva
kom radionom
Šibenik
ellin)
rostorije).

- ŠIBENIK
ENIK.
efon inter. 38.
žitaricama i
na.
e, Pirinča. Sa-
erijala, Kafte,
og ulja.
kurencije.
GE.
u sa vlastitim
stvima:
noru, teretnim
o suha.
ije na veliko.
almaciju tvor-
a u Šibeniku.

SAMOBRA

Neodvisna smotra za javnu kritiku, ravnopravnost i sporazum.

Glavni urednik: MIHO JERINIĆ.

Smotra izlazi na 5. i 20. svakog mjeseca. — Predplata za tuzemstvo godišnja Din 48.—; polugodišnja Din 26.—; za Ameriku dva dolara godišnje. — Pojedini broj Din 2.— Oglasi po cjeniku. — Rukopisi se ne vraćaju; pisma nefrankirana neprimaju, nepodpisana u koš.

Tekući račun „Slavska Banka“ - Šibenik. — Uplativo i utuživo u Šibeniku. — Pošt. ček. račun br. 38004. Zagreb.

Uredništvo i uprava smotre: ŠIBENIK, glavna ulica 108. II. kat.

U poslima smotre glavni urednik stoji strankama na raspoloženje jedino od 12-1 i od 6-7.

BR. 5.

ŠIBENIK 5. MAJA 1922.

GOD. I.

POSLANICA

515-22-5.0
515-22-6.0

Prin. i v. w. j. d. t. a. m. e.

Kr.-Kotarskom Poglavarstvu
Kr. Državnom Odvjetništvu
Kr. Državnom Redarstvu
Kr. Državnom Oružništvu

Šibenik.

Gospodo branioci imetka svakog državljanina!
Vama upravljamo ovu poslanicu.

Pred nekoliko dana banuo je u prostorije Pučke Tiskare, gdje se tiska naš list, neki golobrkli momak, koji se je predstavio kao izaslanik mjestne Jugoslavenske nacionalne napredne Omladine i zaprijetio je upravitelju tiskare, da više nema tiskati naš list jer u protivnom slučaju, da će Jugoslavenska nacionalna napredna Omladina demolirati tiskaru.

Stavljajući Vam ovu prijetnju javnog nasilja Jug. nac. napr. Omladine do znanja javnim putem, mi se nadamo, da ćete Vi kao branioci i čuvari privatnog imanja svih državljana Kraljevine SHS znati poduzeti shodne mjere, da se osujefi vandalizam neodgovornih elemenata i

uništavanje privatnog imanja i da ćete štiti slobodu javne kritike i poštene rieči.

Za slučaj pak, gospodo, da Vi nemate dovoljno sredstava da nas Hrvate branite od nasilja Jugoslavenske Omladine, to Vas molimo, da nam date samo jednu mašinsku geveru i svakomu od nas po jedan revolver, da mi sami branimo našu imovinu.

U nadi da ne će biti nužde da pucamo ni mi ni Vi na našu zalutalu braću izmedju Jugoslavenske Omladine primite izraz našeg poštovanja
Hrvatski Samobran.

Šibenik, 4. travnja 1922.

Što svaki Hrvat treba da znade?

Hrvatski Sabor dne 29. listopada zaključio je medju ostalim:

„... Sveobća narodna ustavotvorna skupština svega ujedinjenoga naroda Slovenaca, Hrvata i Srba odlučiti će se sa unapred odredjenom kvalificiranom većinom, koja potpunoma zaštićuje od svakoga majoriziranja, konačno kako o formi vladavine, tako o unutrašnjem državnom ustrojstvu naše države; utemeljene na potpunoj ravnopravnosti Slovenaca, Hrvata i Srba“.

Ovaj zaključak zagovarao je glavom zastupnik Svetožar Pribičević medju ostalim ovim riečima: „... Naročito treba da naglasimo da u toj našoj državi Slovenac, Hrvat i Srbin budu potpuno jednakopravni. Nijedan od pojedinih dielova ne smije da se majorizira. Kad bi o tom posumnjali onda bi to bila slabost ove države, koju bi tudjinac izrabljivao.“

Zemljoradnička zadružna Država i Kormoran dr. Avramović u Dalmaciji.

Treba priznati istinu: Riedko je kojem čarobnjaku uspjelo zavesti seljačke mase, kao što je to sa krilaticama riečima dru. Avramoviću na obalama Dalmacije. U Bosni, Hercegovini, Hrvatskoj, Slavoniji i u dalmatinskom Zagorju hrvatski seljak ne vjeruje čarobnjakovim fantazijama. Tamo se je hrvatski seljak odlučio za osnutak hrvatske republike, i ne će ni da čuje za fantastičku zemljoradničku zadružnu državu, jer ova po teoriji njezinih otaca gospode kaputaša Avramovića, Viskovića ne bi imala da bude drugo nego slugan jedne treće osobe.

U tomu su na čistu i slovenski seljaci, koji su prošlih dana ustanoviti „Slovensku republikansku stranku.“

U tomu leži cieti kontrast izmedju zdravog i vlastitog mišljenja hrvatskog seljaka i usijana mnienja stanovite skupine kaputaša, koje mnienje hoće oni da na silu narinu jednom malom dielu hrvatskih seljaka duž dalmatinske obale.

Onaj treći činbenik ne može da iz stanovitih, familjarnih a ne državnih probitaka pristane u obće na uredjenje države na republikanskoj bazi; pak se je pobrinuo i našao je Kormorana Avramovića i kaputaše Viskovića, Franića i druge ljude, koji tove bubreg od težačkog znoja, da kroz naš narod šire njima probilačnu formu o uredjenju države na zadružnoj bazi.

U odgovoru na adresu izaslanika države Slovenaca, Hrvata i Srba dne 1. prosinca 1918. današnji Kralj Aleksandar u ime Kralja Petra dao je svečano obećanje, da želje, koje su izražene u gornjem zaključku hrvatskog sabora potpuno prihvaća.

Hrvatu kanoniku Milanu Kučenjaku u Varaždinu, Kralj Petar dao je na pozdrav odgovoriti: „... Osnovat ćemo prije svega potpunu ravnopravnost svih dielova našega jugoslavenskog naroda“.

Sve ono što se je dogodilo iza ovih svetčanih izjava i obećanja stoji u protimbi sa zaključkom hrvatskog sabora. Svetčani zavjet Kralja Petra preko sina Regenta Aleksandra bio je pogažen. Hrvati i Sloveuci bili su izigrani, prevareni. U ustavotvornoj skupštini pogažen je princip kvalificirane većine, pogažen temeljni kamen o formi vladavine.

Na mjesto ravnopravnosti uvedeni su hegemonija Srba, batine, korupcija i progori Hrvata.

Veliki Vranac i kaputaš Visković, nama se čini, dosta su toga načitali, ali od svega niesu znali da poskorupe ono što je ponajbolje, pa da to pripoviedaju kroz naš neuki seljački sviet. Oni rek bi i nemaju ni pojma o zelenom kadru u Dalmaciji, koji sa svim razgovietno prigovara čarobnjaku Avramoviću i kaputašu Viskoviću, da je prvi temelj jedne zadružne države njezina republikanska baza. Taj temelj njihove zadružne države izbjegavaju svi srbski zemljoradnici kao i oni, koji su im se pridružili na dalmatinskim obalama. Srbski zemljoradnici i njihovi prijatelji su monarhiste. Taj njihov monarhizam izključuje mogućnost, da bi oni u zadružnoj državi upravljali pošteno i pravedno. U svim državama od pamtlivieka, gdje je monarh iza Boga bio strah i trepet državljana nije nikada vladala Božica Pravde.

Uzmimo iz poviesti koji hoćete slučaj monarhizma svudje ćete naći da se je narod, koji je bio podredjen dotičnom monarhu smatrao prostim rob-ljem ili recimo po našu domaću: marvom. U takovim državama sve se vrti okolo osobe monarha. On je mogao bit najgori delikvent ipak je zaslijepljena masa klicala mu: Vivat!

U Parizu su se nezadovoljni gradjani sa upravama francuskih kraljeva sakupljali u podzemne špilje i tu su se na sva grla derečili proti vlastitomu monarhu, koji je bez ikakva grizodušja dopuštao, da njegove vlade tlače i gniece biedni francuski narod. To su činili, da izkale svoj jed, i da ih kraljevi sateliti ne pohvataju i ne poubijaju.

Naš hrvatski dobro protub i kaputaša Vi koji ih iz osramotnoj ralićivati i mi se ležaci što prij hrvatske repu da na najpoš Dalmaciji i to bratskog odno bez suda, bez bez prietnja. Dalmaciji ne od njegovih n vića, kaputaša putu Franića.

Dolazak

Radikalski glavu, da prije Kralja dobiti ne bi bilo palo brojnoj maštani on pjesmu za nacijama vidio u red postavile rajskim vrtima mu stisne ruku. Lazar, starije voda Miloš Obiškida trunu s g. Od veselja uhvode Kralj Petar stolju, da mu s čevim halucinac reče mu: „Diko moga raja!“

Kako smo je našim čitaoci naše mnienje. P će ga veličati stranaj književn sati gdje je svrš povjestničari pr a drugi u pakac. Kada bi ov dan član svete pisanje ne bi na bi smo se njego duši ipak žalili, njih ruskih učenj.

Naš hrvatski seljak u Dalmaciji prozreo je dobro protuhrvatsku akciju kormorana Avramovića i kaputaša Viskovića, Franića i drugih delikvenata, koji ih iz osobnih interesa sliede u toj njihovoj sramotnoj raboti, pak se je po malo počeo osvješćivati i mi se nadamo, da će i ostali još zavedeni težaci što prije okrenuti im ledja, a prigriliti zastavu hrvatske republike, u kojoj će oni sami seljaci moći da na najpošteniji način urede agrarno pitanje u Dalmaciji i to na podlozi bratske pravednosti i bratskog odnošaja izmedju vlasnika zemlje i težaka, bez sudā, bez oružnika, bez pravdanja, bez mržnje, bez prietnja. Mi se nadamo da hrvatski težak u Dalmaciji ne će se unapried dati više zavaravati od njegovih najvećih neprijatelja Vranca Avramovića, kaputaša Viskovića i milionera u starom kaputu Franića.

Dolazak kralja Petra u raj!

Radikalni Dante Kaliger Jure Kapić utuvio u glavu, da prije nego otegne papcima, mora od Kralja dobiti ma koji bilo orden i što ni Belzebulu ne bi bilo palo na um, to se porodilo u njegovoj bujnoj maštariji pa pod gornjim naslovom ispjeva on pjesmu za javorove gusle. U njegovim halucinacijama vidio je Kaliger Jure kako su se „zvijezde u red postavile“, kuda je Kralj Petar prolazio. Na rajskim vratima sveti Petar dočeka Kralja Petra te mu stisne ruku. Dočeku u raj prisustvovala car Lazar, starac Jug Bogdan sa devetero sinova, vojvoda Miloš Obilić sa srbskim vitezovima. Car Lazar skida krunu s glave i povrh čela on ju Petru stavi. Od veselja uhvatiše se u kolo. Kada se naplesaše ode Kralj Petar Hristosu, koji je sjedio na prijestolju, da mu se pokloni. Hristos Bog — po Kapićevim halucinacijama — ljubezno ga pozdravi i reče mu: „Diko od svih Kralja, Ti ćeš biti ures moga raj!“

Kako smo mislili o Petru Mrkonjiću poznato je našim čitaocima. Ni danas nismo promienuli naše mnijenje. Petar Mrkonjić spada poviesti, koja će ga veličati ne samo u beogradske doline i u stranoj književnosti, ali kada ta poviest bude pisati gdje je svršila njegova duša, onda će ju nju povjestničari prama svojoj vjeri strpati jedni u raj a drugi u pakao.

Kada bi ove gornje fantazije bio napisao jedan član svete srbske pravoslavne vjere, njegovo pisanje ne bi nas katolike podnipošto tangiralo. Mi bi smo se njegovoj fantaziji nasmijali dok bi u duši ipak žalili, da se Kralj Petar nije, poput raznih ruskih učenjaka, barem u zadnjem času obratio

na pravu vjeru. Ali kada se izmedju nas katolika nalazi jedna neodgovorna ljudskera, koja na ovaki način vriedja vjerska čuvstva celog katoličkog svieta, onda državni odvjetnik i državni nadodvjetnik u Splitu imali su svetu dužnost da zaprieče ovo bezdušno vriedjanje katolika u državi SHS.

Po dogmama katoličke vjere svakomu su šizmatiku zatvorena vrata nebeskoga raja. Da je Hristos Bog dozvolio svetomu Petru da sa Kraljem Petrom učini iznimku u to nevjeruje nijedan sljedbenik katoličke crkve, pa čemu onda dozvoliti da se širom Dalmacije širi jedna vjerska neistina, koja je kadra da izmedju sljedbenika srbske pravoslavne crkve i katolika razpiruje vjersku mržnju i zavist, koju bi se sa obe strane imalo gušiti.

Da je po vragu komu od nas, koji absolutno ne vjerujemo, da bi duša Kralja Petra, kao šizmatika, mogla prispjeti u kraljevstvo Isusa Boga, palo na um, da to u javnosti istaknemo, ej, onda bi se protiv nas bila podigla kuka i motika. Državni odvjetnici bili bi na pola poludili tražeći paragrafe po srbskim zakonima, na temelju kojih bi nas se progonilo radi uvriede Nj. Vel. i radi širenja mržnje izmedju pravoslavnih i katolika.

Pjesma Kaligera Kapića ne spada u ona djela naših književnika, koji su pozvani da šire ljubav izmedju katolika i pravoslavnih. Osim toga ova pjesma prikriva još jednu neistinu, koju Kapić ne ističe, ali koja se sama po sebi razumije; a to je: izmirenje Kralja Petra sa carem Franjom Josipom i sa Franjom Ferdinandom.

To je pak isključeno!

Predpostaviv, da je Isus-Krst učinio iznimku za Kralja Petra i dozvolio, da i on dodje u nebeski raj, to ipak ta dozvola nije mogla usliediti bez predhodnih pregovora. Kako u nebeskom raju oko Isusova Prijestolja nemogu sjediti zavadjene okrunjene glave sa zemaljske kruglje, to je prije dolazka u raj Kralj Petar morao pristati na uvjet, da će i on biti pripušten k Božjem Prijestolju, izmiriti se sa Apoštolskim Kraljem Franc Josipom, za kojega cijeli katolički svijet drži i tvrdi, da sjedi uz desnu Čajka Nebeskoga, kao što i sa Franjom Ferdinandom, za kojeg i sami francuski katolici drže da je u nebeskom raju.

Evo do kojih vjerskih posljedica vodi nepromišljeno pisanje ili pjevanje jednog katolika o pojmovima, koji stoje u diametralnoj oprieci sa dogmama katoličke crkve.

Stara blezgo, Kapiću, kani se ludorija a uzmi kralješ u šake i moli se Višnjem Otcu, da se i ti u paklu ne budeš grizti kao bezbožnik!

Tko nama po vragu nevjeruje, da jedan šizmatik, ne pomirili se s Bogom Krstom u zadnjem času života, ne može prispjeti u nebeski raj i sje-

điti uz Priestolje Čajka Nebeskoga, neka se propita kod učenjaka i tumačitelja katoličkih dogma pak će se uvjeriti, da mi i u ovom slučaju pišemo i branimo istinu.

Proročanstvo Josipa Barača.

Medju riedke i sposobne sile spada nekadašnji Hrvat prof. Josip Barač. Za vrijeme pašaluka habsburške dinastije najpametnija Baračeva misao bila je u srca povjerene mu hrvatske mladosti ulievati žuč proti svakom tlačitelju hrvatskog naroda. Radi toga njegova plemenita djelovanja pretrpio materijalno i moralno mnogo, ali što je više trpio i podnosio, to se je sve više u njegovoj duši razsplamsavala ljubav za slobodu i nezavisnost hrvatskog naroda i njegove rodjene grude. Slom je Josip Barač pozdravio sa sljepim oduševljenjem, koje je na njegovu hrvatsku dušu djelovalo u toj mjeri, da ga je podpunoma ostavio na cjedilu politički razum. U pijanstvu zanosa za lažno nam predstavljenim osloboditeljima Josip Barač zaboravlja na vlastiti Ego i kotrlja se u smrznutoj krvi neprijatelja hrvatskog naroda, dok, i ako jedan od naših ponajboljih živućih satirika, i sam ogrezne, da u tom i za samog psihiatra zagonetnom slučaju, spadne medju dekadente zadnje vrsti.

O Josipu Baraču ne bi pisao ni crne rieči, da ne spada medju nekadašnje moje dobre znance i prijatelje, koji zalutaše i koji su u njihovu lutanju kadri da nanesu štete i kvara hrvatskom narodu više nego ga je nanio njemačko-magjarski jaram, proti kojemu smo se tajno i javno borili. Baračev današnji rad slični djelovanju curare-otrova, koji polagano ubija vrške živčanog sistema. Sreća, da smo taj njegov otrov na vrijeme analizali, pa danas je svaki Hrvat dužan da poradi, da se Baračev otrov paralizira.

Kemičkoj formuli SHS postavio je nekadašnji zagriženi republikanac Barač protuformulu L. M. L. Na toj njegovoj protuformuli bazira Barač. njegovo proročanstvo.

$$\frac{\text{SHS}}{\text{LML}} = \frac{\text{Srb, Hrvat, Slovenac}}{\text{Lav, Magarac, Lisica}}$$

Barač nam predstavlja Srba kao Lava silnika, koji ipak sam nije mogao da se nakrade pliena pak je u pomoć zvao Hrvata-Magarca i Slovenca-Lisicu. „Revalo se, njuškalo i kralo, lovilo se, dok je sunce (Austrija) palo“. Kad je došlo do diobe pliena Hrvat-„Kenjac porazdieli plien u tri diela, kako Bog i pravda zapovieda i tešku pamet skupi i pred Srba-lava blesasto pristupi“ pak mu otvoreno, iskreno

i pošteno predloži: „Nakon složna rada, Veličanstvo Vaše, nek izvoli sada dat nam što je naše“.

Na taj Hrvatov poštenu i pravedni postupak „Lav se smrači i Magarca pandžama zakvači, pa ga smrska svega u komade, da ni repa od njega ne ostade“.

Slovenca-liju dodje sad red da dieli plien. On „sve u hrpu skupi jednu i u Srba-lava umiljato giednu“ te mu reče: „Veličanstvu Tvomu ide lov i slava, to po sudu momu dioba je prava“. Razdragan Srb-lav ovim sladkim riečima „proždre lova koliko je htio, a Lisici-Slovencu baci sočan dio“.

Josip Barač jasno nam predočuje:

prvo: da Srbin ne će nikada izbiti iz njegove glave, da ova naša današnja narodna zajednica nije djelo (plien) Hrvata i Slovenaca ništa manje, koliko i Srba.

drugo: da u ovoj našoj državnoj zajednici mora da bude jedini gospodar, a Hrvati i Slovenci njegove sluge.

treće: da će od ovih slugana u ovoj našoj državnoj zajednici moći samo onaj dobivati ostatke i kosti sa srbskog stola, koji se bude znati ulagivati Srbinu.

četvrto: da Hrvat, koji je jednako revao, njuškao, krao i lovio kao i Srbin ne smije tražiti ravnopravnosti u dielu, jer da će ga Srbin uništiti jednom za uvijek, da ne će od njega ostati ni sjene ni traga.

peto: da su Slovenci kukavice i puzavice i da će njima pod Srbinom biti dobro jer će mu se znati ulagivati.

Ovu će uvriedu Slovenci sami znati odbiti.

Mi smo Hrvati ipak zahvalni Josipu Baraču na njegovom proročanstvu i ako je on izgubio svaku nadu u slobodu i nezavisnost hrvatskog naroda niesmo ju izgubili mi. Već su tri diela hrvatskog naroda otvorila oči i uvjerila se, da dok mu tudjin bude gospodar da će on njemu biti sluga i uprav za to traže i bore se za vlastitu hrvatsku republiku, u kojoj će biti dolična mjesta i za profesura Josipa Barača, a u kojoj se ne će hrvatske činovnike tjerati iz službe jedino za to jer su poštenu i neustrasivi Hrvati. Baračev Magarac-Hrvat ne će podleći pandžama Lava-Srbina jer njegov „bre“ nemože da uništi Hrvate „sve!“

Nema ni velike Srbije ni Jugoslavije.

Br. 3. našeg lista bio je zaplijenjen i uništen u glavnom što se je u čeonom članku hrvatskom narodu u Dalmaciji u pravom i poštenom svjetlu prikazao rad hrvatskog naroda sakupljena danas u

Hrvatskom Blo
da Hrvatski Blo
da se unutar g
hrvatsko pitanje
forum Europe.
već o stvarima.
cima prečinjaju
gleda da je ona
ruke ljudi, koji
ijedan šibenski
cima šibali sve
izmedju Hrvata
vorili o Velikoj
uništenjem br. 3
šteta, ali naše j
žemo javno da
bije ni Jugoslav
pripoviedaju.

Mi smo u
narodu. da nije
njih škola nesm
žavnu zajednicu
slavijom. Pozivlj
paze na djecu,
ovim krivim naz

Pogreb Pri

Prošloga m
Srbije i barski n
Sprovodu o
nijedan zastupni
stvarno nitko o
prisustvovao od
ipak je fra Mate
žavni trošak pri
li se priredjuju
Ovako igno
ni u Tunguziji.

Tužbe iz

Žrtva radi
pok. Ivana radi
tri godine a ko
Njezino ponašan
na Pokrajinsku U
bila usljed anoni
Italiju. Marija D
u broj onih H
put iz službe. U

Hrvatskom Bloku. U tomu se je članku dokazivalo da Hrvatski Blok nakon što je iscrpio sva sredstva da se unutar granica naše državne zajednice uredi hrvatsko pitanje, bio je prisiljen, da se obrati pred forum Europe. U zapljeni nema govora o tomu, već o stvarima, koje se našim državnim odvjetnicima prečinjaju kao nekakva strava. Medjutim izgleda da je onaj zapljenjeni članak ipak došao u ruke ljudi, koji vide dalje od nosa nego li to vidi ijedan šibenski demokrat. U zapljenjenim smo člancima šibali sve one koji su odgovorni za to, da se između Hrvata i Srba širi mržnja, kada smo govorili o Velikoj Srbiji i Jagovinašima. Zapljenom i uništenjem br. 3 nama je nanešena novčana ogromna šteta, ali naše je pisanje pobjedilo i mi danas možemo javno da ustvrdimo da nema ni Velike Srbije ni Jugoslavije, kako to zatornici države SHS pripovijedaju.

Mi smo u stanju da javimo našem hrvatskom narodu, da nijedan pučki učitelj ili nastavnik srednjih škola nesmije, ponavljamo nesmije našu državnu zajednicu nazivati Velikom Srbijom ili Jugoslavijom. Pozivljemo sve roditelje, da budnim okom paze na djecu, da ih se u školama ne truje sa ovim krivim nazivima naše državne zajednice.

Pogreb Primasa Srbije u Šibeniku.

Prošloga mjeseca je umro u Šibeniku Primas Srbije i barski nadbiskup fra Mate Kardun.

Sprovodu ovog čelika-Hrvata nije prisustvovao nijedan zastupnik beogradske vlade. Nije prisustvovao nitko od pokrajinske uprave. Nitko nije prisustvovao od mjestnih civilnih i vojnih oblasti, a ipak je fra Mate Kardun zaslužio, da mu se na državni trošak priredi veličanstveniji sprovod nego li se priređuju kojekakvim farabutima.

Ovako ignoriranje Hrvata fratra ne bi se zbililo ni u Tunguziji.

Tužbe iz naroda.

Žrtva radikala u Kninu. — Marija Dračar pok. Ivana radila je kod Kot. Prip. Povj. u Kninu tri godine a kod istog poglavarstva druge dvie. Njezino ponašanje bez priekorno. Učinila je molbu na Pokrajinsku Upravu. Ova je njezinu molbu odbila usljed anonimne tužbe jer da je tohože služila Italiju. Marija Dračar je rođena Hrvatica i spada u broj onih Hrvata, koji će biti hačeni na put iz službe. U Šibeniku ima Srbin, koji je cijelo

vrieme okupacije bio u službi kod Poglavarstva. On je Srbin. Kažu da je stekao imanje dapače, kao malo koji švercer. Evala mu. Nek stoji i dalje u službi, ali neka za Hrvate vlada ravnopravnost kao i za Srbe.

Rižotaši u Prviću. — I ovdje imamo članova „Društva za ubijanje Hrvata.“ Objelodanite njihove slike. To su vam lienčine i muktaši. Ni jedan ne će da radi i da se hrani od svoga truda. Vrebaju na svakoga, od koga bi što izglančili za njihov fond. Jedva žele da se tko ženi. Oni ne fale u kuhinji i u kući. Kad dobro napune njihove trbuhe i kad se još bolje napiju, onda zaređaju glančiti novce za njihov fond ili da će učiniti neke čare mladoženji i svatovima. Vodja im očekuje svaki dan imenovanje, tako se on pelivani, za šefa državnog redarstva. (Bit će na otocima Sestrice). Njihova pak najzanimivija radnja je ocrnjivanje ribara, mesara, trgovaca Hrvata na otoku. Štede pak bivše talijanske špijune, jer su im začepili usta sa nekoliko komada pokućstva za društvene prostorije. Crkva im smrdi, Hrvatstvo im smrdi. Klatare se po selu kao pašćad po danu, a noću gledaju bili im odkle pao medeni kolač s neba.

Iz pisama glavnom uredniku.

Tivat. — Vašu molbu rado ispunjavam za širenje čiste hrvatske ideje medju našim sviesnim Hrvatima, te ću Vas na tom koraku uvijek podupirati i nastojati da nam u Boki pobjedi zdrav razum i čisto nepatvoreno hrvatstvo.

Usvajajući podpuno Vaš program, po kojemu će te uvijek braniti pravo hrvatskog naroda, srdačno Vas pozdravljam i želim sretan početak uz hrvatski pozdrav. — *Ivan Fažo*, trgovac.

Ston. — Nas amo obradova, gdje je Samobran dobio pravo ime, koje je morao i da će zastupati odlučno našu pravednu hrvatsku stvar, kako se nama dolikuje. Nemojte podnipošto klonuti duhom već započetim putem udarite kao što udariste i do sada. Uz hrvatski pozdrav Vaš odani. — *Niko Buško*, trgovac.

Gospić. — Dragi moj Miho! — Na prolazu Vašem kroz Liku, u svoje doba, mi se i osobno upoznasmo, prem Vas odprje po Vašem novinarskom radu znadoh, dok još bijaste mladićem i na visokim školam. — Škole mnogo mogu čovjeku dati za njegovo stručno znanje. — Nu za političko — treba ne samo znanje raznostruko, t. j. obćenito, već osobito znanje i poznavanje života, potrebah, težnjah, ćutenjah, duše naroda. — kojega smo si-

novi, i kojemu želimo svojim radom okoristiti. — Ja vjerujem, da je tog svega kod vas u dobroj mjeri. — Pa i sad, vidim, Vi kao da niste onako, kako treba, upoznali dušu hrvatskog naroda. To, mislim i da dolazi odtud, što Vam nije dano prilike upoznati svaki naš kraj i stanje, u kojemu se nalazimo. Ovaj rat i preokretnje, i ovo što danas gledamo i podnositi moramo, uciepilo je u duši hrvatskog naroda i osjećaj i težnju, da on mora prekinuti sa onim mišljenjem i zaglupljivanjem one gospode nekoje, koja još uvijek ludo misle, ako, skinuv stari jaram neofarbani, dovoljno je metnuti novi ofarbani jaram, pod nadpisom „jedinstvo“, „sloga“, „bratska krv“, „jugoslavstvo“, pak da će narodu odmah dobro i zadovoljstvo biti. Danas ne vlada ni Švaba ni Magjar.

A gledajte što rade i „bratja“ i „sinovi naši“. I, tako vidimo, narod je toj „svojoj“ „učnoj“ gospodi okrenuo leđa — i potpunim pravom. — Jer: zabadava meni sit i pun gospodski kulen političara govori: „i ti si sit, i slobodan, i pravica i bratstvo vlada u ovoj našoj „slobodnoj“ (!?) državi“, kad on svega toga niti vidi, niti čuje, niti uživa, već sve protivno i u — najgadnijim i najodvratnijim prilikam, da ih ni od tudjina ne bi smio takve očekivati. Zato su predpotopne i srednjovjekovne ideje, o autoritetu o pojedinaca, i dinastija po „milosti božjoj“, baštinih, izgubile kod naroda, koji je progledao danas, svaku svaku vrednost. Iztaknili i te nazore, koji odgovaraju duhu vremena, i slobodnom razvitku naroda, i kažite svemu što je dobro i liepo, da jest tako, a što je nevaljano, gnjilo, preživjelo, da nije više za polugu, nije temelj narodnu životu pak će Vaš list izvršiti zadaću, koju mu namienjujete.

Kako su se stvari do danas razvile — iztok „bratski“ na jugoslav..., a zapad „bratski“ još uvijek to liže.

Razumni ljudi, koji ne okretju kabanicu prema vjetru, gorkim smiehom, da nerečem prezinom gledaju na to vrtoglavanje i političko švindlarenje (iz kojeg će naivni Hrvati — samo kratje potegnuti) pa gledaju, da ostaju narodu svomu vjerni, rade na stalnom temelju Hrvatah.

Prošla su vremena, kad se, prema glupoj nuci „učene“ gospode, mislilo u narodu, da će mu po milosti božjoj papa, kralj, car i cesar, ministar, ban, „svoje krvi“ dati „otčinsku pomoć“. Narod je odlučio, iskušao prošlostju i sadašnjostju, da si sam pomogne kako zna i može — jer je, jaram makar „bratski“, isto tako težak, kao i tudjinski. Mi smo ovdje, u banskoj Hrvatskoj, najprije za slobodu i pravicu i neodvisnost Hrvatah i Hrvatske; a onda, kao takovi, za pravo bratstvo sa srodnom bratjom

bilo kojeg imena, koji nama (kao i mi njima) svako dobro žele. Mi smo u obće za slobodu, pravicu i bratstvo svih narodah. Al najprije sve to želimo sebi i svojim u svojoj hrvatskoj kući.

Sva druga nastojanja nekih naših, recimo „idealista“, i onih poznatih političkih švercera, spekulanta, koji samo o sebi misle, neće krenuti hrvatski narod sa njegova puta k slobodi — koju još željkuje, al, ako uztraje u borbi, i doživiti ju mora.

Da ste mi zdravo! I podjite pravim putem!

Sa hrvatskim seljačkim i republikanskim pozdravom, Vaš — Marko Došen, nar. zast.

Sv. Jelena - Crikvenica. — Tendencija Vašeg Samobrana učinila je u mojoj duši kao domoljubu Trofej u kome triumfiraju tisuće hrvatskih i srbskih srdaca goreći od čežnje za ostvarenjem uzvišene ideje našeg Samobrana. — *Franjo Manester*, gradjevni poduzetnik.

Gornja Bebrina - Brod n/S. — Uvjeren sam, da ćete stajati vazda u kolu Hrvata okupljenih danas u Hrvatskom Bloku, kamo će i naša braća iz Dalmacije i Herceg-Bosne prisajedinili se te vazda stajati na braniku za sretnu i slobodnu u skoro vrijeme našu domovinu Hrvatsku. U toj nadi i želji očekujem Vaš istup. Hrvatsko Vam pozdravlje. — *Petar Klobučar*, trgovac.

Težaci iz ciele Dalmacije koji kane posjetiti zagrebački Velevašar od 1—15 lipnja mogu dobiti potanje obaviesti i polakšice kod uprave „Hrvat. Samobrana“.

Zarobljen. U Šibenskim tamnicama leži zarobljen težak Grgo Petković iz Budaka, duševni vodja hrvatskih republikanaca iz sjeverne Dalmacije.

Predsjedniku Slovenske Republikanske Stranke Doktorju Antonu Novčanu — Celje.

Vaš požrtvovni i uzvišeni rad oko osnutka Slovenske Republikanske Stranke zadivio je sve dalmatinske republikance, koji Vašoj mladoj stranci, čiji se članovi odlikuju iz težačkih redova, šalju dalmatinski težaci republikanski bratski pozdrav.

Miho Jerinić.

Vlastnik: Františka Jerinić i drugovi.
Izdavatelj i odgovorni urednik: Miho Jerinić.
Tisak: Pučka Tiskara — Šibenik.

<p>Preporuča se kao domaća tvrtka Staklana VJ. FRANZ, Zagreb Jelačićev trg 7. — Telef. 22-42.</p> <p>Bogato skladište staklene i porculanske robe. — Staklenih ploča i ogle- dala svake vrsti i veličine.</p> <p>Opletanih bocuna (demyoku) od 3 do 50 lit.</p> <p>Veliki izbor svjetiljaka za petrolej i elektriku. Najfinija Kristalna luksus roba</p> <p>Prodaja na malo i na veliko.</p>	<p>Knjižica Zdravka Spasojevića, Beograd</p> <p>Preporučuje slijedeće knjige:</p> <p>F. M. Dostojevski: Večni Muž D. 10 " " uvezano " " 15 F. M. Dostojevski: Netočka nevezano " 12 " uvezano " 15 Zločin i kazna " 20 A. K. Gončarov: Ponor (Ve- rina Ljubav) " 12 " povezano " 15 G. Le Bon: Psihološki zakoni razvića naroda " 5 F. Kape: Marieta, roman " 3 Lav Tolstoj: Djavo, pripovetka " 3 Žan Hišpin: Čudne smrti " 2 M. Gorki: Stara Izergika " 2 " Straža " 2 A. de Vinji: Crveni pečat " 2 G. de Mopasan: Navodi " 8 Dr. I Prijatelj: Slovenačka književnost " 6 B. Joksimović: Muzički bukvar " 3 L. Zrnčić: Svetski rat " 2 " Narodna vera i dr- žava " 3 Drag. I. Ilić: Sekund Večnosti, istočnjački roman " 7 A. T. Pisemski: Hiljadu duša, roman " 32 A. Bordo: Vunena choljina, r. " 12 A. P. Čechov: Kaštanka, prip. " 3 M. M. Vukićević: Istorija S. H. S., I. II. " 15 Opširan katalog na zahtjev šal- jemo besplatno. Poručbine šaljemo uz pouzede.</p>
<p>Blaž Bolanča — Šibenik</p> <p>Trgovina manufakturne robe. Odiijela za gospodu.</p>	<p>Pozor Trgovci</p> <p>Naručite si za uzorak: 1. kolekciju 600 komada najfinijih umjetničkih lju- bavnih i pikantnih karata svakih 10. druge vrste: za din. 185.—</p> <p>II. 1. Kolekcija 100 komada finih bro- ševa, naušnica, mindjuša - prstenja - prikopčica, narukvica-ogrlica.</p> <p>Lanaca za satove kutija za duhan itd. za 200 din. Šalje pouzedećem: Za- stupstvo Českkih trgovačkih kuća.</p> <p>S. Golik Zp. Delnice Hrvatska</p>
<p>ZLATARIJA A. PETRIĆ — ŠIBENIK Ulica sv. Ivana.</p> <p>Vlastita radionica u narodnom vezu iz filigrane.</p> <p>UMJERENE CIJENE.</p>	<p>— Mate Prgin — Šibenik —</p> <p>Veliki pribor šešira i sagova domaćih tvornica.</p> <p>Trgovina mješovite robe.</p>
<p>Drogarija VINKO VUČIĆ - ŠIBENIK</p> <p>Skladište kemijskih proizvoda, laka, boja, gumenih predmeta i o.</p> <p>Optika. Naočala — Cvikera. Izvršuje svaku izradbu po okul. liječničkom propisu. Primaju se popravci.</p>	<p>— Ivan P. Erceg - Šibenik —</p> <p>Skladište kuhinjskog posudja, stakla i porculane.</p> <p>Cijene umjerene.</p>
<p>Ivan Čičin Šain - Šibenik</p> <p>Trgovina rukotvorne robe. — Zastupnik „Prve Dalmatinske Tyor- nice prediva i tkiva u Šibeniku“ prodaje im detalj prave vunene što- fove uz tvorničku cijenu. Skladište: Glavna ulica.</p>	<p>— Vinko Šupuk - Šibenik — Ulica sv. Ivana.</p> <p>Prodaja električnog materijala za visoku i nisku napetost</p> <p>Umjerene cijene.</p> <p>— I. STJEPUŠIN - SISAK —</p> <p>Preporuča najbolje tambure, žice, partiture i ostale potrebštine za sva glazbala.</p>

<p>Trgovina Pomodne Robe ANTE FRUA — ŠIBENIK</p> <p>Glavna ulica</p> <p>Uvijek dobro opskrbljen: Košuljama, ovratnicima, rukavicama, rubcima; pak štapima, kišobranima, klobucima i šeširima</p> <p>svih svjetskih tvornica.</p> <p>Bogati pribor za krojače i švelje. Cijeli izbor za bijelo vezivo. Svile i svilene vrpce.</p> <p>Vojnički predmeti.</p> <p>Skladište Singerovih origin. šivaćih strojeva.</p>	<p>Papirnica i Knjižara J.A GRIMANI — ŠIBENIK</p> <p>Papir, knjige, školski i uredovni pišaći i risači predmeti. Trgovačke knjige. Uljene i acquarel boje, crnila i tuša u svim bojama, svjetske tvornice Gütler Wagner. Muzikalije. like. Okviri. Vrpce i Pribor za pišaći stroj i cyklostyl. Cijene umjerene.</p>	<p>KAFANA „ISTRA“ - ŠIBENIK</p> <p>Varietè — dnevno od 9—12 sati. Ulaz bezplatan. Kuva se izvrsna turska kava. Svakojakih likera.</p> <p>Vlastnik: Antun Dominis i drug</p>
<p>Lječilište Rogatačka Slatina Postaja Grobelno južna željeznica</p> <p>Lječilište ima tri vrele. Tempel vrelo — Styia vrelo i Donati vrelo.</p> <p>Zdravstvene vode ovih vrele pospješuju probavu, liječe kronične katare želudca i crijeva; piju se proti bolestima jetre, bubrega, debljini, hemoroidama, žučnom kamenu i šećernoj bolesti.</p> <p>Sezona traje od 1 svibnja do 15 listopada.</p>	<p>ELEKTRIČNA CENTRALA ANTE ŠUPUK I SIN — — — ŠIBENIK — — —</p>	<p>Moderno POKUČSTVO i Tapesarije domaćeg proizvoda. Najsolidnije izradbe. Uz najpovoljnije cijene prodaje</p> <p>Trgovina Pokučva sa stolarskom-tapetarskom radionom</p> <p>Rikard Delfin - Šibenik (prije And. Delfin) Obala (vlastite prostorije).</p>
<p>Najveća Dalmatinska tvornica konopa Nikola Tomić i Drugovi — Split —</p> <p>Izradjuje sve vrsti konopa (ručna radnja bez strojeva)</p> <p>Cijene umjerene. Trgovcima 10% popusta.</p>	<p>— GRAND HOTEL KRKA — ŠIBENIK</p> <p>Kafana prvog reda. Svako večer gospojinski koncert. Tačna poslužba. - - Izvrsna kuhinja. Cijene umjerene.</p>	<p>JOSIP DREZGA - ŠIBENIK Brzjavni: DREZGA ŠIBENIK. Telefon inter. 38.</p> <p>VELIKA PRODAJA u žitaricama i kolonijalima.</p> <p>Prodaja: Sećera, Kave, Pirinča, Sapuna, Gradjevnog materijala, Nafte, Benzina, Mašinskog ulja.</p> <p>Sve uz cijene konkurencije.</p>
<p>ZAGREBAČKA DION. PIVOVARA I TVORNICA SLADA u ZAGREBU preporuča svoje izvrstno Česko Export pivo, svjetlo te Dvostruko sladno „Jelačić“ pivo u buradi i bocama.</p> <p>Glavno skladište za Šibenik i okolicu P. RORA - ŠIBENIK</p>	<p>SREČKO BOGIĆ — ŠIBENIK Glavna ulica 44.</p> <p>Zastupstvo i ekskluzivna prodaja cipela „Zagrebačke tvornice cipela d. d.“ za Šibenik i sjev. Dalmaciju.</p> <p>— En gros et en detail. —</p>	<p>AUTOGARAGE. Narudžbe se obavljaju sa vlastitim prevoznim sredstvima: motornim ladjama po moru, teretnim automobilima po suhu.</p> <p>Export vina, ulja i rakije na veliko.</p> <p>Glavno zastupstvo za Dalmaciju tvornice likera Ivana Jelčića u Šibeniku.</p>

<p>Trgovina Pomodne Robe ANTE FRUA — ŠIBENIK Glavna ulica</p> <p>Uvijek dobro opskrbljen: Košuljama, ovrtačnicama, rukavicama, rubcima; pak štapima, kišobranima, klóbućima i šeširima</p> <p>svih svjetskih tvornica.</p> <p>Bogati pribor za krojače i švelje. Cijeli izbor za bijelo vezivo. Svile i svilene vrpce.</p> <p>Vojnički predmeti.</p> <p>Skladište Singerovih origin. šivaćih strojeva.</p>	<p>Papirnica i Knjižara J.A GRIMANI — ŠIBENIK</p> <p>Papir, knjige, školski i uredovni pisači i risači predmeti. Trgovačke knjige. Uljene i acquarel boje, crnila i tuša u svim bojama; svjetske tvornice Güntler Wagner.</p> <p>Muzikalije. like. Okviri. Vrpce i Pribor za pisači stroj i cyklostyl. Cijene umjerene.</p>	<p>KAFANA „ISTRA“ - ŠIBENIK</p> <p>Varietè — dnevno od 9—12 sati. Ulaz bezplatan. Kuva se izvrstna turska kava. Svakojakih likera.</p> <p>Vlastnik: Antun Dominis i drug</p>
<p>Lječilište Rogatačka Slatina Postaja Grobelno južna željeznica</p> <p>Lječilište ima tri vrela. Tempel vrela — Styia vrela i Donati vrela.</p> <p>Zdravstvene vode ovih vrela pospješuju probavu, liječe kronične katare želuca i crijeva; piju se protiv bolesti jetre, bubrega, debljini, hemoroidama, žučnom kamenu i šećernoj bolesti.</p> <p>Sezona traje od 1 svibnja do 15 listopada.</p>	<p>ELEKTRIČNA CENTRALA ANTE ŠUPUK I SIN — — — ŠIBENIK — — —</p>	<p>Moderno POKUČSTVO i Tapesarije domaćeg proizvoda. Najsolidnije izradbe. Uz najpovoljnije cijene prodaje</p> <p>Trgovina Pokućva sa stolarskom-tapetarskom radionom</p> <p>Rikard Delfin - Šibenik (prije And. Delfin) Obala (vlastite prostorije).</p>
<p>Najveća Dalmatinska tvornica konopa Nikola Tomić i Drugovi — Split —</p> <p>Izradjuje sve vrsti konopa (ručna radnja bez strojeva)</p> <p>Cijene umjerene. Trgovcima 10% popusta.</p>	<p>— GRAND HOTEL KRKA — — ŠIBENIK</p> <p>Kafana prvog reda. Svako večer gospojinski koncert. Tačna poslužba. - - Izvrstna kuhinja. Cijene umjerene.</p>	<p>JOSIP DREZGA - ŠIBENIK Brzjavni: DREZGA ŠIBENIK. Telefon inter. 38.</p> <p>VELIKA PRODAJA u žitaricama i kolonijalima.</p> <p>Prodaja: Sećera, Kave, Pirinča. Sapuna, Gradjevnog materijala, Nafta, Benzina, Mašinskog ulja.</p> <p>Sve uz cijene konkurencije.</p>
<p>ZAGREBAČKA DION. PIVOVARA I TVORNICI SLADA u ZAGREBU preporuča svoje izvrstno Česko Export pivo, svjetlo te Dvostruko sladno „Jelačić“ pivo u butrad i bocama.</p> <p>Glavno skladište za Šibenik i okolicu P. RORA - ŠIBENIK</p>	<p>SREČKO BOGIĆ — ŠIBENIK Glavna ulica 44.</p> <p>Zastupstvo i ekskluzivna prodaja cipela „Zagrebačke tvornice cipela d. d.“ za Šibenik i sjev. Dalmaciju.</p> <p>— En gros et en detail. —</p>	<p>AUTOGARAGE. Narudžbe se obavljaju sa vlastitim prevoznim sredstvima: motornim ladjama po moru, teretnim automobilima po suhu.</p> <p>Export vina, ulja i rakije na veliko.</p> <p>Glavno zastupstvo za Dalmaciju tvornice likera Ivana Jelića u Šibeniku.</p>

HRVATSKI SAMOBRAN

Neodvisna smotra za javnu kritiku, ravnopravnost i sporazum.

Glavni urednik: MIHO JERINIĆ.

Smotra izlazi na 5. i 20. svakog mjeseca. — Predplata za tuzemstvo godišnja Din 48.—; polugodišnja Din 26.—; za Ameriku dva dolara godišnje. — Pojedini broj Din 2.— Oglasi po cijeniku. — Rukopisi se ne vraćaju; pisma nefrankirana neprimaju, nepodpisana u koš.

Tekući račun „Slavenska Banka“ - Šibenik. — Uplativo i utuživo u Šibeniku. — Pošt. ček. račun br. 38-004. Zagreb.

Uredništvo i uprava smotre: ŠIBENIK, glavna ulica 108. II. kat.

U poslima smotre glavni urednik stoji strankama na raspoloženje jedino od 12-1 i od 6-7.

BR. 5.

ŠIBENIK 5. MAJA 1922.

GOD. I.

POSLANICA

Kr. Kotarskom Poglavarstvu
Kr. Državnom Odvjetništvu
Kr. Državnom Redarstvu
Kr. Državnom Oružništvu

Šibenik.

Gospodo branioci imetka svakog državljanina!
Vama upravljamo ovu poslanicu.

Pred nekoliko dana banuo je u prostorije Pučke Tiskare, gdje se tiska naš list, neki golobrki momak, koji se je predstavio kao izaslanik mjestne Jugoslavenske nacionalne napredne Omladine i zaprijetio je upravitelju tiskare, da više nema tiskati naš list jer u protivnom slučaju, da će Jugoslavenska nacionalna napredna Omladina demolirati tiskaru.

Stavljavajući Vam ovu prijetnju javnog nasilja Jug. nac. napr. Omladine do znanja javnim putem, mi se nadamo, da ćete Vi kao branioci i čuvari privatnog imanja svih državljana Kraljevine SHS znati poduzeti shodne mjere, da se osujeći vandalizam neodgovornih elemenata i

uništavanje privatnog imanja i da ćete štiti slobodu javne kritike i poštene rieči.

Za slučaj pak, gospodo, da Vi nemate dovoljno sredstava da nas Hrvate branite od nasilja Jugoslavenske Omladine, to Vas molimo, da nam date samo jednu mašinsku geveru i svakomu od nas po jedan revolver, da mi sami branimo našu imovinu.

U nadi da ne će biti nužde da pucamo ni mi ni Vi na našu zalutalu braću između Jugoslavenske Omladine primite izraz našeg poštovanja

Hrvatski Samobran.
Šibenik, 4. travnja 1922.

Što svaki Hrvat treba da znade?

Hrvatski Sabor dne 29. listopada zaključio je medju ostalim:

„... Sveobća narodna ustavotvorna skupština svega ujedinjenoga naroda Slovenaca, Hrvata i Srba odlučiti će se sa *unapred odredjenom kvalificiranom većinom*, koja potpunoma zaštićuje od svakoga majoriziranja, konačno kako o *formi vladavine, tako o unutrašnjem državnom ustrojstvu naše države; utemeljene na podpunoj ravnopravnosti Slovenaca, Hrvata i Srba*“.

Ovaj zaključak zagovarao je glavom zastupnik Svetozar Pribičević medju ostalim ovim riečima: „... Naročito treba da naglasimo da u toj našoj državi Slovenac, Hrvat i Srbin budu *podpuno jednakopravni*. Nijedan od pojedinih *dielova ne smije da se majorizira*. Kad bi o tom posumnjali onda bi *to bila slabost ove države*, koju bi tudjinac izrabljivao.“

Zemljoradnička zadružna Država i Kormoran dr. Avramović u Dalmaciji.

Treba priznati istinu: Riedko je kojem čarobnjaku uspjelo zavesti seljačke mase, kao što je to sa krilaticama riečima dru. Avramoviću na obalama Dalmacije. U Bosni, Hercegovini, Hrvatskoj, Slavoniji i u dalmatinskom Zagorju hrvatski seljak ne vjeruje čarobnjakovim fantazijama. Tamo se je hrvatski seljak odlučio za osnutak hrvatske republike, i ne će ni da čuje za fantastičku zemljoradničku zadružnu državu, jer ova po teoriji njezinih otaca gospode kaputaša Avramovića, Viskovića ne bi imala da bude drugo nego slugan jedne treće osobe.

U tomu su na čistu i slovenski seljaci, koji su prošlih dana ustanoviti „Slovensku republikansku stranku.“

U tomu leži cيلي kontrast izmedju zdravog i vlastitog mišljenja hrvatskog seljaka i usijana mnienja stanovite skupine kaputaša, koje mnienje hoće oni da na silu narinu jednom malom dielu hrvatskih seljaka duž dalmatinske obale.

Onaj treći činbenik ne može da iz stanovitih, familjarnih a ne državnih probitaka pristane u obće na uredjenje države na republikanskoj bazi, pak se je pobrinuo i našao je Kormorana Avramovića i kaputaše Viskovića, Franića i druge ljude, koji tove bubrege od težačkog znoja, da kroz naš narod šire njima probitačnu formu o uredjenju države na zadružnoj bazi.

U odgovoru na adresu izaslanika države Slovenaca, Hrvata i Srba dne 1. prosinca 1918. današnji Kralj Aleksandar u ime Kralja Petra dao je svečano obećanje, da želje, koje su izražene u gornjem zaključku hrvatskog sabora *podpuno prihvaća*.

Hrvatu kanoniku Milanu Kučenjaku u Varaždinu, Kralj Petar dao je na pozdrav odgovoriti: „... Osnovat ćemo prije svega *podpunu ravnopravnost* svih dielova našega jugoslavenskog naroda“.

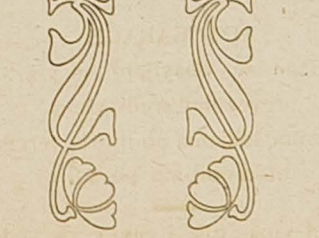
Sve ono što se je dogodilo iza ovih svetčanih izvjava i obećanja stoji u protimbi sa zaključkom hrvatskog sabora. Svetčani zavjet Kralja Petra preko sina Regenta Aleksandra bio je pogažen. Hrvati i Slovenaci bili su izigrani, prevareni. U ustavotvornoj skupštini pogažen je princip kvalificirane većine, pogažen temeljni kamen o formi vladavine.

Na mjesto ravnopravnosti uvedeni su hegemonija Srba, batine, korupcija i progona Hrvata.

Veliki Vranac i kaputaš Visković, nama se čini, dosta su toga načitali, ali od svega niese znali da poskorupe ono što je ponajbolje, pa da to pripoviedaju kroz naš neuki seljački sviet. Oni rek bi i nemaju ni pojma o zelenom kaderu u Dalmaciji, koji sa svim razgovietno prigovara čarobnjaku Avramoviću i kaputašu Viskoviću, da je prvi temelj jedne zadružne države njezina republikanska baza. Taj temelj njihove zadružne države izbjegavaju svi srbski zemljoradnici kao i oni, koji su im se pridružili na dalmatinskim obalama. Srbski zemljoradnici i njihovi prijatelji su monarhisti. Taj njihov monarhizam izključuje mogućnost, da bi oni u zadružnoj državi upravljali pošteno i pravedno. U svim državama od pamtievieka, gdje je monarh iza Boga bio strah i trepet državljana nije nikada vladala Božica Pravde.

Uzmimo iz poviesti koji hoćete slučaj monarhizma svudje ćete naći da se je narod, koji je bio podredjen dotičnom monarhu smatrao prostim robijem ili recimo po našu domaću: marvom. U takvim državama sve se vrti oko osobe monarha. On je mogao bit najgori delikvent ipak je zasliepljena masa klicala mu: Vivat!

U Parizu su se nezadovoljni gradjani sa upravama francuskih kraljeva sakupljali u podzemne špije i tu su se na sva grla derećili proti vlastitom monarhu, koji je bez ikakva grizodušja dopuštao, da njegove vlade tlače i gnječe biedni francuski narod. To su činili, da izkale svoj jed, i da ih kraljevi sateliti ne pohvataju i ne poubijaju.

<p>Blaž Bolanča — Šibenik</p> <p>Trgovina manufakturne robe.</p> <p>Odiijela za gospodu.</p>	<p>Preporuča se kao domaća tvrtka Staklana VJ. FRANZ, Zagreb Jelačićev trg 7. — Telef. 22-42.</p> <p>Bogato skladište staklene i porculanske robe. — Staklenih ploča i ogle-dala svake vrsti i veličine.</p> <p>Opletenih bocuna (demyoku) od 3 do 50 lit.</p> <p>Veliki izbor svjetiljaka za petrolej i elektriku. Najfinija Kristalna luksus roba.</p> <p>Prodaja na malo i na veliko.</p>	<p>Knjižica Zdravka Spasojevića, Beograd</p> <p>Preporučuje slijedeće knjige:</p> <p>F. M. Dostojevski: Večni Muž D. 10</p> <p>„ „ uvezano „ „ „ 15</p> <p>F. M. Dostojevski: Netočka „ 12</p> <p>nevezano „ 15</p> <p>uvezано „ 20</p> <p>Zločin i kazna „ 20</p> <p>A. K. Gončarov: Ponor (Verina Ljubav) „ 12</p> <p>povezано „ 15</p> <p>G. Le Bon: Psihološki zakoni razvića naroda „ 5</p> <p>F. Kape: Marieta, roman „ 3</p> <p>Lav Tolstoj: Djavo, pripovetka „ 3</p> <p>Žan Hišpin: Čudne smrti „ 2</p> <p>M. Gorki: Stara Izergika „ 2</p> <p>„ Straža „ 2</p> <p>A. de Vinji: Crveni pečat „ 2</p> <p>G. de Mopasan: Navodi „ 8</p> <p>Dr. I. Prijatelj: Slovenačka književnost „ 6</p> <p>B. Joksimović: Muzički bukvar „ 3</p> <p>L. Zrnić: Svetski rat „ 2</p> <p>„ Narodna vera i država „ 3</p> <p>Drag. I. Ilić: Sekund Večnosti, istočnjački roman „ 7</p> <p>A. T. Pisemski: Hiljadu duša, roman „ 32</p> <p>A. Bordo: Vunena choljina, r. „ 12</p> <p>A. P. Čechov: Kaštanka, prip. „ 3</p> <p>M. M. Vukićević: Istorija S. H. S., I. II. „ 15</p> <p>Opširan katalog na zahtjev šaljemо besplatno. Poručbine šaljemо uz pouzeće.</p>
<p>ZLATARIJA</p> <p>A. PETRIĆ — ŠIBENIK</p> <p>Ulica sv. Ivana.</p> <p>Vlastita radionica u narodnom vezu iz filigrane.</p> <p>UMJERENE CIJENE.</p>	<p>Pozor Trgovci</p> <p>Naručite si za uzorak: 1. kolekciju 600 komada najfinijih umjetničkih ljubavnih i pikantnih karata svakih 10. druge vrste: za din. 185.—</p> <p>II. 1. Kolekcija 100 komada finih broševa, naušnica, mindjuša - prstenja - prikopčnica, narukvica-ogrlica.</p> <p>Lanaca za satove kutija za duhan itd. za 200 din. Šalje pouzećem: Zastupstvo Českih trgovačkih kuća.</p> <p>S. Golik Zp. Delnice Hrvatska</p>	
<p>— Mate Prgin — Šibenik —</p> <p>Veliki pribor šešira i sagova domaćih tvornica.</p> <p>Trgovina mješovitne robe.</p>		
<p>Drogarija</p> <p>VINKO VUČIĆ - ŠIBENIK</p> <p>Skladište kemijskih proizvoda, laka, boja, gumenih predmeta i o.</p> <p>Optika.</p> <p>Naočala — Cvikera.</p> <p>Izvršuje svaku izradbu po okul. liječničkom propisu.</p> <p>Primaju se popravci.</p> 	<p>— Ivan P. Erceg - Šibenik —</p> <p>Skladište kuhinjskog posudja, stakla i porculane.</p> <p>Cijene umjerene.</p>	<p>— Vinko Šupuk - Šibenik —</p> <p>Ulica sv. Ivana.</p> <p>Prodaja električnog materijala za visoku i nisku napetost</p> <p>Umjerene cijene.</p>
<p>Ivan Čičin Šain - Šibenik</p> <p>Trgovina rukotvorne robe.</p> <p>Zastupnik „Prve Dalmatinske Tvornice prediva i tkiva u Šibeniku“ prodaje na detalj prave vunene štofove uz tvorničku cieniu.</p> <p>Skladište: Glavna ulica.</p>		<p>— I. STJEPUŠIN - SISAK —</p> <p>Preporuča najbolje tambure, žice, partiture i ostale potrebštine za sva glazbala.</p>

novi, i kojemu želimo svojim radom okoristiti. — Ja vjerujem, da je tog svega kod vas u dobroj mjeri. — Pa i sad, vidim, Vi kao da niste onako, kako treba, upoznali dušu hrvatskog naroda. To, mislim i da dolazi odtud, što Vam nije dano prilike upoznat svaki naš kraj i stanje, u kojemu se nalazimo. Ovaj rat i preokretnje, i ovo što danas gledamo i podnositi moramo, uciepilo je u duši hrvatskog naroda i osjećaj i težnju, da on mora prekinuti sa onim mišljenjem i zaglupljivanjem one gospode nekoje, koja još uvijek ludo misle, ako, skinuv stari jaram neofarbani, dovoljno je metnuti novi ofarbani jaram, pod nadpisom „jedinstvo“, „sloga“, „bratska krv“, „jugoslavstvo“, pak da će narodu odmah dobro i zadovoljstvo biti. Danas ne vlada ni Švaba ni Magjar.

A gledajte što rade i „bratja“ i „sinovi naši“. I, tako vidimo, narod je toj „svojoj“ „učnoj“ gospodi okrenuo ledja — i potpunim pravom. — Jer: zabadava meni sit i pun gospodski kulen političara govori: „i ti si sit, i slobodan, i pravica i bratstvo vlada u ovoj našoj „slobodnoj“ (!?) državi“, kad on svega toga niti vidi, niti čuje, niti uživa, već sve protivno i u — najgadnijim i najodvratnijim prilikam, da ih ni od tudjinca ne bi smio takve očekivati. Zato su predpotopne i srednjovjekovne ideje, o autoritetu o pojedinaca, i dinastija po „milosti božjoj“, baštinih, izgubile kod naroda, koji je progledao danas, svaku svaku vrednost. Iztaknuti i te nazore, koji odgovaraju duhu vremena, i slobodnom razvitku naroda, i kažite svemu što je dobro i liepo, da jest tako, a što je nevaljano, gnjilo, preživjelo, da nije više za polugu, nije temelj narodnu životu pak će Vaš list izvršiti zadaću, koju mu namijenjujete.

Kako su se stvari do danas razvile — iztok „bratski“ na jugoslav..., a zapad „bratski“ još uvijek to liže.

Razumni ljudi, koji ne okretju kabanicu prema vjetru, gorkim smiehom, da nerečem prezirom gledaju na to vrtoglavanje i političko švindlarjenje (iz kojeg će naivni Hrvati — samo kratje potegnuti) pa gledaju, da ostajuć narodu svomu vjerni, rade na stalnom temelju Hrvatah.

Prošla su vremena, kad se, prema glupoj nuci „učene“ gospode, mislilo u narodu, da će mu po milosti božjoj papa, kralj, car i cesar, ministar, ban, „svoje krvi“ dati „otčinsku pomoć“. Narod je odlučio, iskušao prošlostju i sadašnjostju, da si sam pomogne kako zna i može — jer je, jaram makar „bratski“, isto tako težak, kao i tudjinski. Mi smo ovdje, u banskoj Hrvatskoj, najprije za slobodu i pravicu i neodvisnost Hrvatah i Hrvatske; a onda, kao takovi, za pravo bratstvo sa srodnom bratjom

bilo kojeg imena, koji nama (kao i mi njima) svako dobro žele. Mi smo u obće za slobodu, pravicu i bratstvo svih narodah. Al najprije sve to želimo sebi i svojim u svojoj hrvatskoj kući.

Sva druga nastojanja nekih naših, recimo „idealista“, i onih poznatih političkih švercera, špekulanata, koji samo o sebi misle, neće krenuti hrvatski narod sa njegova puta k slobodi — koju još željkuje, al, ako uztraje u borbi, i doživit ju mora.

Da ste mi zdravo! I podjite pravim putem!

Sa hrvatskim seljačkim i republikanskim pozdravom, Vaš — Marko Došen, nar. zast.

Sv. Jelena - Crikvenica. — Tendencija Vašeg Samobrana učinila je u mojoj duši kao domoljubu Trofej u kome triumfiraju tisuće hrvatskih i srbskih srdaca goreći od čežnje za ostvarenjem uzvišene ideje našeg Samobrana. — *Franjo Manester*, gradjevni poduzetnik.

Gornja Bebrina - Brod n/S. — Uvjeren sam, da ćete stajati vazda u kolu Hrvata okupljenih danas u Hrvatskom Bloku, kamo će i naša braća iz Dalmacije i Herceg-Bosne prisajediti se te vazda stajati na braniku za sretnu i slobodnu u skoro vrijeme našu domovinu Hrvatsku. U toj nadi i želji očekujem Vaš istup. Hrvatsko Vam pozdravlje. — *Petar Klobučar*, trgovac.

Težaci iz ciele Dalmacije koji kane posjetiti zagrebački Velevašar od 1—15 lipnja mogu dobiti potanje obaviesti i polakšice kod uprave „Hrvat. Samobrana“.

Zarobljen. U Šibenskim tamnicama leži zarobljen težak Grgo Petković iz Budaka, duševni vodja hrvatskih republikanaca iz sjeverne Dalmacije.

Predsjedniku Slovenske Republikanske Stranke Doktorju Antonu Novačanu — Celje.

Vaš požrtvojni i uzvišeni rad oko osnutka Slovenske Republikanske Stranke zadivio je sve dalmatinske republikance, koji Vašoj mladoj stranci, čiji se članovi odlikuju iz težačkih redova, šalju dalmatinski težaci republikanski bratski pozdrav.

Miho Jerinić.

Vlastnik: Františka Jerinić i drugovi.
Izdavatelj i odgovorni urednik: Miho Jerinić.
Tisak: Pučka Tiskara — Šibenik.

Naš hrvatski seljak u Dalmaciji prozreo je dobro protuhrvatsku akciju kormorana Avramovića i kaputaša Viskovića, Franića i drugih delikvenata, koji ih iz osobnih interesa sliede u toj njihovoj sramotnoj radbi, pak se je po malo počeo osvješćivati i mi se nadamo, da će i ostali još zavedeni težaci što prije okrenuti im ledja, a prigrliti zastavu hrvatske republike, u kojoj će oni sami seljaci moći da na najpošteniji način urede agrarno pitanje u Dalmaciji i to na podlozi bratske pravednosti i bratskog odnošaja izmedju vlastnika zemlje i težaka, bez suda, bez oružnika, bez pravdanja, bez mržnje, bez pricinja. Mi se nadamo da hrvatski težak u Dalmaciji ne će se unapried dati više zavaravati od njegovih najvećih neprijatelja Vranca Avramovića, kaputaša Viskovića i milionera u starom kaputu Franića.

Dolazak kralja Petra u raj!

Radikalni Dante Kaliger Jure Kapić utvrio u glavu, da prije nego otegne papcima, mora od Kralja dobiti ma koji bilo orden i što ni Belzebulu ne bi bilo palo na um, to se porodilo u njegovoj bujnoj maštaniji pa pod gornjim naslovom ispjeva on pjesmu za javorove gusle. U njegovim halucinacijama vidio je Kaliger Jure kako su se „zvijezde u red postavile“, kuda je Kralj Petar prolazio. Na rajskim vratima sveti Petar dočeka Kralja Petra te mu stisne ruku. Dočeku u raj prisustvovaše car Lazar, starac Jug Bogdan sa devetero sinova, vojvoda Miloš Obilić sa srbskim vitezovima. Car Lazar skida krunu s glave i povrh čela on ju Petru stavi. Od veselja uhvatiše se u kolo. Kada se naplesaše ode Kralj Petar Hristosu, koji je sjedio na prijestolju, da mu se pokloni. Hristos Bog — po Kapićevim halucinacijama — ljubezno ga pozdravi i reče mu: „Diko od svih Kralja, Ti ćeš biti ures moga raja!“

Kako smo mislili o Petru Mrkonjiću poznato je našim čitaocima. Ni danas nismo promienuli naše mnijenje. Petar Mrkonjić spada poviesti, koja će ga veličati ne samo u beogradskoj doli i u stranoj književnosti, ali kada ta poviest bude pisati gdje je svršila njegova duša, onda će ju nju povjestničari prama svojoj vjeri strpati jedni u raj a drugi u pakao.

Kada bi ove gornje fantazije bio napisao jedan član svete srbske pravoslavne vjere, njegovo pisanje ne bi nas katolike podnipošto tangiralo. Mi bi smo se njegovoj fantaziji nasmiijali dok bi u duši ipak žalili, da se Kralj Petar nije poput raznih ruskih učenjaka, barem u zadnjem času obratio

na pravu vjeru. Ali kada se izmedju nas katolika nalazi jedna neodgovorna ljudskera, koja na ovaki način vriedja vjerska čuvstva celog katoličkog svieta, onda državni odvjetnik i državni nadodvjetnik u Splitu imali su svetu dužnost da zaprieče ovo bezdušno vriedjanje katolika u državi SHS.

Po dogmama katoličke vjere svakomu su šizmatiku zatvorena vrata nebeskoga raja. Da je Hristos Bog dozvolio svetomu Petru da sa Kraljem Petrom učini iznimku u to nevjeruje nijedan sljedbenik katoličke crkve, pa čemu onda dozvoliti da se širom Dalmacije širi jedna vjerska neistina, koja je kadra da izmedju sljedbenika srbske pravoslavne crkve i katolika razpiruje vjersku mržnju i zavist, koju bi se sa obe strane imalo gušiti.

Da je po vragu komu od nas, koji absolutno ne vjerujemo, da bi duša Kralja Petra, kao šizmatika, mogla prispjeti u kraljevstvo Isusa Boga, palo na um, da to u javnosti istaknemo, ej, onda bi se protiv nas bila podigla kuka i motika. Državni odvjetnici bili bi na pola poludili tražeći paragrafe po srbskim zakonima, na temelju kojih bi nas se progonilo radi uvriede Nj. Vel. i radi širenja mržnje izmedju pravoslavnih i katolika.

Pjesma Kaligera Kapića ne spada u ona djela naših književnika, koji su pozvani da šire ljubav izmedju katolika i pravoslavnih. Osim toga ova pjesma prikriva još jednu neistinu, koju Kapić ne ističe, ali koja se sama po sebi razumije; a to je: izmirenje Kralja Petra sa carem Franjom Josipom i sa Franjom Ferdinandom.

To je pak isključeno!

Predpostaviv, da je Isus-Krst učinio iznimku za Kralja Petra i dozvolio, da i on dodje u nebeski raj, to ipak ta dozvola nije mogla usliediti bez predhodnih pregovora. Kako u nebeskom raju oko Isusova Prijestolja nemogu sjediti zavadjene okrunjene glave sa zemaljske kruglje, to je prije dolazka u raj Kralj Petar morao pristati na uvjet, da će i on biti pripušten k Božjem Prijestolju, izmirili se sa Apoštolskim Kraljem Franc Josipom, za kojega ciele katolički sviet drži i tvrdi, da sjedi uz desnu Čajka Nebeskoga, kao što i sa Franjom Ferdinandom, za kojeg i sami francuski katolici drže da je u nebeskom raju.

Evo do kojih vjerskih posljedica vodi nepromišljeno pisanje ili pjevanje jednog katolika o pojnovima, koji stoje u diametralnoj oprieci sa dogmama katoličke crkve.

Stara blezgo, Kapiću, kani se ludorija a uzmi kralješ u šake i moli se Višnjem Otcu, da se i ti u paklu ne budeš grizti kao bezbožnik!

Tko nama po vragu nevjeruje, da jedan šizmatik, ne pomirili se s Bogom Krstom u zadnjem času života, ne može prispjeti u nebeski raj i sje-

diti uz Priestolje Čajka Nebeskoga, neka se propita kod učenjaka i tumačitelja katoličkih dogma pak će se uvjeriti, da mi i u ovom slučaju pišemo i branimo istinu.

Proročanstvo Josipa Barača.

Medju riedke i sposobne sile spada nekadašnji Hrvat prof. Josip Barač. Za vrijeme pašaluka habsburške dinastije najpametnija Baračeva misao bila je u srca povjerene mu hrvatske mladosti ulievati žuč proti svakom tlačitelju hrvatskog naroda. Radi toga njegova plemenita djelovanja pretrpio materijalno i moralno mnogo, ali što je više trpio i podnosio, to se je sve više u njegovoj duši razsplamsavala ljubav za slobodu i nezavisnost hrvatskog naroda i njegove rodjene grude. Slom je Josip Barač pozdravio sa slepim oduševljenjem, koje je na njegovu hrvatsku dušu djelovalo u toj mjeri, da ga je podpunoma ostavio na cjedilu politički razum. U pijanstvu zanosa za lažno nam predstavljanim osloboditeljima Josip Barač zaboravlja na vlastiti Ego i kotrlja se u smrznutoj krvi neprijatelja hrvatskog naroda, dok, i ako jedan od naših ponajboljih živućih satirika, i sam ogrezne, da u tom i za samog psihiatra zagonetnom slučaju, spadne medju dekadente zadnje vrsti.

O Josipu Baraču ne bi pisao ni crne rieči, da ne spada medju nekadašnje moje dobre znance i prijatelje, koji zalutaše i koji su u njihovu lutanju kadri da nanesu štete i kvara hrvatskom narodu više nego ga je nanio njemačko-magjarski jaram, proti kojemu smo se tajno i javno borili. Baračev današnji rad slični djelovanju curare-otrova, koji polagano ubija vrške živčanog sistema. Sreća, da smo taj njegov otrov na vrijeme analizali, pa danas je svaki Hrvat dužan da poradi, da se Baračev otrov paralizira.

Kemičkoj formuli SHS postavio je nekadašnji zagriženi republikanac Barač protuformulu L. M. L. Na toj njegovoj protuformuli bazira Barač njegovo proročanstvo.

SHS = Srb, Hrvat, Slovenac
LML = Lav, Magarac, Lisica

Barač nam predstavlja Srba kao Lava silnika, koji ipak sam nije mogao da se nakrade pliena pak je u pomoć zvao Hrvata-Magarca i Slovenca-Lisicu. „Revalo se, njuškalo i kralo, lovilo se, dok je sunce (Austrija) palo“. Kad je došlo do diobe pliena Hrvat-„Kenjac porazdieli plien u tri diela, kako Bog i pravda zapovieda i tešku pamiet skupi i pred Srba-lava blesasto pristupi“ pak mu otvoreno, iskreno

i pošteno predloži: „Nakon složna rada, Veličanstvo Vaše, nek izvoli sada dat nam što je naše“.

Na taj Hrvatov poštenu i pravedni postupak „Lav se smrači i Magarca pandžama zakvači, pa ga smrška svega u komade, da ni repa od njega ne ostade“.

Slovenca-liju dodje sad red da dieli plien. On „sve u hrpu skupi jednu i u Srba-lava umiljato giednu“ te mu reče: „Veličanstvu Tvomu ide lav i slava, to po sudu momu dioba je prava“. Razdragan Srb-lav ovim sladkim riečima „proždre lova koliko je htio, a Lisici-Slovencu baci sočan dio“.

Josip Barač jasno nam predočuje:

prvo: da Srbin ne će nikada izbiti iz njegove glave, da ova naša današnja narodna zajednica nije djelo (plien) Hrvata i Slovenaca ništa manje, koliko i Srba.

drugo: da u ovoj našoj državnoj zajednici mora da bude jedini gospodar, a Hrvati i Slovenci njegove sluge.

treće: da će od ovih slugana u ovoj našoj državnoj zajednici moći samo onaj dobivati ostatke i kosti sa srbskog stola, koji se bude znati ulagivati Srbinu.

četvrto: da Hrvat, koji je jednako revao, njuškao, krao i lovio kao i Srbin ne smije tražiti ravnopravnosti u dielu, jer da će ga Srbin uništiti jednom za uvijek, da ne će od njega ostati ni sjene ni traga.

peto: da su Slovenci kukavice i puzavice i da će njima pod Srbinom biti dobro jer će mu se znati ulagivati.

Ovu će uvriedu Slovenci sami znati odbiti.

Mi smo Hrvati ipak zahvalni Josipu Baraču na njegovom proročanstvu i ako je on izgubio svaku nadu u slobodu i nezavisnost hrvatskog naroda nismo ju izgubili mi. Već su tri diela hrvatskog naroda otvorila oči i uvjerila se, da dok mu tudjin bude gospodar da će on njemu biti sluga i uprav za to traže i bore se za vlastitu hrvatsku republiku, u kojoj će biti dolična mjesta i za profesura Josipa Barača, a u kojoj se ne će hrvatske činovnike tjerati iz službe jedino za to jer su poštenu i neustrasivi Hrvati. Baračev Magarac-Hrvat ne će podleći pandžama Lava-Srbina jer njegov „bre“ nemože da uništi Hrvate „sve!“

Nema ni velike Srbije ni Jugoslavije.

Br. 3. našeg lista bio je zaplijenjen i uništen u glavnom što se je u čeonom članku hrvatskom narodu u Dalmaciji u pravom i poštenom svietlu prikazao rad hrvatskog naroda sakupljena danas u

Hrvatskom Bloku. U tomu se je članku dokazivalo da Hrvatski Blok nakon što je izcerpio sva sredstva da se unutar granica naše državne zajednice uredi hrvatsko pitanje, bio je prisiljen, da se obrati pred forum Europe. U zapljeni nema govora o tomu, već o stvarima, koje se našim državnim odvjetnicima prečinjaju kao nekakva strava. Medjutim izgleda da je onaj zapljenjeni članak ipak došao u ruke ljudi, koji vide dalje od nosa nego li to vidi ijedan šibenski demokrat. U zapljenjenim smo člancima šibali sve one koji su odgovorni za to, da se između Hrvata i Srba širi mržnja, kada smo govorili o Velikoj Srbiji i Jagovinašima. Zapljenom i uništenjem br. 3 nama je nanešena novčana ogromna šteta, ali naše je pisanje pobijedilo i mi danas možemo javno da ustvrdimo da nema ni Velike Srbije ni Jugoslavije, kako to zatornici države SHS pripoviedaju.

Mi smo u stanju da javimo našem hrvatskom narodu, da nijedan pučki učitelj ili nastavnik srednjih škola nesmije, ponavljamo nesmije našu državnu zajednicu nazivati Velikom Srbijom ili Jugoslavijom. Pozivljemo sve roditelje, da budnim oikom paze na djecu, da ih se u školama ne truje sa ovim krivim nazivima naše državne zajednice.

Pogreb Primasa Srbije u Šibeniku.

Prošloga mjeseca je umro u Šibeniku Primas Srbije i barski nadbiskup fra Mate Kardun.

Sprovodu ovog čelik-Hrvata nije prisustvovao nijedan zastupnik beogradske vlade. Nije prisustvovao nitko od pokrajinske uprave. Nitko nije prisustvovao od nještih civilnih i vojnih oblasti, a ipak je fra Mate Kardun zaslužio, da mu se na državni trošak priredi veličanstveniji sprovod nego li se priredjuju kojekakvim farabutima.

Ovako ignoriranje Hrvata fratra ne bi se zbililo ni u Tunguziji.

Tužbe iz naroda.

Žrtva radikala u Kninu. — Marija Dračar pok. Ivana radila je kod Kot. Prip. Povj. u Kninu tri godine a kod istog poglavarstva druge dvie. Njezino ponašanje bez priekorno. Učinila je molbu na Pokrajinsku upravu. Ova je njezinu molbu odbila usljed anonimne tužbe jer da je tobože služila Italiju. Marija Dračar je rođena Hrvatice i spada u broj onih Hrvata, koji će biti bačeni na put iz službe. U Šibeniku ima Srbin, koji je cijelo

vrieme okupacije bio u službi kod Poglavarstva. On je Srbin. Kažu da je stekao imanje dapače, kao malo koji švercer. Evala mu. Nek stoji i dalje u službi, ali neka za Hrvate vlada ravnopravnost kao i za Srbe.

Rižotaši u Prviću. — I ovdje imamo članova „Društva za ubijanje Hrvata.“ Objelodanite njihove slike. To su vam lienčine i muktaši. Ni jedan ne će da radi i da se hrani od svoga truda. Vrebaju na svakoga, od koga bi što izglančili za njihov fond. Jedva žele da se tko ženi. Oni ne fale u kuhinji i u kući. Kad dobro napune njihove trbuhe i kad se još bolje napiju, onda zaredaju glančiti novce za njihov fond ili da će učiniti neke čare mladoženji i svatovima. Vodja im očekuje svaki dan imenovanje, tako se on pelivani, za šefa državnog redarstva. (Bit će na otocima Sestrice). Njihova pak najzanimivija radnja je ocrnjivanje ribara, mesara, trgovaca Hrvata na otoku. Štede pak bivše talijanske špijune, jer su im začepili usta sa nekoliko komada pokućstva za društvene prostorije. Crkva im smrdi, Hrvatstvo im smrdi. Klatare se po selu kao pašćad po danu, a noću gledaju bili im odlike pao medeni kolač s neba.

Iz pisama glavnom uredniku.

Tivat. — Vašu molbu rado ispunjavam za širenje čiste hrvatske ideje medju našim sviesnim Hrvatima, te ću Vas na tom koraku uvijek podupirati i nastojati da nam u Boki pobijedi zdrav razum i čisto-nepatvoreno hrvatstvo.

Usvajajući podpuno Vaš program, po kojemu će te uvijek braniti pravo hrvatskog naroda, srdačno Vas pozdravljam i želim sretan početak uz hrvatski pozdrav. — Ivan Fažo, trgovac.

Ston. — Nas amo obradova, gdje je Samobran dobio pravo ime, koje je morao i da će zastupati odlučno našu pravednu hrvatsku stvar, kako se nama dolikuje. Nemojte podnipošto klonuti duhom već započetim putem udarite kao što udariste i do sada. Uz hrvatski pozdrav Vaš odani. — Niko Buško, trgovac.

Gospić. — Dragi moj Miho! — Na prolazu Vašem kroz Liku, u svoje doba, mi se i osobno upoznasmo, prem Vas odprje po Vašem novinar-rom radu znadoh, dok još bijaste mladićem i na visokim školam. — Škole mnogo mogu čovjeku dati za njegovo stručno znanje. — Nu za političko — treba ne samo znanje raznostruko, t. j. obćenito, već osobito znanje i poznavanje života, potrebah, težnjah, ćutenjah, duše naroda. — kojega smo si

<p>Trgovina Pomodne Robe ANTE FRUA — ŠIBENIK</p> <p>Glavna ulica</p> <p>Uvijek dobro opskrbljen: Košuljama, ovraticima, rukavicama, rubcima: pak štapima, kišobranima, klobucima i šeširima</p> <p>svih svjetskih tvornica.</p> <p>Bogati pribor za krojače i švelje. Cijeli izbor za bijelo vezivo. Svile i svilene vrpce.</p> <p>Vojnički predmeti.</p> <p>Skladište Singerovih origin. šivaćih strojeva.</p>	<p>Papirnica i Knjižara J.A GRIMANI — ŠIBENIK</p> <p>Papir, knjige, školski i uredovni pisaci i risači predmeti. Trgovačke knjige. Uljene i acquarel boje, crnila i tuša u svim bojama, svjetske tvornice Guntler Wagner. Muzikalije, like. Okviri. Vrpce i Pribor za pisaci stroj i ciklostyl. Cijene umjerene.</p>	<p>KAFANA „ISTRA“ - ŠIBENIK</p> <p>Varietè — dnevno od 9—12 sati. Ulaz bezplatan. Kuva se izvrsna turska kava. Svakojakih likera.</p> <p>Vlastnik: Antun Dominis i drug</p>
<p>Lječilište Rogatačka Slatina Postaja Grobelno južna željeznica</p> <p>Lječilište ima tri vrela. Tempel vrela — Styia vrela i Donati vrela.</p> <p>Zdravstvene vode ovih vrela pospješuju probavu, liječe kronične katare želuca i crijeva; piju se protiv bolesti jetre, bubrega, debljini, hemoroidama, žučnom kamenu i šećernoj bolesti.</p> <p>Sezona traje od 1 svibnja do 15 listopada.</p>	<p>ELEKTRIČNA CENTRALA ANTE ŠUPUK I SIN — — — ŠIBENIK — — —</p>	<p>Moderno POKUĆSTVO i Tapesarije domaćeg proizvoda. Najsolidnije izradbe. Uz najpovoljnije cijene prodaje</p> <p>Trgovina Pokućtva sa stolarskom-tapetarskom radionom</p> <p>Rikard Delfin - Šibenik (prije And. Delfin) Obala (vlastite prostorije).</p>
<p>Najveća Dalmatinska tvornica konopa Nikola Tomić i Drugovi — Split —</p> <p>Izradjuje sve vrsti konopa (ručna radnja bez strojeva)</p> <p>Cijene umjerene. Trgovcima 10% popusta.</p>	<p>— GRAND HOTEL KRKA — — ŠIBENIK —</p> <p>Kafana prvog reda. Svako večer gospojinski koncert. Tačna poslužba. - - Izvrsna kuhinja. Cijene umjerene.</p>	<p>JOSIP DREZGA - ŠIBENIK Brzojavi: DREZGA ŠIBENIK. Telefon inter. 38.</p> <p>VELIKA PRODAJA u žitaricama i kolonijalima.</p> <p>Prodaja: Sećera, Kave, Pirinča. Sapuna, Gradjevnog materijala, Nafta, Benzina, Mašinskog ulja.</p> <p>Sve uz cijene konkurencije.</p>
<p>ZAGREBAČKA DION. PIVOVARA I TVORNICI SLADA u ZAGREBU preporuča svoje izvrsno Česko Export pivo, svjetlo te Dvostruko sladno „Jelačić“ pivo u burađi i bocama.</p> <p>Glavno skladište za Šibenik i okolicu P. RORA - ŠIBENIK</p>	<p>SREČKO BOGIĆ — ŠIBENIK Glavna ulica 44.</p> <p>Zastupstvo i ekskluzivna prodaja cipela „Zagrebačke tvornice cipela d. d.“ za Šibenik i sjv. Dalmaciju.</p> <p>— En gros et en detail. —</p>	<p>AUTOGARAGE. Narudžbe se obavljaju sa vlastitim prevoznim sredstvima: motornim ladjama po moru, teretnim automobilima po suhu.</p> <p>Export vina, ulja i rakije na veliko.</p> <p>Glavno zastupstvo za Dalmaciju tvornice likera Ivana Jelića u Šibeniku.</p>

Poštarina plaćena u gotovu.

HRVATSKI SAMOBRAN

Neodvisna smotra za javnu kritiku, ravnopravnost i sporazum.

Glavni urednik: MIHO JERINIĆ.

Smotra izlazi na 5. i 20. svakog mjeseca. — Predplata za tuzemstvo godišnja Din 48.—; polugodišnja Din 26.—; za Ameriku dva dolara godišnje. — Pojedini broj Din 2.— Oglasi po cjeniku. — Rukopisi se ne vraćaju; pisma nefrankirana neprimaju, nepodpisana u koš.

Tekući račun „Slavenska Banka“ - Šibenik. — Uplativo i utuživo u Šibeniku. — Pošt. ček. račun br. 38-004. Zagreb.

— Uredništvo i uprava smotre: ŠIBENIK, glavna ulica 108. II. kat.

U poslima smotre glavni urednik stoji strankama na raspoloženje jedino od 12-1 i od 6-7.

BR. 5.

ŠIBENIK 5. MAJA 1922.

GOD. I.

POSLANICA

Kr. Kotarskom Poglavarstvu
Kr. Državnom Odvjetništvu
Kr. Državnom Redarstvu
Kr. Državnom Oružništvu

Šibenik.

Gospodo branioci imetka svakog državljanina!
Vama upravljamo ovu poslanicu.

Pred nekoliko dana banuo je u prostorije Pučke Tiskare, gdje se tiska naš list, neki golobrki momak, koji se je predstavio kao izaslanik mjestne Jugoslavenske nacionalne napredne Omladine i zaprijetio je upravitelju tiskare, da više nema tiskati naš list jer u protivnom slučaju, da će Jugoslavenska nacionalna napredna Omladina demolirati tiskaru.

Stavljajući Vam ovu prijetnju javnog nasilja Jug. nac. napr. Omladine do znanja javnim putem, mi se nadamo, da ćete Vi kao branioci i čuvari privatnog imanja svih državljana Kraljevine SHS znati poduzeti shodne mjere, da se osujeti vandalizam neodgovornih elemenata i

uništavanje privatnog imanja i da ćete štiti slobodu javne kritike i poštene rieči.

Za slučaj pak, gospodo, da Vi nemate dovoljno sredstava da nas Hrvate branite od nasilja Jugoslavenske Omladine, to Vas molimo, da nam date samo jednu mašinsku geveru i svakomu od nas po jedan revolver, da mi sami branimo našu imovinu.

U nadi da ne će biti nužde da pucamo ni mi ni Vi na našu zalutalu braću između Jugoslavenske Omladine primite izraz našeg poštovanja

Hrvatski Samobran.
Šibenik, 4. travnja 1922.

Što svaki Hrvat treba da znade?

Hrvatski Sabor dne 29. listopada zaključio je medju ostalim:

„... Sveobća narodna ustavotvorna skupština svega ujedinjenoga naroda Slovenaca, Hrvata i Srba odlučiti će se sa *unapred odredjenom kvalificiranom većinom*, koja podpunoma zaštićuje od svakoga majoriziranja, konačno kako o *formi vladavine, tako o unutrašnjem državnom ustrojstvu naše države; utemeljene na podpunoj ravnopravnosti Slovenaca, Hrvata i Srba*“.

Ovaj zaključak zagovarao je glavom zastupnik Svetozar Pribičević medju ostalim ovim riečima: „... Naročito treba da naglasimo da u toj našoj državi Slovenac, Hrvat i Srbin budu *podpunu jednakopravni*. Nijedan od pojedinih *djelova ne smije da se majorizira*. Kad bi o tom posumnjali onda bi to bila slabost ove države, koju bi tudjinac izrabljivao.“

Zemljoradnička zadružna Država i Kormoran dr. Avramović u Dalmaciji.

Treba priznati istinu: Rjeđko je kojem čarobnjaku uspelo zavesti seljačke mase, kao što je to sa krilatcima riečima dru. Avramoviću na obalama Dalmacije. U Bosni, Hercegovini, Hrvatskoj, Slavoniji i u dalmatinskom Zagorju hrvatski seljak ne vjeruje čarobnjakovim fantazijama. Tamo se je hrvatski seljak odlučio za osnutak hrvatske republike, i ne će ni da čuje za fantastičku zemljoradničku zadružnu državu, jer ova po teoriji njezinih otaca gospode kaputaša Avramovića, Viskovića ne bi imala da bude drugo nego slugan jedne treće osobe.

U tomu su na čistu i slovenski seljaci, koji su prošlih dana ustanoviti „Slovensku republikansku stranku.“

U tomu leži celi kontrast izmedju zdravog i vlastitog mišljenja hrvatskog seljaka i usijana mnijenja stanovite skupine kaputaša, koje mnijenje hoće oni da na silu narinu jednom malom dielu hrvatskih seljaka duž dalmatinske obale.

Onaj treći činbenik ne može da iz stanovitih, familjarnih a ne državnih probitaka pristane u obće na uredjenje države na republikanskoj bazi, pak se je pobrinuo i našao je Kormorana Avramovića i kaputaše Viskovića, Franića i druge ljude, koji tove bubregu od težačkog znoja, da kroz naš narod šire njima probitačnu formu o uredjenju države na zadružnoj bazi.

U odgovoru na adresu izaslanika, države Slovenaca, Hrvata i Srba dne 1. prosinca 1918. današnji Kralj Aleksandar u ime Kralja Petra dao je svečano obećanje, da želje, koje su izražene u gornjem zaključku hrvatskog sabora *podpunu prihvaća*.

Hrvatu kanoniku Milanu Kučenjaku u Varaždinu, Kralj Petar dao je na pozdrav odgovoriti: „... Osnovat ćemo prije svega *podpunu ravnopravnost* svih dielova našega jugoslavenskog naroda“.

Sve ono što se je dogodilo iza ovih svetčanih izjava i obećanja stoji u protimbi sa zaključkom hrvatskog sabora. Svetčani zavjet Kralja Petra preko sina Regenta Aleksandra bio je pogažen. Hrvati i Slovence bili su izigrani, prevareni. U ustavotvornoj skupštini pogažen je princip kvalificirane većine, pogažen temeljni kamen o formi vladavine.

Na mjesto ravnopravnosti uvedeni su hegemonija Srba, batine, korupcija i progori Hrvata.

Veliki Vranac i kaputaš Visković, nama se čini, dosta su toga načitali, ali od svega nisu znali da poskorpue ono što je ponajbolje, pa da to pripoviedaju kroz naš neuki seljački sviet. Oni rek bi i nemaju ni pojma o zelenom kaderu u Dalmaciji, koji sa svim razgovietno prigovara čarobnjaku Avramoviću i kaputašu Viskoviću, da je prvi temelj jedne zadružne države njezina republikanska baza. Taj temelj njihove zadružne države izbjegavaju svi srbski zemljoradnici kao i oni, koji su im se pridružili na dalmatinskim obalama. Srbski zemljoradnici i njihovi prijatelji su monarhiste. Taj njihov monarhizam izključuje mogućnost, da bi oni u zadružnoj državi upravljali pošteno i pravедno. U svim državama od pamtievieka, gdje je monarh iza Boga bio strah i trepet državljana nije nikada vladala Božica Pravde.

Uzmimo iz poviesti koji hoćete slučaj monarhizma svudje ćete naći da se je narod, koji je bio podređen dotičnom monarhu smatrao prostim robijem ili recimo po našu domaću maryom. U takovim državama sve se vrti oko osobe monarha. On je mogao bit najgori delikvent ipak je zasliepljena masa klicala mu: Vivat!

U Parizi su se nezadovoljni gradjani sa upravama francuskih kraljeva sakupljali u podzemne špijle i tu su se na sva gla derećili proti vlastitom monarhu, koji je bez ikakva grižodusja dopuštao, da njegove vlade tlače i gnieće biedni francuski narod. To su činili, da izkale svoj jed, i da ih kraljevi sateliti ne pohvataju i ne poubijaju.

<p>Blaž Bolanča — Šibenik</p> <p>Trgovina manufakturne robe. Odiijela za gospodu.</p>	<p>Preporuča se kao domaća tvrtka Staklana VJ. FRANZ, Zagreb Jelačićev trg 7. — Telef. 22-42.</p> <p>Bogato skladište staklene i porculanske robe. — Staklenih ploča i ogle-dala svake vrsti i veličine.</p> <p>Opletenih bocuna (demyoku) od 3 do 50 lit.</p> <p>Veliki izbor svjetiljaka za petrolej i elektriku. Najfinija Kristalna luksus roba.</p> <p>Prodaja na malo i na veliko.</p>	<p>Knjižica Zdravka Spasojevića, Beograd</p> <p>Preporučuje slijedeće knjige:</p> <p>F. M. Dostojevski: Večni Muž D. 10</p> <p>„ „ uvezano „ „ „ 15</p> <p>F. M. Dostojevski: Netočka nevezano „ 12</p> <p>uvezано „ 15</p> <p>Zločin i kazna „ 20</p> <p>A. K. Gončarov: Ponor (Verina Ljubav) „ 12</p> <p>povezано „ 15</p> <p>G. Le Bon: Psihološki zakoni razvicia naroda „ 5</p> <p>F. Kape: Marieta, roman „ 3</p> <p>Lav Tolstoj: Djavo, pripovetka „ 3</p> <p>Žan Hišpin: Čudne smrti „ 2</p> <p>M. Gorki: Stara Izergika „ 2</p> <p>„ Straža „ 2</p> <p>A. de Vinji: Crveni pečat „ 2</p> <p>G. de Mopasan: Navodi „ 8</p> <p>Dr. I. Prijatelj: Slovenačka književnost „ 6</p> <p>B. Joksimović: Muzički bukvar „ 3</p> <p>L. Zrnić: Svetski rat „ 2</p> <p>„ Narodna vera i država „ 3</p> <p>Drag. I. Ilić: Sekund Večnosti, istočnjački roman „ 7</p> <p>A. T. Pisemski: Hiljadu duša, roman „ 32</p> <p>A. Bordo: Vunena choljina, r. „ 12</p> <p>A. P. Čechov: Kaštanka, prip. „ 3</p> <p>M. M. Vukićević: Istorija S. H. S., I. II. „ 15</p> <p>Opširan katalog na zahtjev šaljemo besplatno. Poručbine šaljemo uz pouzeće.</p>
<p>ZLATARIJA A. PETRIĆ — ŠIBENIK Ulica sv. Ivana.</p> <p>Vlastita radionica u narodnom vezu iz filigrane.</p> <p>UMJERENE CIJENE.</p>	<p>Pozor Trgovci</p> <p>Naručite si za uzorak: I. kolekciju 600 komada najfinijih umjetničkih ljubavnih i pikantnih karata svakih 10. druge vrste: za din. 185.—</p> <p>II. 1. Kolekcija 100 komada finih broševa, naušnica, mindjuša - prstenja - prikopčnica, narukvica-ogrlica.</p> <p>Lanaca za satove kutija za duhan itd. za 200 din. Šalje pouzećem: Zastupstvo Českih trgovačkih kuća.</p> <p>S. Golik Zp. Delnice Hrvatska</p>	
<p>— Mate Prgin — Šibenik —</p> <p>Veliki pribor šešira i sagova domaćih tvornica.</p> <p>Trgovina mješovite robe.</p>	<p>— Ivan P. Erceg - Šibenik —</p> <p>Skladište kuhinjskog posudja, stakla i porculane.</p> <p>Cijene umjerene.</p>	<p>— Vinko Šupuk - Šibenik — Ulica sv. Ivana.</p> <p>Prodaja električnog materijala za visoku i nisku napetost</p> <p>Umjerene cijene.</p>
<p>Drogarija VINKO VUČIĆ - ŠIBENIK</p> <p>Skladište kemijskih proizvoda, laka, boja, gumenih predmeta i o.</p> <p>Optika. Naočala — Cvikera. Izvršuje svaku izradbu po okul. liječničkom propisu. Primaju se popravci.</p>	<p>Ivan Čičin Šain - Šibenik</p> <p>— Trgovina rukotvorne robe. — Zastupnik „Prve Dalmatinske Tvornice prediva i tkiva u Šibeniku“ prodaje na detalj prave vunene štofove uz tvorničku cijenu. Skladište: Glavna ulica.</p>	<p>— I. STJEPUŠIN - SISAK —</p> <p>Preporuča najbolje tambure, žiće, partiture i ostale potrebštine za sva glazbala.</p>

novi, i kojemu želimo svojim radom okoristiti. — Ja vjerujem, da je tog svega kod vas u dobroj mjeri. — Pa i sad, vidim, Vi kao da niste onako, kako treba, upoznali dušu hrvatskog naroda. To, mislim i da dolazi odtud, što Vam nije dano prilike upoznati svaki naš kraj i stanje, u kojemu se nalazimo. Ovaj rat i preokretnje, i ovo što danas gledamo i podnositi moramo, uciepilo je u duši hrvatskog naroda i osjećaj i težnju, da on mora prekinuti sa onim mišljenjem i zaglupljivanjem one gospode nekoje, koja još uvijek ludo misle, ako, skinuv stari jaram neofarbani, dovoljno je metnuti novi ofarbani jaram, pod nadpisom „jedinstvo“, „sloga“, „bratska krv“, „jugoslavstvo“, pak da će narodu odmah dobro i zadovoljstvo biti. Danas ne vlada ni Svaba ni Magjar.

A gledajte što rade i „bratja“ i „sinovi naši“. I, tako vidimo, narod je toj „svojoj“ „učnoj“ gospodi okrenuo ledja — i potpunim pravom. — Jer: zabadava meni sit i pun gospodski kulen političara govori: „i ti si sit, i slobodan, i pravica i bratstvo vlada u ovoj našoj „slobodnoj“ (?) državi“, kad on svega toga niti vidi, niti čuje, niti uživa, već sve protivno i u — najgadnijim i najodratnijim prilikama, da ih ni od tudjinca ne bi smio takve očekivati. Zato su predpotopne i srednjovjekovne ideje, o autoritetu o pojedinaца, i dinastija po „milosti božjoj“, baštinih, izgubile kod naroda, koji je progledao danas, svaku svaku vrednost. Iztakniti i te nazore, koji odgovaraju duhu vremena, i slobodnom razvitku naroda, i kažite svemu što je dobro i lepo, da jest tako, a što je nevaljano, gnjilo, preživjelo, da nije više za polugu, nije temelj narodnu životu pak će Vaš list izvršiti zadaću, koju mu namijenjujete.

Kako su se stvari do danas razvile — iztok „bratski“ na jugoslav..., a zapad „bratski“ još uvijek to liže.

Razumni ljudi, koji ne okretju kabanicu prema vjetru, gorkim smiehou, da nerečem prezirom gledaju na to vrtoglanje i političko švindlarjenje (iz kojeg će naivni Hrvati — samo kratje potegnuti) pa gledaju, da ostaju narodu svomu vjerni, rade na stalnom temelju Hrvatah.

Prošla su vremena, kad se, prema glupoj nuci „učene“ gospode, mislilo u narodu, da će mu po milosti božjoj papa, kralj, car i cesar, ministar, ban, „svoje krvi“ dati „otčinsku pomoć“. Narod je odlučio, iskušao prošlostju i sadašnjostju, da si sam pomogne kako zna i može — jer je, jaram makar „bratski“, isto tako težak, kao i tudjinski. Mi smo ovdje, u banskoj Hrvatskoj, najprije za slobodu i pravicu i neodvisnost Hrvatah i Hrvatske; a onda, kao takovi, za pravo bratstvo sa srodnom bratjom

bilo kojeg imena, koji nama (kao i mi njima) svako dobro žele. Mi smo u obće za slobodu, pravicu i bratstvo svih narodah. Al najprije sve to želimo sebi i svojim u svojoj hrvatskoj kući.

Sva druga nastojanja nekih naših, recimo „idealista“, i onih poznatih političkih švercera, špekulanata, koji samo o sebi misle, neće krenuti hrvatski narod sa njegova puta k slobodi — koju još željkuje, al, ako uztraje u borbi, i doživiti ju mora.

Da ste mi zdravo! I podjite pravim putem!

Sa hrvatskim seljačkim i republikanskim pozdravom, Vaš — Marko Došen, nar. zast.

Sv. Jelena - Crikvenica. — Tendencija Vašeg Samobrana učinila je u mojoj duši kao domoljubu Trofej u kome triumfiraju tisuće hrvatskih i srbskih srdaca goreći od čežnje za ostvarenjem uzvišene ideje našeg Samobrana. — *Franjo Manester*, gradjevni poduzetnik.

Gornja Bebrina - Brod n/S. — Uvjeren sam, da ćete stajati vazda u kolu Hrvata okupljenih danas u Hrvatskom Bloku, kamo će i naša braća iz Dalmacije i Herceg-Bosne prisajediti se te vazda stajati na braniku za sretnu i slobodnu u skoro vrijeme našu domovinu Hrvatsku. U toj nadi i želji očekujem Vaš istup. Hrvatsko Vam pozdravlje. — *Petar Klobučar*, trgovac.

Težaci iz ciele Dalmacije koji kane posjetiti zagrebački Velevašar od 1—15 lipnja mogu dobiti potanje obaviesti i polakšice kod uprave „Hrvat. Samobrana“.

Zarobljen. U Šibenskim tamnicama leži zarobljen težak Grgo Petković iz Budaka, duševni vodja hrvatskih republikanaca iz sjeverne Dalmacije.

Predsjedniku Slovenske Republikanske Stranke Doktorju Antonu Novačanu — Celje.

Vaš požrtvovni i uzvišeni rad oko osnutka Slovenske Republikanske Stranke zadivio je sve dalmatinske republikance, koji Vašoj mladoj stranci, čiji se članovi odlikuju iz težačkih redova, šalju dalmatinski težaci republikanski bratski pozdrav.

Miho Jerinić.

Vlastnik: Františka Jerinić i drugovi.
Izdavatelj i odgovorni urednik: Miho Jerinić.
Tisak: Pučka Tiskara :-: Šibenik.

Naš hrvatski seljak u Dalmaciji prozreo je dobro protuhrvatsku akciju kormorana Avramovića i kaputaša Viskovića, Franića i drugih delikvenata, koji ih iz osobnih interesa slijede u toj njihovoj sramotnoj raboti, pak se je po malo počeo osvješćivati i mi se nadamo, da će i ostali još zavedeni težaci što prije okrenuti im ledja, a prigrliti zastavu hrvatske republike, u kojoj će oni sami seljaci moći da na najpošteniji način urede agrarno pitanje u Dalmaciji i to na podlozi bratske pravednosti i bratskog odnošaja izmedju vlasnika zemlje i težaka, bez suda, bez oružnika, bez pravdanja, bez mržnje, bez prijetnja. Mi se nadamo da hrvatski težak u Dalmaciji ne će se unapried dati više zavaravati od njegovih najvećih neprijatelja Vranca Avramovića, kaputaša Viskovića i milionera u starom kaputu Franića.

Dolazak kralja Petra u raj!

Radikalni Dante Kaliger Jure Kapić uluvio u glavu, da prije nego otegne papcima, mora od Kralja dobiti ma koji bilo orden i što ni Belzebulu ne bi bilo palo na um, to se porodilo u njegovoj bujnoj maštanimi pa pod gornjim naslovom ispjeva on pjesmu za javorove gusle. U njegovim halucinacijama vidio je Kaliger Jure kako su se „zvijezde u red postavile“, kuda je Kralj Petar prolazio. Na rajskim vratima sveti Petar dočeka Kralja Petra te mu stisne ruku. Dočeku u raj pristustvovaše car Lazar, starac Jug Bogdan sa devetero sinova, vojvoda Miloš Obilić sa srbskim vitezovima. Car Lazar skida krunu s glave i povrh čela on ju Petru stavi. Od veselja uhvatiše se u kolo. Kada se naplesaše ode Kralj Petar Hristosu, koji je sjedio na prijestolju, da mu se pokloni. Hristos Bog — po Kapićevim halucinacijama — ljubezno ga pozdravi i reče mu: „Diko od svih Kralja, Ti ćeš biti ures moga raja!“

Kako smo mislili o Petru Mrkonjiću poznato je našim čitaocima. Ni danas nismo promienuli naše mnjenje. Petar Mrkonjić spada poviesti, koja će ga veličati ne samo u beogradskoj doli i u stranoj književnosti, ali kada ta poviest bude pisati gdje je svršila njegova duša, onda će ju nju povjestničari prama svojoj vjeri strpati jedni u raj a drugi u pakao.

Kada bi ove gornje fantazije bio napisao jedan član svete srbske pravoslavne vjere, njegovo pisanje ne bi nas katolike podnipošto tangiralo. Mi bi smo se njegovoj fantaziji nasmišjali dok bi u duši ipak žalili, da se Kralj Petar nije poput raznih ruskih učenjaka, barem u zadnjem času obratio

na pravu vjeru. Ali kada se izmedju nas katolika nalazi jedna neodgovorna ljudeskera, koja na ovaki način vriedja vjerska čuvstva celog katoličkog svieta, onda državni odvjetnik i državni nadodvjetnik u Splitu imali su svetu dužnost da zaprieče ovo bezdušno vriedjanje katolika u državi SHS.

Po dogmama katoličke vjere svakomu su šizmatiku zatvorena vrata nebeskoga raja. Da je Hristos Bog dozvolio svetomu Petru da sa Kraljem Petrom učini iznimku u to nevjeruje nijedan sljedbenik katoličke crkve, pa čemu onda dozvoliti da se širom Dalmacije širi jedna vjerska neistina, koja je kadra da izmedju sljedbenika srbske pravoslavne crkve i katolika razpiruje vjersku mržnju i zavist, koju bi se sa obe strane imalo gušiti.

Da je po vragu komu od nas, koji absolutno ne vjerujemo, da bi duša Kralja Petra, kao šizmatika, mogla prispjeti u kraljevstvo Isusa Boga, palo na um, da to u javnosti istaknemo, ej, onda bi se protiv nas bila podigla kuka i motika. Državni odvjetnici bili bi na pola poludili tražeći paragrafe po srbskim zakonima, na temelju kojih bi nas se progonilo radi uvriede Nj. Vel. i radi širenja mržnje izmedju pravoslavnih i katolika.

Pjesma Kaligera Kapića ne spada u ona djela naših književnika, koji su pozvani da šire ljubav izmedju katolika i pravoslavnih. Osim toga ova pjesma prikriva još jednu neistinu, koju Kapić ne ističe, ali koja se sama po sebi razumije; a to je: izmirenje Kralja Petra sa carem Franjom Josipom i sa Franjom Ferdinandom.

To je pak isključeno!

Predpostaviv, da je Isus-Krst učinio iznimku za Kralja Petra i dozvolio, da i on dodje u nebeski raj, to ipak ta dozvola nije mogla usliediti bez predhodnih pregovora. Kako u nebeskom raju oko Isusova Prijestolja nemogu sjediti zavadjene okrunjene glave sa zemaljske kruglje, to je prije dolazka u raj Kralj Petar morao pristati na uvjet, da će i on biti pripušten k Božjem Prijestolju, izmirili se sa Apoštolskim Kraljem Franc Josipom, za kojega ciele katolički sviet drži i tvrdi, da sjedi uz desnu Čajka Nebeskoga, kao što i sa Franjom Ferdinandom, za kojeg i sami francuski katolici drže da je u nebeskom raju.

Evo do kojih vjerskih posljedica vodi nepromišljeno pisanje ili pjevanje jednog katolika o pojnovima, koji stoje u diametralnoj oprieci sa dogmama katoličke crkve.

Stara blezgo, Kapiću, kani se ludorija a uzmi kralješ u šake i moli se Višnjem Otcu, da se i ti u paklu ne budeš grizti kao bezbožnik!

Tko nama po vragu nevjeruje, da jedan šizmatik, ne pomirili se s Bogom Krstom u zadnjem času života, ne može prispjeti u nebeski raj i sje-

diti uz Priestolja Čajka Nebeskoga, neka se propita kod učenjaka i tumačitelja katoličkih dogma pak će se uvjeriti, da mi i u ovom slučaju pišemo i branimo istinu.

Proročanstvo Josipa Barača.

Medju riedke i sposobne sile spada nekadašnji Hrvat prof. Josip Barač. Za vrijeme pašaluka habsburške dinastije najpametnija Baračeva misao bila je u srca povjerene mu hrvatske mladosti ulievati žuč proti svakom tlačitelju hrvatskog naroda. Radi toga njegova plemenita djelovanja pretrpio materijalno i moralno mnogo, ali što je više trpio i podnosio, to se je sve više u njegovoj duši razsplamsavala ljubav za slobodu i nezavisnost hrvatskog naroda i njegove rodjene grude. Slom je Josip Barač pozdravio sa sliepim oduševljenjem, koje je na njegovu hrvatsku dušu djelovalo u toj mjeri, da ga je podpunoma ostavio na cjedilu politički razum. U pijanstvu zanosa za lažno nam predstavljenim osloboditeljima Josip Barač zaboravlja na vlastiti Ego i kotrlja se u smrznutoj krvi neprijatelja hrvatskog naroda, dok, i ako jedan od naših ponajboljih živućih satirika, i sam ogrezne, da u tom i za samog psihiatra zagonetnom slučaju, spadne medju dekadente zadnje vrsti.

O Josipu Baraču ne bi pisao ni crne rieči, da ne spada medju nekadašnje moje dobre znance i prijatelje, koji zalutaše i koji su u njihovu lutanju kadri da nanesu štete i kvara hrvatskom narodu više nego ga je nanio njemačko-magjarski jaram, proti kojemu smo se tajno i javno borili. Baračev današnji rad slični djelovanju curare-otrova, koji polagano ubija vrške živčanog sistema. Sreća, da smo taj njegov otrov na vrijeme analizali, pa danas je svaki Hrvat dužan da poradi, da se Baračev otrov paralizira.

Kemičkoj formuli SHS postavio je nekadašnji zagriženi republikanac Barač protuformulu L. M. L. Na toj njegovoj protuformuli bazira Barač njegovo proročanstvo.

$$\frac{\text{SHS}}{\text{LML}} = \frac{\text{Srb, Hrvat, Slovenac}}{\text{Lav, Magarac, Lisica}}$$

Barač nam predstavlja Srba kao Lava silnika, koji ipak sam nije mogao da se nakrade pliena pak je u pomoć zvaó Hrvata-Magarca i Slovenca-Lisicu. „Revalo se, njuškalo i kralo, lovilo se, dok je sunce (Austrija) palo“. Kad je došlo do diobe pliena Hrvat-Kenjac porazdieli plien u tri diela, kako Bog i pravda zapovijeda i tešku pamet skupi i pred Srba-lava blesasto pristupi“ pak mu otvoreno, iskreno

i pošteno predloži: „Nakon složna rada, Veličanstvo Vaše, nek izvoli sada dat nam što je naše“.

Na taj Hrvatov poštenu i pravedni postupak „Lav se smrači i Magarca pandžama zakvači, pa ga smrška svega u komade, da ni repa od njega ne ostade“.

Slovenca-liju dodje sad red da dieli plien. On „sve u hrpu skupi jednu i u Srba-lava umiljato giednu“ te mu reče: „Veličanstvu Tvomu ide lov i slava, to po sudu momu dioba je prava“. Razdražgan Srb-lav ovim sladkim riečima „proždre lova koliko je htio, a Lisici-Slovencu baci sočan dio“.

Josip Barač jasno nam predočuje: prvo: da Srbin ne će nikada izbiti iz njegove glave, da ova naša današnja narodna zajednica nije djelo (plien) Hrvata i Slovenaca ništa manje, koliko i Srba.

drugo: da u dvoj našoj državnoj zajednici mora da bude jedini gospodar, a Hrvati i Slovenci njegove sluge.

treće: da će od ovih slugana u ovoj našoj državnoj zajednici moći samó onaj dobivati ostatke i kosti sa srbskog stola, koji se bude znati ulagivati Srbinu.

četvrto: da Hrvat, koji je jednako revao, njuškao, krao i lovio kao i Srbin ne smije tražiti ravnopravnosti u dielu, jer da će ga Srbin uništiti jednom za uvijek, da ne će od njega ostati ni sjene ni traga.

peto: da su Slovenci kukavice i puzavice i da će njima pod Srbinom biti dobro jer će mu se znati ulagivati.

Ovu će uvriedu Slovenci sami znati odbiti.

Mi smo Hrvati ipak zahvalni Josipu Baraču na njegovom proročanstvu i ako je on izgubio svaku nadu u slobodu i nezavisnost hrvatskog naroda niesmo ju izgubili mi. Već su tri diela hrvatskog naroda otvorila oči i uvjerila se, da dok mu tuđin bude gospodar da će on njemu biti sluga i uprav za to traže i bore se za vlastitu hrvatsku republiku, u kojoj će biti dolična mjesta i za profesura Josipa Barača, a u kojoj se ne će hrvatske činovnike tjerati iz službe jedino za to jer su poštenu i neustrasivi Hrvati. Baračev Magarac-Hrvat ne će podleći pandžama Lava-Srbina jer njegov „bre“ nemože da uništi Hrvate „sve!“

Nema ni velike Srbije ni Jugoslavije.

Br. 3. našeg lista bio je zaplijenjen i uništen u glavnom što se je u čeonom članku hrvatskom narodu u Dalmaciji u pravom i poštenom svjetlu prikazao rad hrvatskog naroda sakupljena danas u

Hrvatskom Bloku. U tomu se je članku dokazivalo da Hrvatski Blok nakon što je izercpio sva sredstva da se unutar granica naše državne zajednice uredi hrvatsko pitanje, bio je prisiljen, da se obrati pred forum Europe. U zapljeni nema govora o tomu, već o stvarima, koje se našim državnim odvjetnicima prečinjaju kao nekakva strava. Medjutim izgleda da je onaj zaplijenjeni članak ipak došao u ruke ljudi, koji vide dalje od nosa nego li to vidi ijedan šibenski demokrat. U zapljenjenim smo člancima šibali sve one koji su odgovorni za to, da se između Hrvata i Srba širi mržnja, kada smo govorili o Velikoj Srbiji i Jagovinašima. Zapljenom i uništenjem br. 3 nama je nanešena novčana ogromna šteta, ali naše je pisanje pobjedilo i mi danas možemo javno da ustvrdimo da nema ni Velike Srbije ni Jugoslavije, kako to zatornici države SHS pripoviedaju.

Mi smo u stanju da javimo našem hrvatskom narodu, da nijedan pučki učitelj ili nastavnik srednjih škola nesmije, ponavljamo nesmije našu državnu zajednicu nazivati Velikom Srbijom ili Jugoslavijom. Pozivljemo sve roditelje, da budnim okom paze na djecu, da ih se u školama ne truje sa ovim krivim nazivima naše državne zajednice.

Pogreb Primasa Srbije u Šibeniku.

Prošloga mjeseca je umro u Šibeniku Primas Srbije i barski nadbiskup fra Mate Kardun.

Sprovodu ovog čelik-Hrvata nije prisustvovao nijedan zastupnik beogradske vlade. Nije prisustvovao nitko od pokrajinske uprave. Nitko nije prisustvovao od mjestnih civilnih i vojnih oblasti, a ipak je fra Mate Kardun zaslužio, da mu se na državni trošak priredi veličanstveniji sprovod nego li se priredjuju kojekakvim farabutima.

Ovako ignoriranje Hrvata fratra ne bi se zbililo ni u Tunguziji.

Tužbe iz naroda.

Žrtva radikala u Kninu. — Marija Dračar pok. Ivana radila je kod Kot. Prip. Povj. u Kninu tri godine a kod istog poglavarstva druge dvie. Njezino ponašanje bez priekorno. Učinila je molbu na Pokrajinsku upravu. Ova je njezinu molbu odbila usljed anonimne tužbe jer da je tobože služila Italiju. Marija Dračar je rođjena Hrvatica i spada u broj onih Hrvata, koji će biti bačeni na put iz službe. U Šibeniku ima Srbin, koji je celo

vrieme okupacije bio u službi kod Poglavarstva. On je Srbin. Kažu da je stekao imanje dapače, kao malo koji švercer. Evala mu. Nek stoji i dalje u službi, ali neka za Hrvate vlada ravnopravnost kao i za Srbe.

Rižotaši u Prviću. — I ovdje imamo članova „Društva za ubijanje Hrvata.“ Objelodanite njihove slike. To su vam lienčine i muktaši. Ni jedan ne će da radi i da se hrani od svoga truda. Vrebaju na svakoga, od koga bi što izglančili za njihov fond. Jedva žele da se tko ženi. Oni ne fale u kuhinji i u kući. Kad dobro napune njihove trbuhe i kad se još bolje napiju, onda zaredaju glančiti novce za njihov fond ili da će učiniti neke čare mladoženji i svatovima. Vodja im očekuje svaki dan imenovanje, tako se on pelivani, za šefa državnog redarstva. (Bit će na otocima Sestrice). Njihova pak najzanimivija radnja je ocrnjivanje ribara, mesara, trgovaca Hrvata na otoku. Štede pak bivše talijanske špijune, jer su im začepili usta sa nekoliko komada pokućstva za društvene prostorije. Crkva im smrdi, Hrvatstvo im smrdi. Klatare se po selu kao pašcad po danu, a noću gledaju bili im odkle pao medeni kolač s neba.

Iz pisama glavnom uredniku.

Tivat. — Vašu molbu rado ispunjavam za širenje čiste hrvatske ideje medju našim sviesnim Hrvatima, te ću Vas na tom koraku uvijek podupirati i nastojati da nam u Boki pobjedi zdrav razum i čisto nepatvoreno hrvatstvo.

Usvajajući podpuno Vaš program, po kojemu će te uvijek braniti pravo hrvatskog naroda, srdačno Vas pozdravljam i želim sretan početak uz hrvatski pozdrav. — Ivan Fažo, trgovac.

Ston. — Nas amo obradova, gdje je Samobran dobio pravo ime, koje je morao i da će zastupati odlučno našu pravednu hrvatsku stvar, kako se nama dolikuje. Nemojte podnipošto klonuti duhom već započetim putem udarite kao što udariste i do sada. Uz hrvatski pozdrav Vaš odani. — Niko Buško, trgovac.

Gospić. — Dragi moj Miho! — Na prolazu Vašem kroz Liku, u svoje doba, mi se i osobno upoznasmo, prem Vas odprje po Vašem novinarikom radu znadoh, dok još bijaste mladićem i na visokim školam. — Škole mnogo mogu čovjeku dati za njegovo stručno znanje. — Nu za političko — treba ne samo znanje raznostruko, t. j. obćenito, već osobito znanje i poznavanje života, potrebah, težnjah, čutenjah, duše naroda. — kojega smo si

<p>Trgovina Pomodne Robe ANTE FRUA — ŠIBENIK Glavna ulica</p> <p>Uvijek dobro opskrbljen: Košuljama, ovratnicama, rukavicama, rubcima; pak štapima, kišobranima, klobucima i šeširima</p> <p>svih svjetskih tvornica.</p> <p>Bogati pribor za krojače i švelje. Cijeli izbor za bijelo vezivo. Svile i svilene vrpce.</p> <p>Vojnički predmeti.</p> <p>Skladište Singerovih origin. šivaćih strojeva.</p>	<p>Papirnica i Knjižara J.A GRIMANI — ŠIBENIK</p> <p>Papir, knjige, školski i uredovni pisaci i risači predmeti. Trgovačke knjige. Uljene i acquarel boje, crnila i tuša u svim bojama, svjetske tvornice Guntler Wagner. Muzikalije. like. Okviri. Vrpce i Pribor za pisaci stroj i cyklostyl. Cijene umjerene.</p> <p>C. Ash. Sons & Co, Limited London Generalno zastupstvo I. WOLFF Dental-Depot. ZAGREB — Ilica 7. — Tel.: Ashdepot.</p>	<p>KAFANA „ISTRA“ - ŠIBENIK</p> <p>Varietè — dnevno od 9—12 sati. Ulaz bezplatan. Kuva se izvrsna turska kava. Svakojakih likera.</p> <p>Vlastnik: Antun Dominis i drug</p> <p>GRUBIŠIĆ & COMP. ŠIBENIK</p> <p>Glavno zastupstvo tvornice „Sufida“ za Kraljevinu SHS. Razprodaja Karbida i umjetnog gnoja.</p>
<p>Lječilište Rogatačka Slatina Postaja Grobelno južna željeznica</p> <p>Lječilište ima tri vrela. Tempel vrelo — Styia vrelo i Donati vrelo.</p> <p>Zdravstvene vode ovih vrela pospješuju probavu, liječe kronične katare želuca i crijeva: piju se proti bolestima jetre, bubrega, debljini, hemoroidama, žučnom kamenu i šećernoj bolesti.</p> <p>Sezona traje od 1 svibnja do 15 listopada.</p>	<p>ELEKTRIČNA CENTRALA ANTE ŠUPUK I SIN — — — ŠIBENIK — — —</p>	<p>Moderno POKUĆSTVO i Tapesarije domaćeg proizvoda. Najsolidnije izradbe. Uz najpovoljnije cijene prodaje Trgovina Pokućtva sa stolarskom-tapetarskom radionom Rikard Delfin - Šibenik (prije And. Delfin) Obala (vlastite prostorije).</p>
<p>Najveća Dalmatinska tvornica konopa Nikola Tomić i Drugovi — Split —</p> <p>Izradjuje sve vrste konopa (ručna radnja bez strojeva) Cijene umjerene. Trgovcima 10% popusta.</p>	<p>— GRAND HOTEL KRKA — ŠIBENIK</p> <p>Kafana prvog reda. Svako večer gospojinski koncert. Tačna poslužba. - Izvrsna kuhinja. Cijene umjerene.</p>	<p>JOSIP DREZGA - ŠIBENIK Bržjavlj: DREZGA ŠIBENIK. Telefon inter. 38.</p> <p>VELIKA PRODAJA u žitaricama i kolonijalima. Prodaja: Sećera, Kave, Pirinča. Sapuna, Gradjevnog materijala, Nafta, Benzina, Mašinskog ulja. Sve uz cijene konkurencije.</p>
<p>ZAGREBAČKA DION. PIVOVARA I TVORNICA SLADA u ZAGREBU preporuča svoje izvrstno Česko Export pivo, svjetlo te Dvostruko sladno „Jelačić“ pivo u buradi i bocama. Glavno skladište za Šibenik i okolicu P. RORA - ŠIBENIK</p>	<p>SREČKO BOGIĆ — ŠIBENIK Glavna ulica 44.</p> <p>Zastupstvo i ekskluzivna prodaja cipela „Zagrebačke tvornice cipela d. d.“ za Šibenik i sjev. Dalmaciju. — En gros et en detail. —</p>	<p>AUTOGARAGE. Narudžbe se obavljaju sa vlastitim prevoznim sredstvima: motornim ladjama po moru, teretnim automobilima po suhu. Export vina, ulja i rakije na veliko. Glavno zastupstvo za Dalmaciju tvornice likera Ivana Jelića u Šibeniku.</p>

Poštarina plaćena u gotovu.

HRVATSKI SAMOBRAN

Neodvisna smotra za javnu kritiku, ravnopravnost i sporazum.

Glavni urednik: MIHO JERINIĆ.

Smotra izlazi na 5. i 20. svakog mjeseca. — Predplata za tuzemstvo godišnja Din 48.—; polugodišnja Din 26.—; za Ameriku dva dolara godišnje. — Pojedini broj Din 2.— Oglasi po cjeniku. — Rukopisi se ne vraćaju; pisma nefrankirana neprimaju, nepodpisana u koš.

Tekući račun „Slavska Banka“ - Šibenik. — Uplativo i utuživo u Šibeniku. — Pošt. ček. račun br. 38-004. Zagreb.

Uredništvo i uprava smotre: ŠIBENIK, glavna ulica 108. II. kat.

U poslima smotre glavni urednik stoji strankama na raspoloženje jedino od 12-1 i od 6-7.

BR. 5.

ŠIBENIK 5. MAJA 1922.

GOD. I.

POSLANICA

Kr. Kotarskom Poglavarstvu
Kr. Državnom Odvjetništvu
Kr. Državnom Redarstvu
Kr. Državnom Oružništvu

Šibenik.

Gospodo branioci imetka svakog državljanina!
Vama upravljamo ovu poslanicu.

Pred nekoliko dana banuo je u prostorije Pučke Tiskare, gdje se tiska naš list, neki golobrki momak, koji se je predstavio kao izaslanik mjestne Jugoslavenske nacionalne napredne Omladine i zaprijetio je upravitelju tiskare, da više nema tiskati naš list jer u protivnom slučaju, da će Jugoslavenska nacionalna napredna Omladina demolitirati tiskaru.

Stavljaajući Vam ovu prijetnju javnog nasilja Jug. nac. napr. Omladine do znanja javnim putem, mi se nadamo, da ćete Vi kao branioci i čuvari privatnog imanja svih državljanina Kraljevine SHS znati poduzeti shodne mjere, da se osujeti vandalizam neodgovornih elemenata i

uništavanje privatnog imanja i da ćete štiti slobodu javne kritike i poštene rieči.

Za slučaj pak, gospodo, da Vi nemate dovoljno sredstava da nas Hrvate branite od nasilja Jugoslavenske Omladine, to Vas molimo, da nam date samo jednu mašinsku geveru i svakomu od nas po jedan revolver, da mi sami branimo našu imovinu.

U nadi da ne će biti nužde da pucamo ni mi ni Vi na našu zalutalu braću između Jugoslavenske Omladine primite izraz našeg poštovanja
Hrvatski Samobran.

Šibenik, 4. travnja 1922.

Što svaki Hrvat treba da znade?

Hrvatski Šabor dne 29. listopada zaključio je medju ostalim:

„... Sveobća narodna ustavotvorna skupština svega ujedinjenoga naroda Slovenaca, Hrvata i Srba odlučiti će se sa *unapred odredjenom kvalificiranom većinom*, koja podpunoma zaštićuje od svakoga majoriziranja, konačno kako o *formi vladavine, tako o unutrašnjem državnom ustrojstvu naše države; utemeljene na podpunoj ravnopravnosti Slovenaca, Hrvata i Srba*“.

Ovaj zaključak zagovarao je glavom zastupnik Svetozar Pribičević medju ostalim ovim riečima: „... Naročito treba da naglasimo da u toj našoj državi Slovenac, Hrvat i Srbin budu *podpuno jednakopravni*. Nijedan od pojedinih *dielova ne smije da se majorizira*. Kad bi o tom posumnjali onda bi to bila *slabost ove države*, koju bi tudjinac izrabljivao.“

Zemljoradnička zadružna Država i Kormoran dr. Avramović u Dalmaciji.

Treba priznati istinu: Riedko je kojem čarobnjaku uspjelo zavesti seljačke mase, kao što je to sa krilaticama riečima dru. Avramoviću na obalama Dalmacije. U Bosni, Hercegovini, Hrvatskoj, Slavoniji i u dalmatinskom Zagorju hrvatski seljak ne vjeruje čarobnjakovim fantazijama. Tamo se je hrvatski seljak odlučio za osnutak hrvatske republike, i ne će ni da čuje za fantastičku zemljoradničku zadružnu državu, jer ova po teoriji njezinih otaca gospode kaputaša Avramovića, Viskovića ne bi imala da bude drugo nego slugan jedne treće osobe.

U tomu su na čistu i slovenski seljaci, koji su prošlih dana ustanoviti „Slovensku republikansku stranku.“

U tomu leži cieti kontrast izmedju zdravog i vlastitog mišljenja hrvatskog seljaka i usijana mnijenja stanovite skupine kaputaša, koje mnjenje hoće oni da na silu narinu jednom malom dielu hrvatskih seljaka duž dalmatinske obale.

Onaj treći činbenik ne može da iz stanovitih, familjarnih a ne državnih probitaka pristane u obće na uredjenje države na republikanskoj bazi, pak se je pobrinuo i našao je Kormorana Avramovića i kaputaše Viskovića. Franića i druge ljude, koji tove bubrege od težačkog znoja, da kroz naš narod šire njima probitačnu formu o uredjenju države na zadružnoj bazi.

U odgovoru na adresu izaslanika države Slovenaca, Hrvata i Srba dne 1. prosinca 1918. današnji Kralj Aleksandar u ime Kralja Petra dao je svečano obećanje, da želje, koje su izražene u gornjem zaključku hrvatskog sabora *podpuno prihvaća*.

Hrvatu kanoniku Milanu Kučenjaku u Varaždinu, Kralj Petar dao je na pozdrav odgovoriti: „... Osnovat ćemo prije svega *podpunu ravnopravnost* svih dielova našega jugoslavenskog naroda“.

Sve ono što se je dogodilo iza ovih svetčanih izjava i obećanja stoji u protimbi sa zaključkom hrvatskog sabora. Svetčani zavjet Kralja Petra preko sina Regenta Aleksandra bio je pogažen. Hrvati i Slovenaci bili su izigrani, prevareni. U ustavotvornoj skupštini pogažen je princip kvalificirane većine, pogažen temeljni kamen o formi vladavine.

Na mjesto ravnopravnosti uvedeni su hegemonija Srba, batine, korupcija i progori Hrvata.

Veliki Vranac i kaputaš Visković, nama se čini, dosta su toga načitali, ali od svega niesu znali da poskorupe ono što je ponajbolje, pa da to pripoviedaju kroz naš neuki seljački sviet. Oni rek bi i nemaju ni pojma o zelenom kadaru u Dalmaciji, koji sa svim razgovietno prigovara čarobnjaku Avramoviću i kaputašu Viskoviću; da je prvi temelj jedne zadružne države njezina republikanska baza. Taj temelj njihove zadružne države izbjegavaju svi srbski zemljoradnici kao i oni, koji su im se pridružili na dalmatinskim obalama. Srbski zemljoradnici i njihovi prijatelji su monarhiste. Taj njihov monarhizam izključuje mogućnost, da bi oni u zadružnoj državi upravljali pošteno i pravedno. U svim državama od pamtieveka, gdje je monarh iza Boga bio strah i trepet državljana nije nikada vladala Božica Pravde.

Uzmimo iz poviesti koji hoćete slučaj monarhizma svudje ćete naći da se je narod, koji je bio podredjen dotičnom monarhu smatrao prostim robljem ili recimo po našu domaću: marvom. U takovim državama sve se vrti okolo osobe monarha. On je mogao bit najgori delikvent ipak je zasliepljena masa klicala mu: Vivat!

U Parizu su se nezadovoljni građani sa upravama francuških kraljeva sakupljali u podzemne špije i tu su se na sva grla derećili proti vlastitom monarhu, koji je bez ikakva grizodušja dopuštao, da njegove vlade tlače i gnječe biedni francuski narod. To su činili, da izkale svoj jed, i da ih kraljevi sateliti ne pohvataju i ne poubijaju.

<p>Preporuča se kao domaća tvrtka Staklana VJ. FRANZ, Zagreb Jelačićev trg 7. — Telef. 22-42.</p> <p>Bogato skladište staklene i porculanske robe. — Staklenih ploča i ogle-dala svake vrsti i veličine.</p> <p>Opletenih bocuna (demyoku) od 3 do 50 lit.</p> <p>Veliki izbor svjetiljaka za petrolej i električu. Najfinija Kristalna luksus roba.</p> <p>Prodaja na malo i na veliko.</p>	<p>Knjižica Zdravka Spasojevića, Beograd</p> <p>Preporučuje slijedeće knjige:</p> <p>F. M. Dostojevski: Večni Muž D. 10</p> <p>„ „ uvezano „ „ „ 15</p> <p>F. M. Dostojevski: Netočka „ 12</p> <p>nevezano „ 15</p> <p>uvezano „ 20</p> <p>Zločin i kazna „ 20</p> <p>A. K. Gončarov: Ponor (Ve-rina Ljubav) „ 12</p> <p>povezano „ 15</p> <p>G. Le Bon: Psihološki zakoni razvića naroda „ 5</p> <p>F. Kape: Marieta, roman „ 3</p> <p>Lav Tolstoj: Djavo, pripovetka „ 3</p> <p>Žan Hišpin: Čudne smrti „ 2</p> <p>M. Gorki: Stara Izergika „ 2</p> <p>„ Straža „ 2</p> <p>A. de Vinji: Crveni pečat „ 2</p> <p>G. de Mopasan: Navodi „ 8</p> <p>Dr. I. Prijatelj: Slovenačka književnost „ 6</p> <p>B. Joksimović: Muzički bukvar „ 3</p> <p>L. Zrnić: Svetski rat „ 2</p> <p>„ Narodna vera i dr-žava „ 3</p> <p>Drag. I. Ilić: Sekund Večnosti, istočnjački roman „ 7</p> <p>A. T. Pišemski: Hiljadu duša, roman „ 32</p> <p>A. Bordo: Vunena choljina, r. „ 12</p> <p>A. P. Čechov: Kaštanka, prip. „ 3</p> <p>M. M. Vukićević: Istorija S. H. S., I. II. „ 15</p> <p>Opširan katalog na zahtjev šal-jemo besplatno. Poručbine šaljemo uz pouzede.</p>
<p>Blaž Bolanča — Šibenik</p> <p>Trgovina manufakturne robe.</p> <p>Odielja za gospodu.</p>	<p>Pozor Trgovci</p> <p>Naručite si za uzorak: I. kolekciju 600 komada najfinijih umjetničkih lju-bavnih i pikantnih karata svakih 10. druge vrste: za din. 185.—</p> <p>II. 1. Kolekcija 100 komada finih bro-ševa, naušnica, mindjuša - prstenja - prikopčica, narukvica-ogrlica.</p> <p>Lanaca za satove kutija za duhan itd. za 200 din. Šalje pouzede: Za-stupstvo Českih trgovačkih kuća.</p> <p>S. Golik Zp. Delnice Hrvatska</p>
<p>ZLATARIJA A. PETRIĆ — ŠIBENIK Ulica sv. Ivana.</p> <p>Vlastita radionica u narodnom vezu iz filigrane.</p> <p>UMJERENE CIJENE.</p>	<p>Mate Prgin — Šibenik</p> <p>Veliki pribor šešira i sagova domaćih tvornica.</p> <p>Trgovina mješovite robe.</p>
<p>Drogarija VINKO VUČIĆ - ŠIBENIK</p> <p>Skladište kemijskih proizvoda, laka, boja, gumenih predmeta i o.</p> <p>Optika. Naočala — Cvikera. Izvršuje svaku izradbu po okul. liječničkom propisu. Primaju se popravci.</p>	<p>Ivan P. Erceg - Šibenik</p> <p>Skladište kuhinjskog posudja, stakla i porculane.</p> <p>Cijene umjerene.</p>
<p>Ivan Čičin Šain - Šibenik</p> <p>Trgovina rukotvorne robe. — Zastupnik „Prve Dalmatinske Tvor-nice prediva i tkiva u Šibeniku“ prodaje na detalj prave vunene što-fove uz tvorničku cijenu. Skladište: Glavna ulica.</p>	<p>Vinko Šupuk - Šibenik Ulica sv. Ivana.</p> <p>Prodaja električnog materijala za visoku i nisku napetost</p> <p>Umjerene cijene.</p> <p>I. STJEPUŠIN - SISAK</p> <p>Preporuča najbolje tambure, žice, partiture i ostale potrebštine za sva glazbala.</p>

novi, i kojemu želimo svojim radom okoristiti. — Ja vjerujem, da je tog svega kod vas u dobroj mjeri. — Pa i sad, vidim, Vi kao da niste onako, kako treba, upoznali dušu hrvatskog naroda. To, mislim i da dolazi odtud, što Vam nije dano prilike upoznati svaki naš kraj i stanje, u kojemu se nalazimo. Ovaj rat i preokretnje, i ovo što danas gledamo i podnositi moramo, uciepilo je u dušu hrvatskog naroda i osjećaj i težnju, da on mora prekinuti sa onim mišljenjem i zaglupljivanjem one gospode nekoje, koja još uvijek ludo misle, ako, skinuv stari jaram neofarbani, dovoljno je metnuti novi ofarban jaram, pod nadpisom „jedinstvo“, „sloga“, „bratska krv“, „jugoslavstvo“, pak da će narodu odmah dobro i zadovoljstvo biti. Danas ne vlada ni Švaba ni Magjar.

A gledajte što rade i „bratja“ i „sinovi naši“. I, tako vidimo, narod je toj „svojoj“ „učnoj“ gospodi okrenuo leđa — i potpunim pravom. — Jer: zabadava meni sit i pun gospodski kulen političara govori: „i ti si sit, i slobodan, i pravica i bratstvo vlada u ovoj našoj „slobodnoj“ (!?) državi“, kad on svega toga niti vidi, niti čuje, niti uživa, već sve protivno i u — najgadnijim i najodvratnijim prilikam, da ih ni od tudjinca ne bi smio takve očekivati. Zato su predpotopne i srednjovjekovne ideje, o autoritetu o pojedinaca, i dinastija po „milosti božjoj“, baštinih, izgubile kod naroda, koji je progledao danas, svaku svaku vrednost. Iztaknuti i te nazore, koji odgovaraju duhu vremena, i slobodnom razvitku naroda, i kažite svemu što je dobro i liepo, da jest tako, a što je nevaljano, gnjilo, preživjelo, da nije više za polugu, nije temelj narodnu životu pak će Vaš list izvršiti zadaću, koju mu namienjujete.

Kako su se stvari do danas razvile — iztok „bratski“ na jugoslav..., a zapad „bratski“ još uvijek to liže.

Razumni ljudi, koji ne okretju kabanicu prema vjetru, gorkim smiehom, da nerečem prezirrom gledaju na to vrtočlvanje i političko švindlarjenje (iz kojeg će naivni Hrvati — samo kratje potegnuti) pa gledaju, da ostajuć narodu svomu vjerni, rade na stalnom temelju Hrvatah.

Prošla su vremena, kad se, prema glupoj nanci „učene“ gospode, mislilo u narodu, da će mu po milosti božjoj papa, kralj, car i cesar, ministar, ban, „svoje krvi“ dati „otčinsku pomoć“. Narod je odlučio, iskušao prošlostju i sadašnjostju, da si sam pomogne kako zna i može — jer je, jaram makar „bratski“, isto tako težak, kao i tudjinski. Mi smo ovdje, u banskoj Hrvatskoj, najprije za slobodu i pravicu i neodvisnost Hrvatah i Hrvatske; a onda, kao takovi, za pravo bratstvo sa srodnom bratjom

bilo kojeg imena, koji nama (kao i mi njima) svako dobro žele. Mi sino u obće za slobodu, pravicu i bratstvo svih narodah. Al najprije sve to želimo sebi i svojim u svojoj hrvatskoj kući.

Sva druga nastojanja nekih naših, recimo „idealista“, i onih poznatih političkih švercera, špekulanata, koji samo o sebi misle, neće krenuti hrvatski narod sa njegova puta k slobodi — koju još željkuje, al, ako uztraje u borbi, i doživiti ju mora.

Da ste mi zdravo! I podjite pravim putem!

Sa hrvatskim seljačkim i republikanskim pozdravom, Vaš — Marko Došen, nar. zast.

Sv. Jelena - Crikvenica. — Tendencija Vašeg Samobrana učinila je u mojoj duši kao domoljubu Trofej u kome triumfiraju tisuće hrvatskih i srbskih srdaca goreći od čežnje za ostvarenjem uzvišene ideje našeg Samobrana. — *Franjo Manester*, gradjevni poduzetnik.

Gornja Bebrina - Brod n/S. — Uvjeren sam, da ćete stajati vazda u kolu Hrvata okupljenih danas u Hrvatskom Bloku, kamo će i naša braća iz Dalmacije i Herceg-Bosne prisajediniti se te vazda stajati na braniku za sretnu i slobodnu u skoro vrieme našu domovinu Hrvatsku. U toj nadi i želji očekujem Vaš istup. Hrvatsko Vam pozdravlje. — *Petar Klobučar*, trgovac.

Težaci iz ciele Dalmacije koji kane posjetiti zagrebački Velevašar od 1—15 lipnja mogu dobiti potanje obaviesti i polakšice kod uprave „Hrvat. Samobrana“.

Zarobljen. U Šibenskim tamnicama leži zarobljen težak Grgo Petković iz Budaka, duševni vodja hrvatskih republikanaca iz sjeverne Dalmacije.

Predsjedniku Slovenske Republikanske Stranke Doktorju Antonu Novčanu — Celje.

Vaš požrtvovni i uzvišeni rad oko osnutka Slovenske Republikanske Stranke zadivio je sve dalmatinske republikance, koji Vašoj mladoj stranci, čiji se članovi odlikuju iz težačkih redova, šalju dalmatinski težaci republikanski bratski pozdrav.

Miho Jerinić.

Vlastnik: Františka Jerinić i drugovi.
Izdavatelj i odgovorni urednik: Miho Jerinić.
Tisak: Pučka Tiskara -: Šibenik.

Naš hrvatski seljak u Dalmaciji prozreo je dobro protuhrvatsku akciju kormorana Avramovića i kaputaša Viskovića, Franića i drugih delikvenata, koji ih iz osobnih interesa sliede u toj njihovoj sramotnoj raboti, pak se je po malo počeo osvješćivati i mi se nadamo, da će i ostali još zavedeni težaci što prije okrenuti im leđa, a prigrliti zastavu hrvatske republike, u kojoj će oni sami seljaci moći da na najpošteniji način urede agrarno pitanje u Dalmaciji i to na podlozi bratske pravednosti i bratskog odnošaja izmedju vlasnika zemlje i težaka, bez suda, bez oružnika, bez pravdanja, bez mržnje, bez pricinja. Mi se nadamo da hrvatski težak u Dalmaciji ne će se unapried dati više zavaravati od njegovih najvećih neprijatelja Vranca Avramovića, kaputaša Viskovića i milionera u starom kaputu Franića.

Dolazak kralja Petra u raj!

Radikaliski Dante Kaliger Jure Kapić utvrio u glavu, da prije nego otegne papcima, mora od Kralja dobiti ma koji bilo orden i što ni Belzebulu ne bi bilo palo na um, to se porodilo u njegovoj bujnoj maštaniji pa pod gornjim naslovom ispjeva on pjesmu za javorove gusle. U njegovim halucinacijama vidio je Kaliger Jure kako su se „zviezde u red postavile“, kuda je Kralj Petar prolazio. Na rajskim vratima sveti Petar dočeka Kralja Petra te mu stisne ruku. Dočeku u raj prisustvovaše car Lazar, starac Jug Bogdan sa devetero sinova, vojvoda Miloš Obilić sa srbskim vitezovima. Car Lazar skida krunu s glave i povrh čelā on ju Petru stavi. Od veselja uhvatiše se u kolo. Kada se naplesaše ode Kralj Petar Hristosu, koji je sjedio na prijestolju, da mu se pokloni. Hristos Bog — po Kapićevim halucinacijama — ljubezno ga pozdravi i reče mu: „Diko od svih Kralja, Ti ćeš biti ures moga raja!“

Kako smo mislili o Petru Mrkonjiću poznato je našim čitaocima. Ni danas niesmo promienuli naše mnienje. Petar Mrkonjić spada poviesti, koja će ga veličati ne samo u beogradskoj doli i u stranoj književnosti, ali kada ta poviest bude pisati gdje je svršila njegova duša, onda će ju nju povjestničari prama svojoj vjeri strpati jedni u raj a drugi u pakao.

Kada bi ove gornje fantazije bio napisao jedan član svete srbske pravoslavne vjere, njegovo pisanje ne bi nas katolike podnipošto tangiralo. Mi bi smo se njegovoj fantaziji nasmijali dok bi u duši ipak žalili, da se Kralj Petar nije poput raznih ruskih učenjaka, barem u zadnjem času obratio

na pravu vjeru. Ali kada se izmedju nas katolika nalazi jedna neodgovorna ljudeskera, koja na ovaki način vriedja vjerska čuvstva celog katoličkog svieta, onda državni odvjetnik i državni nadodvjetnik u Splitu imali su svetu dužnost da zaprieče ovo bezdušno vriedjanje katolika u državi SHS.

Po dogmama katoličke vjere svakomu su šizmatiku zatvorena vrata nebeskoga raja. Da je Hristos Bog dozvolio svetomu Petru da sa Kraljem Petrom učini iznimku u to nevjeruje nijedan sljedbenik katoličke crkve, pa čemu onda dozvoliti da se širom Dalmacije širi jedna vjerska neistina, koja je kadra da izmedju sljedbenika srbske pravoslavne crkve i katolika razpiruje vjersku mržnju i zavist, koju bi se sa obe strane imalo gušiti.

Da je po vragu komu od nas, koji absolutno ne vjerujemo, da bi duša Kralja Petra, kao šizmatika, mogla prispjeti u kraljevstvo Isusa Boža, palo na um, da to u javnosti istaknemo, ej, onda bi se protiv nas bila podigla kuka i motika. Državni odvjetnici bili bi na pola poludili tražeći paragrafe po srbskim zakonima, na temelju kojih bi nas se progono radi uvriede Nj. Vel. i radi širenja mržnje izmedju pravoslavnih i katolika.

Pjesma Kaligera Kapića ne spada u ona djela naših književnika, koji su pozvani da šire ljubav izmedju katolika i pravoslavnih. Osim toga ova pjesma prikriva još jednu neistinu, koju Kapić ne ističe, ali koja se sama po sebi razumije; a to je: izmirenje Kralja Petra sa carem Franjom Josipom i sa Franjom Ferdinandom.

To je pak isključeno!

Predpostaviv, da je Isus-Krst učinio iznimku za Kralja Petra i dozvolio, da i on dodje u nebeski raj, to ipak ta dozvola nije mogla usliediti bez predhodnih pregovora. Kako u nebeskom raju oko Isusova Prijestolja nemogu sjediti zavadjene okrunjene glave sa zemaljske kruglje, to je prije dolazka u raj Kralj Petar morao pristati na uvjet, da će i on biti pripušten k Božjem Prijestolju, izmirili se sa Apoštolskim Kraljem Franc Josipom, za kojega ciele katolički sviet drži i tvrdi, da sjedi uz desnu Čajka Nebeskoga, kao što i sa Franjom Ferdinandom, za kojeg i sami francuski katolici drže da je u nebeskom raju.

Evo do kojih vjerskih posljedica vodi nepromišljeno pisanje ili pjevanje jednog katolika o pojmovima, koji stoje u diametralnoj oprieci sa dogmama katoličke crkve.

Stara blezgo, Kapiću, kani se ludorija a uzmi kralješ u šake i moli se Višnjem Otcu, da se i ti u paklu ne budeš grizti kao bezbožnik!

Tko nama po vragu nevjeruje, da jedan šizmatik, ne pomirili se s Bogom Krstom u zadnjem času života, ne može prispjeti u nebeski raj i sje-

điti uz Priestolje Čajka Nebeskoga, neka se propita kod učenjaka i tumačitelja katoličkih dogma pak će se uvjeriti, da mi i u ovom slučaju pišemo i branimo istinu.

Proročanstvo Josipa Barača.

Medju riedke i sposobne sile spada nekadašnji Hrvat prof. Josip Barač. Za vrieme pašaluka habsburške dinastije najpametnija Baračeva misao bila je u srca povjerene mu hrvatske mladosti ulievati žuč proti svakom tlačitelju hrvatskog naroda. Radi toga njegova plemenita djelovanja pretrpio materijalno i moralno mnogo, ali što je više trpio i podnosio, to se je sve više u njegovoj duši razsplantsavala ljubav za slobodu i nezavisnost hrvatskog naroda i njegove rodjene grude. Slom je Josip Barač pozdravio sa sljepim oduševljenjem, koje je na njegovu hrvatsku dušu djelovalo u toj mjeri, da ga je podpunoma ostavio na cjedilu politički razum. U pijanstvu zanosa za lažno nam predstavljanim osloboditeljima Josip Barač zaboravlja na vlastiti Ego i kotrlja se u smrznutoj krvi neprijatelja hrvatskog naroda, dok, i ako jedan od naših ponajboljih živućih satirika, i sam ogrezne, da u tom i za samog psihiatra zagonetnom slučaju, spadne medju dekadente zadnje vrsti.

O Josipu Baraču ne bi pisao ni crne rieči, da ne spada medju nekadašnje moje dobre znance i prijatelje, koji zalutase i koji su u njihovu lutanju kadri da nanesu štete i kvara hrvatskom narodu više nego ga je nanio njemačko-magjarski jaram, proti kojemu smo se tajno i javno borili. Baračev današnji rad sličići djelovanju curare-otrova, koji polagano ubija vrške živčanog sistema. Sreća, da smo taj njegov otrov na vrieme analizali, pa danas je svaki Hrvat dužan da poradi, da se Baračev otrov paralizira.

Kemičkoj formuli SHS postavio je nekadašnji zagriženi republikanac Barač protuformulu L. M. L. Na toj njegovoj protuformuli bazira Barač njegovo proročanstvo.

$$\frac{\text{SHS}}{\text{LML}} = \frac{\text{Srb, Hrvat, Slovenac}}{\text{Lav, Magarac, Lisica}}$$

Barač nam predstavlja Srba kao Lava silnika, koji ipak sam nije mogao da se nakrade pliena pak je u pomoć zvao Hrvata-Magarca i Slovenca-Lisicu. „Revalo se, njuškalo i kralo, lovilo se, dok je sunce (Austrija) palo“. Kad je došlo do diobe pliena Hrvat-Kenjac porazdieli plien u tri diela, kako Bog i pravda zapovieda i tešku pамет skupi i pred Srba-lava blesasto pristupi“ pak mu otvoreno, iskreno

i pošteno predloži: „Nakon složna rada, Veličanstvo Vaše, nek izvoli sada dat nam što je naše“.

Na taj Hrvatov poštenu i pravedni postupak „Lav se smrači i Magarca pandžama zakvači, pa ga smrška svega u komade, da ni repa od njega ne ostade“.

Slovenca-liju dodje sad red da dieli plien. On „sve u hrpu skupi jednu i u Srba-lava umiljato giednu“ te mu reče: „Veličanstvu Tvomu ide lov i slava, to po sudu momu dioba je prava“. Razdragani Srb-lav ovim sladkim riečima „proždre lova koliko je htio, a Lisici-Slovencu baci sočan dio“.

Josip Barač jasno nam predočuje:

prvo: da Srbin ne će nikada izbiti iz njegove glave, da ova naša današnja narodna zajednica nije djelo (plien) Hrvata i Slovenaca ništa manje, koliko i Srba.

drugo: da u ovoj našoj državnoj zajednici mora da bude jedini gospodar, a Hrvati i Slovenci njegove sluge.

treće: da će od ovih slugana u ovoj našoj državnoj zajednici moći samo onaj dobivati ostatke i kosti sa srbskog stola, koji se bude znati ulagivati Srbinu.

četvrto: da Hrvat, koji je jednako revao, njuškao, kralo i lovio kao i Srbin ne smije tražiti ravnopravnosti u dielu, jer da će ga Srbin uništiti jednom za uvijek, da ne će od njega ostati ni sjene ni traga.

peto: da su Slovenci kukavice i puzavice i da će njima pod Srbinom biti dobro jer će mu se znati ulagivati.

Ovu će uvriedu Slovenci sami znati odbiti.

Mi smo Hrvati ipak zahvalni Josipu Baraču na njegovom proročanstvu i ako je on izgubio svaku nadu u slobodu i nezavisnost hrvatskog naroda niesmo ju izgubili mi. Već su tri diela hrvatskog naroda otvorila oči i uvjerala se, da dok mu tudjin bude gospodar da će on njemu biti sluga i uprav za to traže i bore se za vlastitu hrvatsku republiku, u kojoj će biti dolična mjesta i za profesura Josipa Barača, a u kojoj se ne će hrvatske činovnike tjerati iz službe jedino za to jer su poštenu i neustrasivi Hrvati. Baračev Magarac-Hrvat ne će podleći pandžama Lava-Srbina jer njegov „bre“ nemože da uništi Hrvate „sve!“

Nema ni velike Srbije ni Jugoslavije.

Br. 3. našeg lista bio je zaplijenjen i uništen u glavnom što se je u čeonom članku hrvatskom narodu u Dalmaciji u pravom i poštenom svietlu prikazao rad hrvatskog naroda sakupljena danas u

Hrvatskom Bloku. U tomu se je članku dokazivalo da Hrvatski Blok nakon što je iscrpio sva sredstva da se unutar granica naše državne zajednice uredi hrvatsko pitanje, bio je prisiljen, da se obrati pred forum Europe. U zapljeni nema govora o tomu, već o stvarima, koje se našim državnim odvjetnicima prečinjaju kao nekakva strava. Medjutim izgleda da je onaj zapljenjeni članak ipak došao u ruke ljudi, koji vide dalje od nosa nego li to vidi ijedan šibenski demokrat. U zapljenjenim smo člancima šibali sve one koji su odgovorni za to, da se između Hrvata i Srba širi mržnja, kada smo govorili o Velikoj Srbiji i Jagovinašima. Zapljenom i uništenjem br. 3 nama je nanešena novčana ogromna šteta, ali naše je pisanje pobjedilo i mi danas možemo javno da ustvrdimo da nema ni Velike Srbije ni Jugoslavije, kako to zatornici države SHS pripoviedaju.

Mi smo u stanju da javimo našem hrvatskom narodu, da nijedan pučki učitelj ili nastavnik srednjih škola nesmije, ponavljamo nesmije našu državnu zajednicu nazivati Velikom Srbijom ili Jugoslavijom. Pozivljemo sve roditelje, da budnim okom paze na djecu, da ih se u školama ne truje sa ovim krivim nazivima naše državne zajednice.

Pogreb Primasa Srbije u Šibeniku.

Prošloga mjeseca je umro u Šibeniku Primas Srbije i barski nadbiskup fra Mate Kardun.

Sprovodu ovog čelika-Hrvata nije prisustvovao nijedan zastupnik beogradske vlade. Nije prisustvovao nitko od pokrajinske uprave. Nitko nije prisustvovao od mjestnih civilnih i vojnih oblasti, a ipak je fra Mate Kardun zaslužio, da mu se na državni trošak priredi veličanstveniji sprovod nego li se priredjuju kojekakvim farabutima.

Ovako ignoriranje Hrvata fratra ne bi se zbilo ni u Tunguziji.

Tužbe iz naroda.

Žrtva radikala u Kninu. — Marija Dračar pok. Ivana radila je kod Kot. Prip. Povj. u Kninu tri godine a kod istog poglavarstva druge dvie. Njezino ponašanje bez priekorno. Učinila je molbu na Pokrajinsku upravu. Ova je njezinu molbu odbila usljed anonimne tužbe jer da je tobože služila Italiju. Marija Dračar je rodjena Hrvatica i spada u broj onih Hrvata, koji će biti bačeni na put iz službe. U Šibeniku ima Srbin, koji je cijelo

vrieme okupacije bio u službi kod Poglavarstva. On je Srbin. Kažu da je stekao imanje dapače, kao malo koji švercer. Evala mu. Nek stoji i dalje u službi, ali neka za Hrvate vlada ravnopravnost kao i za Srbe.

Rižotaši u Prviću. — I ovdje imamo članova „Društva za ubijanje Hrvata.“ Objelodanite njihove slike. To su vam lienčine i muktaši. Ni jedan ne će da radi i da se hrani od svoga truda. Vrebaju na svakoga, od koga bi što izglančili za njihov fond. Jedva žele da se tko ženi. Oni ne fale u kuhinji i u kući. Kad dobro napune njihove trbuhe i kad se još bolje napiju, onda zaredaju glančiti novce za njihov fond ili da će učiniti neke čare mladoženji i svatovima. Vodja im očekuje svaki dan imenovanje, tako se on pelivani, za šefa državnog redarstva. (Bit će na otocima Sestrice). Njihova pak najzanimivija radnja je ocrnjivanje ribara, mesara, trgovaca Hrvata na otoku. Štede pak bivše talijanske špijune, jer su im začepili usta sa nekoliko komada pokućstva za društvene prostorije. Crkva im smrdi, Hrvatstvo im smrdi. Klatare se po selu kao pašćad po danu, a noću gledaju bili im odkle pao medeni kolač s neba.

Iz pisama glavnom uredniku.

Tivat. — Vašu molbu rado ispunjavam za širenje čiste hrvatske ideje medju našim sviesnim Hrvatima, te ću Vas na tom koraku uvijek podupirati i nastojati da nam u Boki pobjedi zdrav razum i čisto nepatvoreno hrvatstvo.

Usvajajući podpuno Vaš program, po kojemu će te uvijek braniti pravo hrvatskog naroda, srdačno Vas pozdravljam i želim sretan početak uz hrvatski pozdrav. — *Ivan Fažo*, trgovac.

Ston. — Nas amo obradova, gdje je Samobran dobio pravo ime, koje je morao i da će zastupati odlučno našu pravednu hrvatsku stvar, kako se nama dolikuje. Nemojte podnipošto klonuti duhom već započetim putem udarite kao što udariste i do sada. Uz hrvatski pozdrav Vaš odani. — *Niko Buško*, trgovac.

Gospić. — Dragi moj Miho! — Na prolazu Vašem kroz Liku, u svoje doba, mi se i osobno upoznasmo, prem Vas odpric po Vašem novinarikom radu znadoh, dok još bijaste mladićem i na visokim školam. — Škole mnogo mogu čovjeku dati za njegovo stručno znanje. — Nu za političko — treba ne samo znanje raznostruko, t. j. obćenito, već osobito znanje i poznavanje života, potrebah, težnjah, čutenjah, duše naroda. — kojega smo si

<p>Trgovina Pomodne Robe ANTE FRUA — ŠIBENIK Glavna ulica</p> <p>Uvijek dobro opskrbljen: Košuljama, ovratnicama, rukavicama, rubcima; pak štapima, kišobranima, klobucima i šeširima</p> <p>svih svjetskih tvornica.</p> <p>Bogati pribor za krojače i švelje. Cijeli izbor za bijelo vezivo. Svile i svilene vrpce.</p> <p>Vojnički predmeti.</p> <p>Skladište Singerovih origin. šivaćih strojeva.</p>	<p>Papirnica i Knjižara J.A GRIMANI — ŠIBENIK</p> <p>Papir, knjige, školski i uredovni pisaci i risači predmeti. Trgovačke knjige. Uljene i acquarel boje, crnila i tuša u svim bojama, svjetske tvornice Gütler Wagner. Muzikalije, like, Okviri, Vrpce i Pribor za pisaci stroj i cyklostyl. Cijene umjerenene.</p>	<p>KAFANA „ISTRA“ - ŠIBENIK</p> <p>Varietè — dnevno od 9—12 sati. Ulaz bezplatan. Kuva se izvrsna turska kava. Svakojakih likera.</p> <p>Vlastnik: Antun Dominis i drug</p>
<p>Lječilište Rogatačka Slatina Postaja Grobelno južna željeznica Lječilište ima tri vrela. Tempel vrelo — Styia vrelo i Donati vrelo. Zdravstvene vode ovih vrela pospješuju probavu, liječe kronične katare želudca i crijeva; piju se proti bolestima jetre, bubrega, debljini, hemoroidama, žučnom kamenu i šećernoj bolesti. Sezona traje od 1 svibnja do 15 listopada.</p>	<p>ELEKTRIČNA CENTRALA ANTE ŠUPUK I SIN — ŠIBENIK</p>	<p>Moderno POKUĆSTVO i Tapesarije domaćeg proizvoda. Najsolidnije izradbe. Uz najpovoljnije cijene prodaje Trgovina Pokućtva sa stolarskom-tapetarskom radionom Rikard Delfin - Šibenik (prije And. Delfin) Obala (vlastite prostorije).</p>
<p>Najveća Dalmatinska tvornica konopa Nikola Tomić i Drugovi — Split Izradjuje sve vrsti konopa (ručna radnja bez strojeva) Cijene umjerenene. Trgovcima 10% popusta.</p>	<p>— GRAND HOTEL KRKA — ŠIBENIK Kafana prvog reda. Svako večer gospojinski koncert. Tačna poslužba. - - Izvrsna kuhinja. Cijene umjerenene.</p>	<p>JOSIP DREZGA - ŠIBENIK Brzjavni: DREZGA ŠIBENIK. Telefon inter. 38.</p> <p>VELIKA PRODAJA u žitaricama i kolonijalima. Prodaja: Sećera, Kave, Pirinča, Sapuna, Gradjevnog materijala, Nafta, Benzina, Mašinskog ulja. Sve uz cijene konkurencije.</p>
<p>ZAGREBAČKA DION. PIVOVARA I TVORNICA SLADA u ZAGREBU preporuča svoje izvrstno Česko Export pivo, svjetlo te Dvostruko sladno „Jelačić“ pivo u buradi i bocama. Glavno skladište za Šibenik i okolicu P. RORA - ŠIBENIK</p>	<p>SREĆKO BOGIĆ — ŠIBENIK Glavna ulica 44. Zastupstvo i ekskluzivna prodaja cipela „Zagrebačke tvornice cipela d. d.“ za Šibenik i sjev. Dalmaciju. — En gros et en detail. —</p>	<p>AUTOGARAGE. Narudžbe se obavljaju sa vlastitim prevoznim sredstvima: motornim ladjama po moru, teretnim automobilima po suhu. Export vina, ulja i rakije na veliko. Glavno zastupstvo za Dalmaciju tvornice likera Ivana Jellca u Šibeniku.</p>

HRVATSKI SAMOBRAN

Neodvisna smotra za javnu kritiku, ravnopravnost i sporazum.
Glavni urednik: MIHO JERINIĆ.

Smotra izlazi na 5. i 20. svakog mjeseca. — Predplata za tuzemstvo godišnja Din 48.—; polugodišnja Din 26.—; za Ameriku dva dolara godišnje. — Pojedini broj Din 2.— Oglasi po cijeniku. — Rukopisi se ne vraćaju; pisma nefrankirana neprimaju, nepodpisana u koš.
Tekući račun „Slavonska Banka“ - Šibenik. — Uplativo i utuživo u Šibeniku. — Pošt. ček. račun br. 38'004. Zagreb.
— Uredništvo i uprava smotre: ŠIBENIK, glavna ulica 108. II. kat.
U poslima smotre glavni urednik stoji strankama na raspoloženje jedino od 12-1 i od 6-7.

BR. 5.

ŠIBENIK 5. MAJA 1922.

GOD. I.

POSLANICA

Kr. Kotarskom Poglavarstvu
Kr. Državnom Odvjetništvu
Kr. Državnom Redarstvu
Kr. Državnom Oružništvu

Šibenik.

Gospodo branioci imetka svakog državljanina!
Vama upravljamo ovu poslanicu.

Pred nekoliko dana banuo je u prostorije Pučke Tiskare, gdje se fiska naš list, neki golobrki momak, koji se je predstavio kao izaslanik mjesne Jugoslavenske nacionalne napredne Omladine i zaprietio je upravitelju tiskare, da više nema fiskati naš list jer u protivnom slučaju, da će Jugoslavenska nacionalna napredna Omladina demolirati fiskaru.

Stavljajući Vam ovu prijetnju javnog nasilja Jug. nac. napr. Omladine do znanja javnim putem, mi se nadamo, da ćete Vi kao branioci i čuvari privatnog imanja svih državljana Kraljevine SHS znati poduzeti shodne mjere, da se osujeiti vandalizam neodgovornih elemenata i

uništavanje privatnog imanja i da ćete štiti slobodu javne kritike i poštene rieči.

Za slučaj pak, gospodo, da Vi nemate dovoljno sredstava da nas Hrvate branite od nasilja Jugoslavenske Omladine, to Vas molimo, da nam date samo jednu mašinsku geveru i svakomu od nas po jedan revolver, da mi sami branimo našu imovinu.

U nadi da ne će biti nužde da pucamo ni mi ni Vi na našu zalutalu braću između Jugoslavenske Omladine primite izraz našeg poštovanja
Hrvatski Samobran.

Šibenik, 4. travnja 1922.

Što svaki Hrvat treba da znade?

Hrvatski Sabor dne 29. listopada zaključio je među ostalim:

„... Sveobća narodna ustavotvorna skupština svega ujedinjenoga naroda Slovenaca, Hrvata i Srba odlučiti će se sa *unapred odredjenom kvalificiranom većinom*, koja podpunoma zaštićuje od svakoga majoriziranja, konačno kako o *formi vladavine, tako o unutrašnjem državnom ustrojstvu naše države; utemeljene na podpunoj ravnopravnosti Slovenaca, Hrvata i Srba*“.

Ovaj zaključak zagovarao je glavom zastupnik Svetozar Pribičević među ostalim ovim riečima: „... Naročito treba da naglasimo da u toj našoj državi Slovenac, Hrvat i Srbin budu *podpuno jednakopravni*. Nijedan od pojedinih *dielova ne smije da se majorizira*. Kad bi o tom posumnjali onda bi to bila *slabost ove države*, koju bi tudjinac izrabljivao.“

Zemljoradnička zadružna Država i Kormoran dr. Avramović u Dalmaciji.

Treba priznati istinu: Riedko je kojem čarobnjaku uspjelo zavesti seljačke mase, kao što je to sa krilaticama riečima dru. Avramoviću na obalama Dalmacije. U Bosni, Hercegovini, Hrvatskoj, Slavoniji i u dalmatinskom Zagorju hrvatski seljak ne vjeruje čarobnjakovim fantazijama. Tamo se je hrvatski seljak odlučio za osnutak hrvatske republike, i ne će ni da čuje za fantastičku zemljoradničku zadružnu državu, jer ova po teoriji njezinih otaca gospode kaputaša Avramovića, Viskovića ne bi imala da bude drugo nego slugan jedne treće osobe.

U tomu su na čistu i slovenski seljaci, koji su prošlih dana ustanoviti „Slovensku republikansku stranku.“

U tomu leži celi kontrast između zdravog i vlastitog mišljenja hrvatskog seljaka i usijana mnienja stanovite skupine kaputaša, koje mnienje hoće oni da na silu narinu jednom malom dielu hrvatskih seljaka duž dalmatinske obale.

Onaj treći činbenik ne može da iz stanovitih, familjarnih a ne državnih probitaka pristane u obće na uredjenje države na republikanskoj bazi, pak se je pobrinuo i našao je Kormorana Avramovića i kaputaše Viskovića, Franića i druge ljude, koji tove bubrege od težačkog znoja, da kroz naš narod šire njima probitačnu formu o uredjenju države na zadružnoj bazi.

U odgovoru na adresu izaslanika države Slovenaca, Hrvata i Srba dne 1. prosinca 1918. današnji Kralj Aleksandar u ime Kralja Petra dao je svečano obećanje, da želje, koje su izražene u gornjem zaključku hrvatskog sabora *podpuno prihvaća*.

Hrvatu kanoniku Milanu Kučenjaku u Varaždinu, Kralj Petar dao je na pozdrav odgovoriti: „... Osnovat ćemo prije svega *podpunu ravnopravnost* svih dielova našega jugoslavenskog naroda“.

Sve ono što se je dogodilo iza ovih svetčanih izjava i obećanja stoji u protimbi sa zaključkom hrvatskog sabora. Svetčani zavjet Kralja Petra preko sina Regenta Aleksandra bio je pogažen. Hrvati i Slovence bili su izigrani, prevareni. U ustavotvornoj skupštini pogažen je princip kvalificirane većine, pogažen temeljni kamen o formi vladavine.

Na mjesto ravnopravnosti uvedeni su hegemonija Srba, batine, korupcija i progori Hrvata.

Veliki Vranac i kaputaš Visković, nama se čini, dosta su toga načitali, ali od svega niesu znali da poskorupe ono što je ponajbolje, pa da to pripoviedaju kroz naš neuki seljački svet. Oni rek bi i nemaju ni pojma o zelenom kaderu u Dalmaciji, koji sa svim razgovietno prigovara čarobnjaku Avramoviću i kaputašu Viskoviću, da je prvi temelj jedne zadružne države njezina republikanska baza. Taj temelj njihove zadružne države izbjegavaju svi srbski zemljoradnici kao i oni, koji su im se pridružili na dalmatinskim obalama. Srbski zemljoradnici i njihovi prijatelji su monarhiste. Taj njihov monarhizam izključuje mogućnost, da bi oni u zadružnoj državi upravljali pošteno i pravedno. U svim državama od pamtivieka, gdje je monarh iza Boga bio strah i trepet državljana nije nikada vladala Božica Pravde.

Uzmimo iz poviesti koji hoćete slučaj monarhizma svudje ćete naći da se je narod, koji je bio podređen dotičnom monarhu smatrao prostim rob-ljem ili recimo po našu domaću: marvom. U takovim državama sve se vrti oko osobe monarha. On je mogao bit najgori delikvent ipak je zaslijepljena masa klicala mu: Vivat!

U Parizu su se nezadovoljni gradjani sa upravama francuskih kraljeva sakupljali u podzemne špilje i tu su se na sva grla derećili proti vlastitom monarhu, koji je bez ikakva grizodusja dopuštao, da njegove vlade tlače i gniece biedni francuski narod. To su činili, da izkale svoj jed, i da ih kraljevi sateliti ne pohvataju i ne poubijaju.

<p>Preporuča se kao domaća tvrtka Staklana VJ. FRANZ, Zagreb Jelačićev trg 7. — Telef. 22-42.</p> <p>Bogato skladište staklene i porculanske robe. — Staklenih ploča i ogle-dala svake vrsti i veličine.</p> <p>Opletениh bocuna (demyoku) od 3 do 50 lit.</p> <p>Veliki izbor svjetiljaka za petrolej i elektriku. Najfinija Kristalna luksus roba.</p> <p>Prodaja na malo i na veliko.</p>	<p>Knjižica Zdravka Spasojevića, Beograd</p> <p>Preporučuje slijedeće knjige:</p> <p>F. M. Dostojevski: Večni Muž D. 10</p> <p>„ „ uvezano „ „ „ 15</p> <p>F. M. Dostojevski: Netočka „ 12</p> <p>„ uvezano „ 15</p> <p>Zločin i kazna „ 20</p> <p>A. K. Gončarov: Ponor (Verina Ljubav) „ 12</p> <p>„ povezano „ 15</p> <p>G. Le Bon: Psihološki zakoni razvicia naroda „ 5</p> <p>F. Kape: Marieta, roman „ 3</p> <p>Lav Tolstoj: Djavo, pripovetka „ 3</p> <p>Žan Hišpin: Čudne smrti „ 2</p> <p>M. Gorki: Stara Izerigika „ 2</p> <p>„ Straža „ 2</p> <p>A. de Vinji: Crveni pečat „ 2</p> <p>G. de Mopasan: Navodi „ 8</p> <p>Dr. I. Prijatelj: Slovenačka književnost „ 6</p> <p>B. Joksimović: Muzički bukvar „ 3</p> <p>L. Zrnić: Svetski rat „ 2</p> <p>„ Narodna vera i dr-žava „ 3</p> <p>Drag. I. Ilić: Sekund Večnosti, istočnjački roman „ 7</p> <p>A. T. Pisemski: Hiljadu duša, roman „ 32</p> <p>A. Bordo: Vunena choljina, r. „ 12</p> <p>A. P. Čechov: Kaštanka, prip. „ 3</p> <p>M. M. Vukićević: Istorija S. H. S., I. II. „ 15</p> <p>Opširan katalog na zahtjev šaljemo besplatno. Poručbine šaljemo uz pouzede.</p>
<p>Blaž Bolanča — Šibenik</p> <p>Trgovina manufakturne robe.</p> <p>Odiijela za gospodu.</p>	<p>Pozor Trgovci</p> <p>Naručite si za uzorak: I. kolekciju 600 komada najfinijih umjetničkih ljubavnih i pikantnih karata svakih 10. druge vrste: za din. 185.—</p> <p>II. 1. Kolekcija 100 komada finih broševa, naušnica, mindjuša - prstenja - prikopčnica, narukvica-ogrlica.</p> <p>Lanaca za satove kutija za duhan itd. za 200 din. Šalje pouzede: Zastupstvo Českih trgovačkih kuća.</p> <p>S. Golik Zp. Delnice Hrvatska</p>
<p>ZLATARIJA</p> <p>A. PETRIĆ — ŠIBENIK</p> <p>Ulica sv. Ivana.</p> <p>Vlastita radionica u narodnom vezu iz filigrane.</p> <p>UMJERENE CIJENE.</p>	<p>Mate Prgin — Šibenik</p> <p>Veliki pribor šešira i sagova domaćih tvornica.</p> <p>Trgovina mješovite robe.</p>
<p>Drogarija</p> <p>VINKO VUČIĆ - ŠIBENIK</p> <p>Skladište kemijskih proizvoda, laka, boja, gumenih predmeta i o.</p> <p>Optika.</p> <p>Naočala — Cvikera. Izvršuje svaku izradbu po okul. liječničkom propisu.</p> <p>Primaju se popravci.</p>	<p>Ivan P. Erceg - Šibenik</p> <p>Skladište kuhinjskog posudja, stakla i porculane.</p> <p>Cijene umjerene.</p>
<p>Ivan Čičin Šain - Šibenik</p> <p>Trgovina rukotvorne robe.</p> <p>Zastupnik „Prve Dalmatinske Tvornice prediya i tkiva u Šibeniku“ prodaje na detalj prave vunene štofove uz tvorničku cieniu.</p> <p>Skladište: Glavna ulica.</p>	<p>I. STJEPUŠIN - SISAK</p> <p>Preporuča najbolje tambure, žice, partiture i ostale potrebštine za sva glazbala.</p>

novi, i kojemu želimo svojim radom okoristiti. — Ja vjerujem, da je tog svega kod vas u dobroj mjeri. — Pa i sad, vidim, Vi kao da niste onako, kako treba, upoznali dušu hrvatskog naroda. To, mislim i da dolazi odtud, što Vam nije dano prilike upoznat svaki naš kraj i stanje, u kojemu se nalazimo. Ovaj rat i preokretnje, i ovo što danas gledamo i podnositi moramo, uciepilo je u dušu hrvatskog naroda i osjećaj i težnju, da on mora prekinuti sa onim mišljenjem i zaglupljivanjem one gospode nekoje, koja još uvijek ludo misle, ako, skinuv stari jaram neofarbani, dovoljno je metnuti novi ofarbani jaram, pod nadpisom „jedinstvo“, „sloga“, „bratska krv“, „jugoslavstvo“, pak da će narodu odmah dobro i zadovoljstvo biti. Danas ne vlada ni Švaba ni Magjar.

A gledajte što rade i „bratja“ i „sinovi naši“. I, tako vidimo, narod je toj „svojoj“ „učenoj“ gospodi okrenuo ledja — i potpunim pravom. — Jer: zabadava meni sit i pun gospodski kulen političara govori: „i ti si sit, i slobodan, i pravica i bratstvo vlada u ovoj našoj „slobodnoj“ (?) državi“, kad on svega toga niti vidi, niti čuje, niti uživa, već sve protivno i u — najgadnijim i najodvratnijim prilikam, da ih ni od tudjinca ne bi smio takve očekivati. Zato su predpotopne i srednjovjekovne ideje, o autoritetu o pojedinaca, i dinastija po „milosti božjoj“, baštinih, izgubile kod naroda, koji je progledao danas, svaku svaku vrednost. Iztakniti i te nazore, koji odgovaraju duhu vremena, i slobodnom razvitku naroda, i kažite svemu što je dobro i liepo, da jest tako, a što je nevaljano, gnjilo, preživjelo, da nije više za polugu, nije temelj narodnu životu pak će Vaš list izvršiti zadaću, koju mu namijenjete.

Kako su se stvari do danas razvile — iztok „bratski“ na jugoslav..., a zapad „bratski“ još uvijek to liže.

Razumni ljudi, koji ne okretju kabanicu prema vjetru, gorkim smiehom, da nerečem preziorom gledaju na to vrtočkanje i političko švindlarjenje (iz kojeg će naivni Hrvati — samo kratje potegnuti) pa gledaju, da ostajuć narodu svomu vjerni, rade na stalnom temelju Hrvatah.

Prošla su vremena, kad se, prema glupoj nanci „učene“ gospode, mislilo u narodu, da će mu po milosti božjoj papa, kralj, car i cesar, ministar, ban, „svoje krvi“ dati „otčinsku pomoć“. Narod je odlučio, iskušao prošlostju i sadašnjostju, da si sam pomogne kako zna i može — jer je, jaram makar „bratski“, isto tako težak, kao i tudjinski. Mi smo ovdje, u banskoj Hrvatskoj, najprije za slobodu i pravicu i neodvisnost Hrvatah i Hrvatske; a onda, kao takovi, za pravo bratstvo sa srodnom bratjom

bilo kojeg imena, koji nama (kao i mi njima) svako dobro žele. Mi smo u obće za slobodu, pravicu i bratstvo svih narodah. Al najprije sve to želimo sebi i svojima u svojoj hrvatskoj kući.

Sva druga nastojanja nekih naših, rećimo „idealista“, i onih poznatih političkih švercera, špekulanata, koji samo o sebi misle, neće krenuti hrvatski narod sa njegova puta — k slobodi — koju još željkuje, al, ako uztraje u borbi, i doživiti ju mora.

Da ste mi zdravo! I podjite pravim putem!

Sa hrvatskim seljačkim i republikanskim pozdravom, Vaš — Marko Došen, nar. zast.

Sv. Jelena - Crikvenica. — Tendencija Vašeg Samobrana učinila je u mojoj duši kao domoljubu Trofej u kome triumfiraju tisuće hrvatskih i srbskih srdaca goreći od čežnje za ostvarenjem uzvišene ideje našeg Samobrana. — *Franjo Manester*, građevni poduzetnik.

Gornja Bebrina - Brod n/S. — Uvjeren sam, da ćete stajati vazda u kolu Hrvata okupljenih danas u Hrvatskom Bloku, kamo će i naša braća iz Dalmacije i Herceg-Bosne prisajediti se te vazda stajati na braniku za sretnu i slobodnu u skoro vrijeme našu domovinu Hrvatsku. U toj nadi i želji očekujem Vaš istup. Hrvatsko Vam pozdravlje. — *Petar Klobučar*, trgovac.

Težaci iz ciele Dalmacije koji kane posjetiti zagrebački Velevašar od 1—15 lipnja mogu dobiti potanje obaviesti i polakšice kod uprave „Hrvat. Samobrana“.

Zarobljen. U Šibenskim tamnicama leži zarobljen težak Grgo Petković iz Budaka, duševni vodja hrvatskih republikanaca iz sjeverne Dalmacije.

Predsjedniku Slovenske Republikanske Stranke Doktorju Antonu Novičanu — Celje.

Vaš požrtvojni i uzvišeni rad oko osnutka Slovenske Republikanske Stranke zadivio je sve dalmatinske republikance, koji Vašoj mladoj stranci, čiji se članovi odlikuju iz težačkih redova, šalju dalmatinski težaci republikanski bratski pozdrav.

Miho Jerinić.

Vlastnik: Františka Jerinić i drugovi.
Izdavatelj i odgovorni urednik: Miho Jerinić.
Tisak: Pučka Tiskara :-: Šibenik.

Naš hrvatski seljak u Dalmaciji prozreo je dobro protuhrvatsku akciju kormorana Avramovića i kapuša Viskovića, Franića i drugih delikvenata, koji ih iz osobnih interesa sliede u toj njihovoj sramotnoj roboti, pak se je po malo počeo osvješćivati i mi se nadamo, da će i ostali još zavedeni težaci što prije okrenuti im ledja, a prigrliti zastavu hrvatske republike, u kojoj će oni sami seljaci moći da na najpošteniji način urede agrarno pitanje u Dalmaciji i to na podlozi bratske pravednosti i bratskog odnošaja izmedju vlasnika zemlje i težaka, bez suda, bez oružnika, bez pravdanja, bez mržnje, bez prietnja. Mi se nadamo da hrvatski težak u Dalmaciji ne će se unapried dati više zavaravati od njegovih najvećih neprijatelja Vrancea Avramovića, kapuša Viskovića i milionera u starom kaputu Franića.

Dolazak kralja Petra u raj!

Radikalni Dante Kaliger Jure Kapić utvrio u glavu, da prije nego otegne papcima, mora od Kralja dobiti ma koji bilo orden i što ni Belzebulu ne bi bilo palo na um, to se porodilo u njegovoj bujnoj maštanimi pa pod gornjim naslovom ispjeva on pjesmu za javorove gusle. U njegovim halucinacijama vidio je Kaliger Jure kako su se „zvijezde u red postavile“, kuda je Kralj Petar prolazio. Na rajskim vratima sveti Petar dočeka Kralja Petra te mu stisne ruku. Dočeku u raj prisustvovalaše car Lazar, starac Jug Bogdan sa devetero sinova, vojvoda Miloš Obilić sa srbskim vitezovima. Car Lazar skida krunu s glave i povrh čela on ju Petru stavi. Od veselja uhvatiše se u kolo. Kada se naplesaše ode Kralj Petar Hristosu, koji je sjedio na prijestolju, da mu se pokloni. Hristos Bog — po Kapićevim halucinacijama — ljubezno ga pozdravi i reče mu: „Diko od svih Kralja, Ti ćeš biti ures moga raja!“

Kako smo mislili o Petru Mrkonjiću poznato je našim čitaocima. Ni danas niesmo promienuli naše mnjenje. Petar Mrkonjić spada poviesti, koja će ga veličati ne samo u beogradske doli i u stranoj književnosti, ali kada ta poviest bude pisati gdje je svršila njegova duša, onda će ju nju povjestničari prama svojoj vjeri strpati i jedni u raj a drugi u pakao.

Kada bi ove gornje fantazije bio napisao jedan član svete srbske pravoslavne vjere, njegovo pisanje ne bi nas katolike podnipošto tangiralo. Mi bi smo se njegovoj fantaziji nasmijali dok bi u duši ipak žalili, da se Kralj Petar nije poput raznih ruskih učenjaka, barem u zadnjem času obratio

na pravu vieru. Ali kada se izmedju nas katolika nalazi jedna neodgovorna ljudeskera, koja na ovaki način vriedja vjerska čuvstva celog katoličkog svieta, onda državni odvjetnik i državni nadodvjetnik u Splitu imali su svetu dužnost da zaprieče ovo bezdušno vriedjanje katolika u državi SHS.

Po dogmama katoličke vjere svakomu su šizmatiku zatvorena vrata nebeskoga raja. Da je Hristos Bog dozvolio svetomu Petru da sa Kraljem Petrom učini iznimku u to nevjeruje nijedan sljedbenik katoličke crkve, pa čemu onda dozvoliti da se širom Dalmacije širi jedna vjerska neistina, koja je kadra da izmedju sljedbenika srbske pravoslavne crkve i katolika razpiruje vjersku mržnju i zavist, koju bi se sa obe strane imalo gušiti.

Da je po vragu komu od nas, koji absolutno ne vjerujemo, da bi duša Kralja Petra, kao šizmatika, mogla prispjeti u kraljevstvo Isusa Boga, palo na um, da to u javnosti istaknemo, ej, onda bi se protiv nas bila podigla kuka i motika. Državni odvjetnici bili bi na pola poludili tražeći paragrafe po srbskim zakonima, na temelju kojih bi nas se progonilo radi uvriede Nj. Vel. i radi širenja mržnje izmedju pravoslavnih i katolika.

Pjesma Kaligera Kapića ne spada u ona djela naših književnika, koji su pozvani da šire ljubav izmedju katolika i pravoslavnih. Osim toga ova pjesma prikriva još jednu neistinu, koju Kapić ne ističe, ali koja se sama po sebi razumije; a to je: izmirenje Kralja Petra sa carem Franjom Josipom i sa Franjom Ferdinandom.

To je pak isključeno!

Predpostaviv, da je Isus-Krst učinio iznimku za Kralja Petra i dozvolio, da i on dodje u nebeski raj, to ipak ta dozvola nije mogla usliediti bez predhodnih pregovora. Kako u nebeskom raju oko Isusova Prijestolja nemogu sjediti zavadjene okrunjene glave sa zemaljske kruglje, to je prije dolazka u raj Kralj Petar morao pristati na uvjet, da će i on biti pripušten k Božjem Prijestolju, izmirilj se sa Apoštolskim Kraljem Franc Josipom, za kojega cieli katolički sviet drži i tvrdi, da sjedi uz desnu Čajka Nebeskoga, kao što i sa Franjom Ferdinandom, za kojeg i sami francuski katolici drže da je u nebeskom raju.

Evo do kojih vjerskih posljedica vodi nepromišljeno pisanje ili pjevanje jednog katolika o pojmovima, koji stoje u diametralnoj oprieci sa dogmama katoličke crkve.

Stara blezgo, Kapiću, kani se ludorija a uzmi kralješ u šake i moli se Višnjem Otcu, da se i ti u paklu ne budeš grizti kao bezbožnik!

Tko nama po vragu nevjeruje, da jedan šizmatik, ne pomirili se s Bogom Krstom u zadnjem času života, ne može prispjeti u nebeski raj i sje-

diti uz Priestolje Čajka Nebeskoga, neka se propita kod učenjaka i tumačitelja katoličkih dogma pak će se uvjeriti, da mi i u ovom slučaju pišemo i branimo istinu.

Proročanstvo Josipa Barača.

Medju riedke i sposobne sile spada nekadašnji Hrvat prof. Josip Barač. Za vrijeme pašaluka habsburške dinastije najpametnija Baračeva misao bila je u srca povjerene mu hrvatske mladosti ulievati žuč proti svakom tlačitelju hrvatskog naroda. Radi toga njegova plemenita djelovanja pretrpio materijalno i moralno mnogo, ali što je više trpio i podnosio, to se je sve više u njegovoj duši razsplamsavala ljubav za slobodu i nezavisnost hrvatskog naroda i njegove rodjene grude. Slom je Josip Barač pozdravio sa slepim oduševljenjem, koje je na njegovu hrvatsku dušu djelovalo u toj mjeri, da ga je podpunoma ostavio na cjedilu politički razum. U pijanstvu zanosa za lažno nam predstavljenim osloboditeljima Josip Barač zaboravlja na vlastiti Ego i kotrlja se u smrznutoj krvi neprijatelja hrvatskog naroda, dok, i ako jedan od naših ponajboljih živućih satirika, i sam ogrezne, da u tom i za samog psihiatra zagonetnom slučaju, spadne medju dekadente zadnje vrsti.

O Josipu Baraču ne bi pisao ni crne rieči, da ne spada medju nekadašnje moje dobre znanice i prijatelje, koji zalutaše i koji su u njihovu lutanju kadri da nanesu štete i kvara hrvatskom narodu više nego ga je nanio njemačko-magjarski jaram, proti kojemu smo se tajno i javno borili. Baračev današnji rad slični djelovanju curare-otrova, koji polagano ubija vrške živčanog sistema. Sreća, da smo taj njegov otrov na vrijeme analizali, pa danas je svaki Hrvat dužan da poradi, da se Baračev otrov paralizira.

Kemičkoj formuli SHS postavio je nekadašnji zagriženi republikanac Barač protuformulu L. M. L. Na toj njegovoj protuformuli bazira Barač njegovo proročanstvo.

$$\frac{\text{SHS}}{\text{LML}} = \frac{\text{Srb, Hrvat, Slovenac}}{\text{Lav, Magarac, Lisica}}$$

Barač nam predstavlja Srba kao Lava silnika, koji ipak sam nije mogao da se nakrade pliena pak je u pomoć zvao Hrvata-Magarca i Slovenca-Lisicu. „Revalo se, njuškalo i kralo, lovilo se, dok je sunce (Austrija) palo“. Kad je došlo do diobe pliena Hrvat-„Kenjac porazdieli plien u tri diela, kako Bog i pravda zapovijeda i tešku pamet skupi i pred Srba-lava blesasto pristupi“ pak mu otvoreno, iskreno

i pošteno predloži: „Nakon složna rada, Veličanstvo Vaše, nek izvoli sada dat nam što je naše“.

Na taj Hrvatov pošten i pravedni postupak „Lav se smrača i Magarca pandžama zakvači, pa ga smrska svega u komade, da ni repa od njega ne ostade“.

Slovenca-liju dodje sad red da dieli plien. On „sve u hrpu skupi jednu i u Srba-lava umiljato giednu“ te mu reče: „Veličanstvu Tvomu ide lov i slava, to po sudu momu dioba je prava“. Razdragan Srb-lav ovim sladkim riečima „proždre lova koliko je htio, a Lisici-Slovencu baci sočan dio“.

Josip Barač jasno nam predočuje: prvo: da Srbin ne će nikada izbiti iz njegove glave, da ova naša današnja narodna zajednica nije djelo (plien) Hrvata i Slovenaca ništa manje, koliko i Srba.

drugo: da u ovoj našoj državnoj zajednici mora da bude jedini gospodar, a Hrvati i Slovenci njegove sluge.

treće: da će od ovih slugana u ovoj našoj državnoj zajednici moći samo onaj dobivati ostatke i kosti sa srbskog stola, koji se bude znati ulagivati Srbinu.

četvrto: da Hrvat, koji je jednako revao, njuškao, krao i lovio kao i Srbin ne smije tražiti ravnopravnosti u dielu, jer da će ga Srbin uništiti jednom za uvijek, da ne će od njega ostati ni sjene ni traga.

peto: da su Slovenci kukavice i puzavice i da će njima pod Srbinom biti dobro jer će mu se znati ulagivati.

Ovu će uvriedu Slovenci sami znati odbiti.

Mi smo Hrvati ipak zahvalni Josipu Baraču na njegovom proročanstvu i ako je on izgubio svaku nadu u slobodu i nezavisnost hrvatskog naroda nismo ju izgubili mi. Već su tri diela hrvatskog naroda otvorila oči i uvjerila se, da dok mu tudjin bude gospodar da će on njemu biti sluga i uprav za to traže i bore se za vlastitu hrvatsku republiku, u kojoj će biti dolična mjesta i za profesura Josipa Barača, a u kojoj se ne će hrvatske činovnike tjerati iz službe jedino za to jer su poštenu i neustrajivi Hrvati. Baračev Magarac-Hrvat ne će podleći pandžama Lava-Srbina jer njegov „bre“ nemože da uništi Hrvate „sve!“

Nema ni velike Srbije ni Jugoslavije.

Br. 3. našeg lista bio je zaplijenjen i uništen u glavnom što se je u čeonom članku hrvatskom narodu u Dalmaciji u pravom i poštenom svjetlu prikazao rad hrvatskog naroda sakupljena danas u

Hrvatskom Bloku. U tomu se je članku dokazivalo da Hrvatski Blok nakon što je iscrpio sva sredstva da se unutar granica naše državne zajednice uredi hrvatsko pitanje, bio je prisiljen, da se obrati pred forum Europe. U zapljeni nema govora o tomu, već o stvarima, koje se našim državnim odvjetnicima prečinjaju kao nekakva strava. Medjutim izgleda da je onaj zaplijenjeni članak ipak došao u ruke ljudi, koji vide dalje od nosa nego li to vidi ijedan šibenski demokrat. U zapljenjenim smo člancima šibali sve one koji su odgovorni za to, da se između Hrvata i Srba širi mržnja, kada smo govorili o Velikoj Srbiji i Jagovinašima. Zapljenom i uništenjem br. 3 nama je nanešena novčana ogromna šteta, ali naše je pisanje pobjedilo i mi danas možemo javno da ustvrdimo da nema ni Velike Srbije ni Jugoslavije, kako to zatornici države SHS pripovijedaju.

Mi smo u stanju da javimo našem hrvatskom narodu, da nijedan pučki učitelj ili nastavnik srednjih škola nasmije, ponavljamo nasmije našu državnu zajednicu nazivati Velikom Srbijom ili Jugoslavijom. Pozivljemo sve roditelje, da budnim okom paze na djecu, da ih se u školama ne truje sa ovim krivim nazivima naše državne zajednice.

Pogreb Primasa Srbije u Šibeniku.

Prošloga mjeseca je umro u Šibeniku Primas Srbije i barski nadbiskup fra Mate Kardun.

Sprovodu ovog čelika-Hrvata nije prisustvovao nijedan zastupnik beogradske vlade. Nije prisustvovao nitko od pokrajinske uprave. Nitko nije prisustvovao od mjestnih civilnih i vojnih oblasti, a ipak je fra Mate Kardun zaslužio, da mu se na državni trošak priredi veličanstveniji sprovod nego li se priredjuju kojekakvim farabutima.

Ovako ignoriranje Hrvata fratra ne bi se zbililo ni u Tunguziji.

Tužbe iz naroda.

Žrtva radikala u Kninu. — Marija Dračar pok. Ivana radila je kod Kot. Prip. Povj. u Kninu tri godine a kod istog poglavarstva druge dvie. Njezino ponašanje bez priekorno. Učinila je molbu na Pokrajinsku upravu. Ova je njezinu molbu odbila usljed anonimne tužbe jer da je tonože služila Italiju. Marija Dračar je rođena Hrvatice i spada u broj onih Hrvata, koji će biti bačeni na put iz službe. U Šibeniku ima Srbin, koji je cijelo

vrieme okupacije bio u službi kod Poglavarstva. On je Srbin. Kažu da je stekao imanje dapače, kao malo koji švercer. Evala mu. Nek stoji i dalje u službi, ali neka za Hrvate vlada ravnopravnost kao i za Srbe.

Rižotaši u Prviću. — I ovdje imamo članova „Društva za ubijanje Hrvata.“ Objelodanite njihove slike. To su vam lienčine i muktaši. Ni jedan ne će da radi i da se hrani od svoga truda. Vrebaju na svakoga, od koga bi što izglačili za njihov fond. Jedva žele da se tko ženi. Oni ne fale u kuhinji i u kući. Kad dobro napune njihove trbuhe i kad se još bolje napiju, onda zaređaju glančiti novce za njihov fond ili da će učiniti neke čare mladoženji i svatovima. Vodja im očekuje svaki dan imenovanje, tako se on pelivani, za šefa državnog redarstva. (Bit će na otocima Sestrice). Njihova pak najzanimivija radnja je ocrnjivanje ribara, mesara, trgovaca Hrvata na otoku. Štede pak bivše talijanske špijune, jer su im začepili usta sa nekoliko komada pokućstva za društvene prostorije. Crkva im smrdi, Hrvatstvo im smrdi. Klatare se po selu kao pašćad po danu, a noću gledaju bili im odkle pao medeni kolač s neba.

Iz pisama glavnom uredniku.

Tivat. — Vašu molbu rado ispunjavam za širenje čiste hrvatske ideje medju našim sviesnim Hrvatima, te ću Vas na tom koraku uvijek podupirati i nastojati da nam u Boki pobijedi zdrav razum i čisto nepatvoreno hrvatstvo.

Usvajajući podpuno Vaš program, po kojemu će te uvijek braniti pravo hrvatskog naroda, srdačno Vas pozdravljam i želim sretan početak uz hrvatski pozdrav. — Ivan Fažo, trgovac.

Ston. — Nas amo obradova, gdje je Samobran dobio pravo ime, koje je morao i da će zastupati odlučno našu pravednu hrvatsku stvar, kako se nama dolikuje. Nemojte podnipošto klonuti duhom već započetim putem udarite kao što udariste i do sada. Uz hrvatski pozdrav Vaš odani. — Niko Buško, trgovac.

Gospić. — Dragi moj Miho! — Na prolazu Vašem kroz Liku, u svoje doba, mi se i osobno upoznasmo, prem Vas odpric po Vašem novinarskom radu znaдох, dok još bijaste mladićem i na visokim školam. — Škole mnogo čovjeku dati za njegovo stručno znanje. — Nu za političko — treba ne samo znanje raznostruko, t. j. obćenito, već osobito znanje i poznavanje života, potrebah, težnjah, čutenjah, duše naroda. — kojega smo si-

HRVATSKI SAMOBRAN

Neodvisna smotra za javnu kritiku, ravnopravnost i sporazum.

Glavni urednik: MIHO JERINIĆ.

Smotra izlazi na 5. i 20. svakog mjeseca. — Predplata za tuzemstvo godišnja Din 48.—; polugodišnja Din 26.—; za Ameriku dva dolara godišnje. — Pojedini broj Din 2.— Oglasi po cjeniku. — Rukopisi se ne vraćaju; pisma nefrankirana neprimaju, nepodpisana u koš.

Tekući račun „Slavenska Banka“ - Šibenik. — Uplativo i utuživo u Šibeniku. — Pošt. ček. račun br. 38004. Zagreb.

Uredništvo i uprava smotre: ŠIBENIK, glavna ulica 108. II. kat.

U poslima smotre glavni urednik stoji strankama na raspoloženje jedino od 12-1 i od 6-7.

BR. 5.

ŠIBENIK 5. MAJA 1922.

GOD. I.

POSLANICA

Kr. Kotarskom Poglavarstvu
Kr. Državnom Odvjetništvu
Kr. Državnom Redarstvu
Kr. Državnom Oružništvu

Šibenik.

Gospodo branioci imetka svakog državljanina!
Vama upravljamo ovu poslanicu.

Pred nekoliko dana banuo je u prostorije Pučke Tiskare, gdje se tiska naš list, neki golobrki momak, koji se je predstavio kao izaslanik mjesne Jugoslavenske nacionalne napredne Omladine i zaprietio je upravitelju tiskare, da više nema fiskali naš list jer u protivnom slučaju, da će Jugoslavenska nacionalna napredna Omladina demolirati tiskaru.

Stavljajući Vam ovu prietnju javnog nasilja Jug. nac. napr. Omladine do znanja javnim putem, mi se nadamo, da ćete Vi kao branioci i čuvari privatnog imanja svih državljana Kraljevine SHS znati poduzeti shodne mjere, da se osujeti vandalizam neodgovornih elemenata i

uništavanje privatnog imanja i da ćete štiti slobodu javne kritike i poštene rieči.

Za slučaj pak, gospodo, da Vi nemate dovoljno sredstava da nas Hrvate branite od nasilja Jugoslavenske Omladine, to Vas molimo, da nam date samo jednu mašinsku geveru i svakomu od nas po jedan revolver, da mi sami branimo našu imovinu.

U nadi da ne će biti nužde da pucamo ni mi ni Vi na našu zalutalu braću izmedju Jugoslavenske Omladine primite izraz našeg poštovanja

Hrvatski Samobran.
Šibenik, 4. travnja 1922.

<p>Trgovina Pomodne Robe ANTE FRUA — ŠIBENIK Glavna ulica</p> <p>Uvijek dobro opskrbljen: Košuljama, ovratičima, rukavicama, rubcima: pak štapima, kišobranima, klobucima i šeširima</p> <p>svih svjetskih tvornica.</p> <p>Bogati pribor za krojače i švelje. Cijeli izbor za bijelo vezivo. Svile i svilene vrpce.</p> <p>Vojnički predmeti.</p> <p>Skladište Singerovih origin. šivaćih strojeva.</p>	<p>Papirnica i Knjižara J.A GRIMANI — ŠIBENIK</p> <p>Papir, knjige, školski i uredovni pišaći i risači predmeti. Trgovačke knjige. Uljene i acquarel boje, crnila i tuša u svim bojama, svjetske tvornice Guntler Wagner. Muzikalije. like. Okviri. Vrpce i Pribor za pišaći stroj i cyklostyl. Cijene umjerene.</p>	<p>KAFANA „ISTRA“ - ŠIBENIK</p> <p>Varietè — dnevno od 9—12 sati. Ulaz bezplatan.</p> <p>Kuva se izvrstna turska kava. Svakojakih likera.</p> <p>Vlastnik: Antun Dominis i drug</p>
<p>Lječilište Rogatačka Slatina Postaja Grobelno južna željeznica</p> <p>Lječilište ima tri vrela. Tempel vrelo — Styia vrelo i Donati vrelo.</p> <p>Zdravstvene vode ovih vrela pospješuju probavu, liječe kronične katare želuca i crijeva: piju se proti bolestima jetre, bubrega, debljini, hemoroidama, žučnom kamenu i šećernoj bolesti.</p> <p>Sezona traje od 1 svibnja do 15 listopada.</p>	<p>ELEKTRIČNA CENTRALA ANTE ŠUPUK I SIN — — — ŠIBENIK — — —</p>	<p>Moderno POKUČSTVO i Tapesarije domaćeg proizvoda. Najsolidnije izradbe. Uz najpovoljnije cijene prodaje</p> <p>Trgovina Pokučtva sa stolarskom-tapetarskom radionom</p> <p>Rikard Delfin - Šibenik (prije And. Delfin) Obala (vlastite prostorije).</p>
<p>Najveća Dalmatinska tvornica konopa Nikola Tomić i Drugovi — Split —</p> <p>Izradjuje sve vrsti konopa (ručna radnja bez strojeva)</p> <p>Cijene umjerene. Trgovcima 10% popusta.</p>	<p>— GRAND HOTEL KRKA — ŠIBENIK</p> <p>Kafana prvog reda. Svako večer gospojinski koncert. Tačna poslužba. — Izvrstna kuhinja. Cijene umjerene.</p>	<p>JOSIP DREZGA - ŠIBENIK Brzjavni: DREZGA ŠIBENIK. Telefon inter. 38.</p> <p>VELIKA PRODAJA u žitaricama i kolonijalima.</p> <p>Prodaja: Sećera, Kave, Pirinča. Sapuna, Gradjevnog materijala, Nafta, Benzina, Mašinskog ulja.</p> <p>Sve uz cijene konkurencije.</p>
<p>ZAGREBAČKA DION. PIVOVARA I TVORNICI SLADA u ZAGREBU preporuča svoje izvrstno Česko Export pivo, svjetlo te Dvostruko sladno „Jelačić“ pivo u burađi i bocama.</p> <p>Glavno skladište za Šibenik i okolicu P. RORA - ŠIBENIK</p>	<p>SREČKO BOGIĆ — ŠIBENIK Glavna ulica 44.</p> <p>Zastupstvo i ekskluzivna prodaja cipela „Zagrebačke tvornice cipela d. d.“ za Šibenik i sjev. Dalmaciju.</p> <p>— En gros et en detail. —</p>	<p>AUTOGARAGE. Narudžbe se obavljaju sa vlastitim prevoznim sredstvima: motornim ladjama po moru, teretnim automobilima po suhu.</p> <p>Export vina, ulja i rakiye na veliko.</p> <p>Glavno zastupstvo za Dalmaciju tvornice likera Ivana Jelića u Šibeniku.</p>

Što svaki Hrvat treba da znade?

Hrvatski Sabor dne 29. listopada zaključio je među ostalim:

„... Sveobća narodna ustavotvorna skupština svega ujedinjenoga naroda Slovenaca, Hrvata i Srba odlučiti će se sa *unapred odredjenom kvalificiranom većinom*, koja potpunoma zaštićuje od svakoga majoriziranja, konačno kako o *formi vladavine*, tako o *unutrašnjem državnom ustrojstvu naše države*; utemeljene na *podpunoj ravnopravnosti* Slovenaca, Hrvata i Srba“.

Ovaj zaključak zagovarao je glavom zastupnik Svetozar Pribičević među ostalim ovim riečima: „... Naročito treba da naglasimo da u toj našoj državi Slovenac, Hrvat i Srbin budu *podpuno jednakopravni*. Nijedan od pojedinih *dielova ne smije da se majorizira*. Kad bi o tom posumnjali onda bi to *bila slabost ove države*, koju bi tudjinac izrabljivao.“

Zemljoradnička zadružna Država i Kormoran dr. Avramović u Dalmaciji.

Treba priznati istinu: Riedko je kojem čarobnjaku uspjelo zavesti seljačke mase, kao što je to sa krilaticama riečima dru. Avramoviću na obalama Dalmacije. U Bosni, Hercegovini, Hrvatskoj, Slavoniji i u dalmatinskom Zagorju hrvatski seljak ne vjeruje čarobnjakovim fantazijama. Tamo se je hrvatski seljak odlučio za osnutak hrvatske republike, i ne će ni da čuje za fantastičku zemljoradničku zadružnu državu, jer ova po teoriji njezinih otaca gospode kaputaša Avramovića, Viskovića ne bi imala da bude drugo nego slugan jedne treće osobe.

U tomu su na čistu i slovenski seljaci, koji su prošlih dana ustanoviti „Slovensku republikansku stranku.“

U tomu leži cيلي kontrast između zdravog i vlastitog mišljenja hrvatskog seljaka i usijana mnijenja stanovite skupine kaputaša, koje mnijenje hoće oni da na silu narinu jednom malom dielu hrvatskih seljaka duž dalmatinske obale.

Onaj treći činbenik ne može da iz stanovitih, familjarnih a ne državnih probitaka pristane u obće na uredjenje države na republikanskoj bazi, pak se je pobrinuo i našao je Kormorana Avramovića i kaputaše Viskovića, Franića i druge ljude, koji tove bubrege od težačkog znoja, da kroz naš narod šire njima probitačnu formu o uredjenju države na zadružnoj bazi.

U odgovoru na adresu izaslanika države Slovenaca, Hrvata i Srba dne 1. prosinca 1918. današnji Kralj Aleksandar u ime Kralja Petra dao je svečano obećanje, da želje, koje su izražene u gornjem zaključku hrvatskog sabora *podpuno prihvaća*.

Hrvatu kanoniku Milanu Kučenjaku u Varaždinu, Kralj Petar dao je na pozdrav odgovoriti: „... Osnovat ćemo prije svega *podpuno ravnopravnost* svih dielova našega jugoslavenskog naroda“.

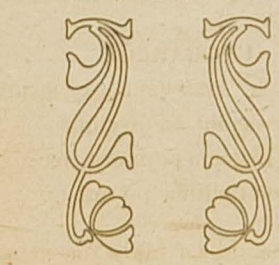

Sve ono što se je dogodilo iza ovih svetčanih izjava i obećanja stoji u protimbi sa zaključkom hrvatskog sabora. Svetčani zavjet Kralja Petra preko sina Regenta Aleksandra bio je pogažen. Hrvati i Slovenaci bili su izigrani, prevareni. U ustavotvornoj skupštini pogažen je princip kvalificirane većine, pogažen temeljni kamen o formi vladavine.

Na mjesto ravnopravnosti uvedeni su hegemonija Srba, batine, korupcija i progori Hrvata.

Veliki Vranac i kaputaš Visković, nama se čini, dosta su toga načitali, ali od svega niesu znali da poskorupe ono što je ponajbolje, pa da to pri-poviedaju kroz naš neuki seljački svijet. Oni rek bi i nemaju ni pojma o zelenom kademu u Dalmaciji, koji sa svim razgovietno prigovara čarobnjaku Avramoviću i kaputašu Viskoviću, da je prvi temelj jedne zadružne države njezina republikanska baza. Taj temelj njihove zadružne države izbjegavaju svi srbski zemljoradnici kao i oni, koji su im se pridružili na dalmatinskim obalama. Srbski zemljoradnici i njihovi prijatelji su monarhiste. Taj njihov monarhizam izključuje mogućnost, da bi oni u zadružnoj državi upravljali pošteno i pravedno. U svim državama od pamtivieka, gdje je monarh iza Boga bio strah i trepet državljana nije nikada vladala Božica Pravde.

Uzmimo iz poviesti koji hoćete slučaj monarhizma svudje ćete naći da se je narod, koji je bio podređen dotičnom monarhu smatrao prostim robljem ili recimo po našu domaću: marvom. U takovim državama sve se vrti okolo osobe monarha. On je mogao bit najgori delikvent ipak je zaslieljena masa klicala mu: Vivat!

U Parizu su se nezadovoljni građani sa upravama francuskih kraljeva sakupljali u podzemne špijle i tu su se na sva grla derečili proti vlastitom monarhu, koji je bez ikakva grizodušja dopuštao, da njegove vlade tlače i gnječe biedni francuski narod. To su činili, da izkale svoj jed, i da ih kraljevi sateliti ne pohvataju i ne poubijaju.

<p>Blaž Bolanča — Šibenik</p> <p>Trgovina manufakturne robe. Odijela za gospodu.</p>	<p>Preporuča se kao domaća tvrtka Staklana VJ. FRANZ, Zagreb Jelačićev trg 7. — Telef. 22-42.</p> <p>Bogato skladište staklene i porculanske robe. — Staklenih ploča i ogle-dala svake vrsti i veličine.</p> <p>Opletanih bocuna (demyoku) od 3 do 50 lit.</p> <p>Veliki izbor svjetiljaka za petrolej i elektriku. Najfinija Kristalna luksus roba.</p> <p>Prodaja na malo i na veliko.</p>	<p>Knjižica Zdravka Spasojevića, Beograd</p> <p>Preporučuje slijedeće knjige:</p> <p>F. M. Dostojevski: Večni Muž D. 10 " " uvezaño " " " 15 F. M. Dostojevski: Netočka nevezano " 12 " " uvezano " 15 Zločin i kazna " 20 A. K. Gončarov: Ponor (Verina Ljubav) " 12 " " povezano " 15 G. Le Bon: Psihološki zakoni razvicia naroda " 5 F. Kape: Marieta, roman " 3 Lav Tolstoj: Djavo, pripovetka " 3 Žan Hišpin: Čudne smrti " 2 M. Gorki: Stara Izergika " 2 " " Straža " 2 A. de Vinji: Crveni pečat " 2 G. de Mopasan: Navodi " 8 Dr. I Prijatelj: Slovenačka književnost " 6 B. Joksimović: Muzički bukvar " 3 L. Zrnić: Svetski rat " 2 " " Narodna vera i država " 3 Drag. I. Ilić: Sekund Večnosti, istočnjački roman " 7 A. T. Pisemski: Hiljadu duša, roman " 32 A. Bordo: Vunena choljina, r. " 12 A. P. Čechov: Kaštanka, prip. " 3 M. M. Vukićević: Istorija S. H. S., I. II. " 15 Opširan katalog na zahtjev šaljemo besplatno. Poručbine šaljemo uz pouzeće.</p>
<p>ZLATARIJA A. PETRIĆ — ŠIBENIK Ulica sv. Ivana.</p> <p>Vlastita radionica u narodnom vezu iz filigrane.</p> <p>UMJERENE CIJENE.</p>	<p>Pozor Trgovci</p> <p>Naručite si za uzorak: I. kolekciju 600 komada najfinijih umjetničkih ljubavnih i pikantnih karata svakih 10. druge vrste: za din. 185.—</p> <p>II. I. Kolekcija 100 komada finih broševa, naušnica, mindjuša - prstenja - prikopčnica, narukvica-ogrlica.</p> <p>Lanaca za satove kutija za duhan itd. za 200 din. Šalje pouzećem: Zastupstvo Českih trgovačkih kuća.</p> <p>S. Golik Zp. Delnice Hrvatska</p>	
<p>VINKO VUČIĆ - ŠIBENIK</p> <p>Skladište kemijskih proizvoda, laka, boja, gumenih predmeta i o.</p> <p>Optika. Naočala — Cvikera. Izvršuje svaku izradbu po okul. liječničkom propisu. Primaju se popravci.</p> 	<p>Mate Prgin — Šibenik</p> <p>Veliki pribor šešira i sagova domaćih tvornica.</p> <p>Trgovina mješovite robe.</p>	<p>Vinko Šupuk - Šibenik</p> <p>Ulica sv. Ivana.</p> <p>Prodaja električnog materijala za visoku i nisku napetost</p> <p>Umjerene cijene.</p>
<p>Ivan Čičin Šain - Šibenik</p> <p>Trgovina rukotvorne robe. — Zastupnik „Prve Dalmatinske Tvornice prediva i tkiva u Šibeniku“ prodaje na detalj prave vunene štofove uz tvorničku cijenu. Skladište: Glavna ulica.</p>	<p>Ivan P. Erceg - Šibenik</p> <p>Skladište kuhinjskog posudja, stakla i porculane.</p> <p>Cijene umjerene.</p>	<p>I. STJPEUŠIN - SISAK</p> <p>Preporuča najbolje tambure, žice, partiture i ostale potrebitine za sva glazbala.</p>

novi, i kojemu želimo svojim radom okoristiti. — Ja vjerujem, da je tog svega kod vas u dobroj mjeri. — Pa i sad, vidim, Vi kao da niste onako, kako treba, upoznali dušu hrvatskog naroda. To, mislim i da dolazi odtud, što Vam nije dano: prilike upoznati svaki naš kraj i stanje, u kojemu se nalazimo. Ovaj rat i preokretne, i ovo što danas gledamo i podnositi moramo, uciepilo je u dušu hrvatskog naroda i osjećaj i težnju, da on mora prekinuti sa onim mišljenjem i zaglupljivanjem one gospode nekoje, koja još uvijek ludo misle, ako, skinuv stari jaram neofarbanj, dovoljno je metnuti novi ofarbanj jaram, pod nadpisom „jedinstvo“, „sloga“, „bratska krv“, „jugoslavstvo“, pak da će narodu odmah dobro i zadovoljstvo biti. Danas ne vlada ni Svaba ni Magjar.

A gledajte što rade i „bratja“ i „sinovi naši“. I, tako vidimo, narod je toj „svojoj“ „učnoj“ gospodi okrenuo ledja — i potpunim pravom. — Jer: zabadava meni sit i pun gospodski kulen političara govori: „i ti si sit, i slobodan, i pravica i bratstvo vlada u ovoj našoj „slobodnoj“ (!?) državi“, kad on svega toga niti vidi, niti čuje, niti uživa, već sve protivno i u — najgadnijim i najodvratnijim prilikama, da ih ni od tudjinca ne bi smio takve očekivati. Zato su predpotopne i srednjovjekovne ideje, o autoritetu o pojedinaca, i dinastija po „milosti božjoj“, baštinih, izgubile kod naroda, koji je progledao danas, svaku svaku vrednost. Iztakniti i te nazore, koji odgovaraju duhu vremena, i slobodnom razvitku naroda, i kažite svemu što je dobro i lijepo, da jest tako, a što je nevaljano, gnjilo, preživjelo, da nije više za polugu, nije temelj narodnu životu pak će Vaš list izvršiti zadaću, koju mu namijenjujete.

Kako su se stvari do danas razvile — iztok „bratski“ na jugoslav..., a zapad „bratski“ još uvijek to liže.

Razumni ljudi, koji ne okretju kabanicu prema vjetru, gorkim smiehoim, da nerečem prezirom gledaju na to vrtoglvanje i političko švindlarenje (iz kojeg će naivni Hrvati — samo kratje potegnuti) pa gledaju, da ostaju narodu svomu vjerni, rade na stalnom temelju Hrvatah.

Prošla su vremena, kad se, prema glupoj nuci „učene“ gospode, mislilo u narodu, da će mu po milosti božjoj papa, kralj, car i cesar, ministar, ban, „svoje krvi“ dati „otčinsku pomoć“. Narod je odlučio, iskušao prošlostju i sadašnjostju, da si sam pomogne kako zna i može — jer je, jaram makar „bratski“, isto tako težak, kao i tudjinski. Mi smo ovdje, u banskoj Hrvatskoj, najprije za slobodu i pravicu i neodvisnost Hrvatah i Hrvatske; a onda, kao takovi, za pravo bratstvo sa srodnom bratjom

bilo kojeg imena, koji nama (kao i mi njima) svako dobro žele. Mi smo u obće za slobodu, pravicu i bratstvo svih narodah. Al najprije sve to želimo sebi i svojim u svojoj hrvatskoj kući.

Sva druga nastojanja nekih naših, recimo „idealista“, i onih poznatih političkih švercera, špekulanata, koji samo o sebi misle, neće krenuti hrvatski narod sa njegova puta k slobodi — koju još željkuje, al, ako uztraje u borbi, i doživiti ju mora.

Da ste mi zdravo! I podjite pravim putem!

Sa hrvatskim seljačkim i republikanskim pozdravom, Vaš — Marko Došen, nar. zast.

Sv. Jelena - Crikvenica. — Tendencija Vašeg Samobrana učinila je u mojoj duši kao domoljubu Trofej u kome triumfiraju tisuće hrvatskih i srbskih srdaca goreći od čežnje za ostvarenjem uzvišene ideje našeg Samobrana. — *Franjo Manester*, gradjevni poduzetnik.

Gornja Bebrina - Brod n/S. — Uvjeren sam, da ćete stajati vazda u kolu Hrvata okupljenih danas u Hrvatskom Bloku, kamo će i naša braća iz Dalmacije i Hercegovine prisajediti se te vazda stajati na braniku za sretnu i slobodnu u skoro vrijeme našu dgmovinu Hrvatsku. U toj nadi i želji očekujem Vaš istup. Hrvatsko Vam pozdravlje. — *Petar Klobučar*, trgovač.

Težaci iz ciele Dalmacije koji kane posjetiti zagrebački Velevašar od 1—15 lipnja mogu dobiti pitanje obaviesti i polakšice kod uprave „Hrvat. Samobrana“.

Zarobljen. U Šibenskim tamnicama leži zarobljen težak Grgo Petković iz Budaka, duševni vodja hrvatskih republikanaca iz sjeverne Dalmacije.

Predsjedniku Slovenske Republikanske Stranke Doktorju Antonu Novčanu — Celje.

Vaš požrtvovni i uzvišeni rad oko osnutka Slovenske Republikanske Stranke zadivio je sve dalmatinske republikance, koji Vašoj mladoj stranci, čiji se članovi odlikuju iz težačkih redova, šalju dalmatinski težaci republikanski bratski pozdrav.

Miho Jerinić.

Vlastnik: Františka Jerinić i drugovi.
Izdavatelj i odgovorni urednik: Miho Jerinić.
Tisak: Pučka Tiskara :-: Šibenik.

Naš hrvatski seljak u Dalmaciji prozreo je dobro protuhrvatsku akciju kormorana Avramovića i kaputaša Viskovića, Franića i drugih delikvenata, koji ili iz osobnih interesa sliede u toj njihovoj sramotnoj raboti, pak se je po malo počeo osvješćivati i mi se nadamo, da će i ostali još zavedeni težaci što prije okrenuti im ledja, a prigrliti zastavu hrvatske republike, u kojoj će oni sami seljaci moći da na najpošteniji način urede agrarno pitanje u Dalmaciji i to na podlozi bratske pravednosti i bratskog odnošaja izmedju vlasnika zemlje i težaka, bez suda, bez oružnika, bez pravdanja, bez mržnje, bez pričinja. Mi se nadamo da hrvatski težak u Dalmaciji ne će se unapried dati više zavaravati od njegovih najvećih neprijatelja Vranca Avramovića, kaputaša Viskovića i milionera u starom kaputu Franića.

Dolazak kralja Petra u raj!

Radikalni Dante Kaliger Jure Kapić uluvio u glavu, da prije nego otegne papcima, mora od Kralja dobiti ma koji bilo orden i što ni Belzebulu ne bi bilo palo na um, to se porodilo u njegovoj bujnoj maštani pa pod gornjim naslovom ispjeva on pjesmu za javorove gusle. U njegovim halucinacijama vidio je Kaliger Jure kako su se „zvijezde u red postavile“, kuda je Kralj Petar prolazio. Na rajskim vratima sveti Petar dočeka Kralja Petra te mu stisne ruku. Dočeku u raj prisustvovalaše car Lazar, starac Jug Bogdan sa devetero sinova, vojvoda Miloš Obilić sa srbskim vitezovima. Car Lazar skida krunu s glave i povrh čela on ju Petru stavi. Od veselja uhvatiše se u kolo. Kada se naplesaše ode Kralj Petar Hristosu, koji je sjedio na prijestolju, da mu se pokloni. Hristos Bog — po Kapićevim halucinacijama — ljubezno ga pozdravi i reče mu: „Diko od svih Kralja, Ti ćeš biti ures moga raja!“

Kako smo mislili o Petru Mrkonjiću poznato je našim čitaocima. Ni danas niesmo promienuli naše mnjenje. Petar Mrkonjić spada poviesti, koja će ga veličati ne samo u beogradskoj doli i u stranoj književnosti, ali kada ta poviest bude pisati gdje je svršila njegova duša, onda će ju nju povjestničari prama svojoj vjeri strpati jedni u raj a drugi u pakao.

Kada bi ove gornje fantazije bio napisao jedan član svete srbske pravoslavne vjere, njegovo pisanje ne bi nas katolike podnipošto tangiralo. Mi bi smo se njegovoj fantaziji nasmijali dok bi u duši ipak žalili, da se Kralj Petar nije poput raznih ruskih učenjaka, barem u zadnjem času obratio

na pravu vieru. Ali kada se izmedju nas katolika nalazi jedna neodgovorna ljudeskera, koja na ovaki način vriedja vjerska čuvstva celog katoličkog svieta, onda državni odvjetnik i državni nadodvjetnik u Splitu imali su svetu dužnost da zaprieče ovo bezdušno vriedjanje katolika u državi SHS.

Po dogmama katoličke vjere svakomu su šizmatiku zatvorena vrata nebeskoga raja. Da je Hristos Bog dozvolio svetomu Petru da sa Kraljem Petrom učini iznimku u to nevjeruje nijedan sljedbenik katoličke crkve, pa čemu onda dozvoliti da se širom Dalmacije širi jedna vjerska neistina, koja je kadra, da izmedju sljedbenika srbske pravoslavne crkve i katolika razpiruje vjersku mržnju i zavist, koju bi se sa obe strane imalo gušiti.

Da je po vragu komu od nas, koji absolutno ne vjerujemo, da bi duša Kralja Petra, kao šizmatika, mogla prispjeti u kraljevstvo Isusa Boga, palo na um, da to u javnosti istaknemo, ej, onda bi se protiv nas bila podigla kuka i motika. Državni odvjetnici bili bi na pola poludili tražeći paragrafe po srbskim zakonima, na temelju kojih bi nas se progono radi uvriede Nj. Vel. i radi širenja mržnje izmedju pravoslavnih i katolika.

Pjesma Kaligera Kapića ne spada u ona djela naših književnika, koji su pozvani da šire ljubav izmedju katolika i pravoslavnih. Osim toga ova pjesma prikriva još jednu neistinu, koju Kapić ne ističe, ali koja se sama po sebi razumije; a to je: izmirenje Kralja Petra sa carem Franjom Josipom i sa Franjom Ferdinandom.

To je pak isključeno!

Predpostaviv, da je Isus-Krst učinio iznimku za Kralja Petra i dozvolio, da i on dodje u nebeski raj, to ipak ta dozvola nije mogla usliediti bez predhodnih pregovora. Kako u nebeskom raju oko Isusova Prijestolja nemogu sjediti zavadjene okrunjene glave sa zemaljske kruglje, to je prije dolazka u raj Kralj Petar morao pristati na uvjet, da će i on biti pripušten k Božjem Prijestolju, izmirili se sa Apoštolskim Kraljem Franc Josipom, za kojega cijeli katolički sviet drži i tvrdi, da sjedi uz desnu Čajka Nebeskoga, kao što i sa Franjom Ferdinandom, za kojeg i sami francuski katolici drže da je u nebeskom raju.

Evo do kojih vjerskih posljedica vodi nepromišljeno pisanje ili pjevanje jednog katolika o pojnovima, koji stoje u diametralnoj oprieci sa dogmama katoličke crkve.

Stara blezgo, Kapiću, kani se ludorija a uzmi kralješ u šake i moli se Višnjem Otcu, da se i ti u paklu ne budeš grizti kao bezbožnik!

Tko nama po vragu nevjeruje, da jedan šizmatik, ne pomirili se s Bogom Krstom u zadnjem času života, ne može prispjeti u nebeski raj i sje-

diti uz Priestolje Čajka Nebeskoga, neka se propita kod učenjaka i tumačitelja katoličkih dogma pak će se uvjeriti, da mi i u ovom slučaju pišemo i branimo istinu.

Proročanstvo Josipa Barača.

Medju riedke i sposobne sile spada nekadašnji Hrvat prof. Josip Barač. Za vrijeme pašaluka habsburške dinastije najpametnija Baračeva misao bila je u srca povjerene mu hrvatske mladosti ulievati žuč proti svakom tlačitelju hrvatskog naroda. Radi toga njegova plemenita djelovanja pretrpio materijalno i moralno mnogo, ali što je više trpio i podnosio, to se je sve više u njegovoj duši razsplamsavala ljubav za slobodu i nezavisnost hrvatskog naroda i njegove rodjene grude. Slom je Josip Barač pozdravio sa sliepim oduševljenjem, koje je na njegovu hrvatsku dušu djelovalo u toj mjeri, da ga je podpunoma ostavio na cjedilu politički razum. U pijanstvu zanosa za lažno nam predstavljenim osloboditeljima Josip Barač zaboravlja na vlastiti Ego i kotrlja se u smrznutoj krvi neprijatelja hrvatskog naroda, dok, i ako jedan od naših ponajboljih živućih satirika, i sam ogrezne, da u tom i za samog psihiatra zagonetnom slučaju, spadne medju dekadente zadnje vrsti.

O Josipu Baraču ne bi pisao ni crne rieči, da ne spada medju nekadašnje moje dobre znance i prijatelje, koji zalutaše i koji su u njihovu lutanju kadri da nanesu štete i kvara hrvatskom narodu više nego ga je nanio njemačko-magjarski jaram, proti kojemu smo se tajno i javno borili. Baračev današnji rad slični djelovanju curare-otrova, koji polagano ubija vrške živčanog sistema. Sreća, da smo taj njegov otrov na vrijeme analizali, pa danas je svaki Hrvat dužan da poradi, da se Baračev otrov paralizira.

Kemičkoj formuli SHS postavio je nekadašnji zagriženi republikanac Barač protuformulu L. M. L. Na toj njegovoj protuformuli bazira Barač njegovo proročanstvo.

$$\frac{\text{SHS}}{\text{LML}} = \frac{\text{Srb, Hrvat, Slovenac}}{\text{Lav, Magarac, Lisica}}$$

Barač nam predstavlja Srba kao Lava silnika, koji ipak sam nije mogao da se nakrade plienia pak je u pomoć zvao Hrvata-Magarca i Slovenca-Lisicu. „Revalo se, njuškalo i kralo, lovilo se, dok je sunce (Austrija) palo“. Kad je došlo do diobe plienia Hrvat-„Kenjac porazdieli plien u tri diela, kako Bog i pravda zapovieda i tešku pariet skupi i pred Srba-lava blesasto pristupi“ pak mu otvoreno, iskreno

i pošteno predloži: „Nakon složna rada, Veličanstvo Vaše, nek izvoli sada dat nam što je naše“.

Na taj Hrvatov poštenu i pravedni postupak „Lav se smrači i Magarca pandžama zakvači, pa ga smrška svega u komade, da ni repa od njega ne ostade“.

Slovenca-liju dodje sad red da dieli plien. On „sve u hrpu skupi jednu i u Srba-lava umiljato giednu“ te mu reče: „Veličanstvu Tvomu ide lov i slava, to po sudu momu dioba je prava“. Razdragan Srb-lav ovim sladkim riečima „proždre lova koliko je htio, a Lisici-Slovencu baci sočan dio“.

Josip Barač jasno nam predočuje: prvo: da Srbin ne će nikada izbiti iz njegove glave, da ova naša današnja narodna zajednica nije djelo (plien) Hrvata i Slovenaca ništa manje, koliko i Srba.

drugo: da u ovoj našoj državnoj zajednici mora da bude jedini gospodar, a Hrvati i Slovenci njegove sluge.

treće: da će od ovih slugana u ovoj našoj državnoj zajednici moći samo onaj dobivati ostatke i kosti sa srbskog stola, koji se bude znati ulagivati Srbinu.

četvrto: da Hrvat, koji je jednako revao, njuškao, krao i lovio kao i Srbin ne smije tražiti ravnopravnosti u dielu, jer da će ga Srbin uništiti jednom za uvijek, da ne će od njega ostati ni sjene ni traga.

peto: da su Slovenci kukavice i puzavice i da će njima pod Srbinom biti dobro jer će mu se znati ulagivati.

Ovu će uvriedu Slovenci sami znati odbiti. Mi smo Hrvati ipak zahvalni Josipu Baraču na njegovom proročanstvu i ako je on izgubio svaku nadu u slobodu i nezavisnost hrvatskog naroda niesmo ju izgubili mi. Već su tri diela hrvatskog naroda otvorila oči i uvjerila se, da dok mu tudjin bude gospodar da će on njemu biti sluga i uprav za to traže i bore se za vlastitu hrvatsku republiku, u kojoj će biti doljčna mjesta i za profesura Josipa Barača, a u kojoj se ne će hrvatske činovnike tjerati iz službe jedino za to jer su poštenu i neustrasivi Hrvati. Baračev Magarac-Hrvat ne će podleći pandžama Lava-Srbina jer njegov „bre“ nemože da uništi Hrvate „sve!“

Nema ni velike Srbije ni Jugoslavije.

Br. 3. našeg lista bio je zaplijenjen i uništen u glavnom što se je u čeonom članku hrvatskom narodu u Dalmaciji u pravom i poštenom svjetlu prikazao rad hrvatskog naroda sakupljena danas u

Hrvatskom Bloku. U tomu se je članku dokazivalo da Hrvatski Blok nakon što je izerpio sva sredstva da se unutar granica naše državne zajednice uredi hrvatsko pitanje, bio je prisiljen, da se obrati pred forum Europe. U zapljeni nema govora o tomu, već o stvarima, koje se našim državnim odvjetnicima prečinjaju kao nekakva strava. Medjutim izgleda da je onaj zapljenjeni članak ipak došao u ruke ljudi, koji vide dalje od nosa nego li to vidi ijedan šibenski demokrat. U zapljenjenim smo člancima šibali sve one koji su odgovorni za to, da se između Hrvata i Srba širi mržnja, kada smo govorili o Velikoj Srbiji i Jagovinašima. Zapljenom i uništenjem br. 3 nama je nanešena novčana ogromna šteta, ali naše je pisanje pobijedilo i mi danas možemo javno da ustvrdimo da nema ni Velike Srbije ni Jugoslavije, kako to zatornici države SHS pripoviedaju.

Mi smo u stanju da javimo našem hrvatskom narodu, da nijedan pučki učitelj ili nastavnik srednjih škola nesmije, ponavljamo nesmije našu državnu zajednicu nazivati Velikom Srbijom ili Jugoslavijom. Pozivljemo sve roditelje, da budnim okom paze na djecu, da ih se u školama ne truje sa ovim krivim nazivima naše državne zajednice.

Pogreb Primasa Srbije u Šibeniku.

Prošloga mjeseca je umro u Šibeniku Primas Srbije i barski nadbiskup fra Mate Kardun.

Sprovodu ovog čelika-Hrvata nije prisustvovao nijedan zastupnik beogradske vlade. Nije prisustvovao nitko od pokrajinske uprave. Nitko nije prisustvovao od mjestnih civilnih i vojnih oblasti, a ipak je fra Mate Kardun zaslužio, da mu se na državni trošak priredi veličanstveniji sprovod nego li se priredjuju kojekakvim farabutima.

Ovako ignoriranje Hrvata fratra ne bi se zbililo ni u Tunguziji.

Tužbe iz naroda.

Žrtva radikala u Kninu. — Marija Dračar pok. Ivana radila je kod Kot. Prip. Povj. u Kninu tri godine a kod istog poglavarstva druge dvie. Njezino ponašanje bez priekorno. Učinila je molbu na Pokrajinsku upravu. Ova je njezinu molbu odbila usljed anonimne tužbe jer da je tobože služila Italiju. Marija Dračar je rođena Hrvatica i spada u broj onih Hrvata, koji će biti bačeni na put iz službe. U Šibeniku ima Srbin, koji je celo

vrieme okupacije bio u službi kod Poglavarstva. On je Srbin. Kažu da je stekao imanje dapače, kao malo koji švercer. Evala mu. Nek stoji i dalje u službi, ali neka za Hrvate vlada ravnopravnost kao i za Srbe.

Rižotaši u Prviću. — I ovdje imamo članova „Društva za ubijanje Hrvata.“ Objelodanite njihove slike. To su vam lienčine i muktaši. Ni jedan ne će da radi i da se hrani od svoga truda. Vrebaju na svakoga, od koga bi što izglančili za njihov fond. Jedva žele da se tko ženi. Oni ne fale u kuhinji i u kući. Kad dobro napune njihove trbuhe i kad se još bolje napiju, onda zaredaju glančiti novce za njihov fond ili da će učiniti neke čare mladoženji i svatovima. Vodja im očekuje svaki dan imenovanje, tako se on pelivani, za šefa državnog redarstva. (Bit će na otocima Sestrice). Njihova pak najzanimivija radnja je ocrnjivanje ribara, mesara, trgovaca Hrvata na otoku. Štede pak bivše talijanske špijune, jer su im začepili usta sa nekoliko komada pokućstva za društvene prostorije. Crkva im smrdi, Hrvatstvo im smrdi. Klatare se po selu kao pašćad po danu, a noću gledaju bili im odkle pao medeni kolač s neba.

Iz pisama glavnom uredniku.

Tivat. — Vašu molbu rado ispunjavam za širenje čiste hrvatske ideje medju našim sviesnim Hrvatima, te ću Vas na tom koraku uvijek podupirati i nastojati da nam u Boki pobijedi zdrav razum i čisto nepatvoreno hrvatstvo.

Usvajajući podpuno Vaš program, po kojemu će te uvijek braniti pravo hrvatskog naroda, srdačno Vas pozdravljam i želim sretan početak uz hrvatski pozdrav. — Ivan Fažo, trgovac.

Ston. — Nas amo obradova, gdje je Samobran dobio pravo ime, koje je morao i da će zastupati odlučno našu pravednu hrvatsku stvar, kako se nama dolikuje. Nemojte podnipošto klonuti duhom već započetim putem udarite kao što udariste i do sada. Uz hrvatski pozdrav Vaš odani. — Niko Buško, trgovac.

Gospić. — Dragi moj Miho! — Na prolazu Vašem kroz Liku, u svoje doba, mi se i osobno upoznasmo, prem Vas odprje po Vašem novinarskom radu znadoh, dok još bijaste mladićem i na visokim školam. — Škole mnogo mogu čovjeku dati za njegovo stručno znanje. — Nu za političko — treba ne samo znanje raznostruko, t. j. obćenito, već osobito znanje i poznavanje života, potrebah, težnjah, čutenjah, duše naroda. — kojega smo si-

<p>Trgovina Pomodne Robe ANTE FRUA — ŠIBENIK</p> <p>Glavna ulica</p> <p>Uvijek dobro opskrbljen: Košuljama, ovratnicama, rukavicama, rubcima; pak štapima, kišobranima, klobucima i šeširima</p> <p>svih svjetskih tvornica.</p> <p>Bogati pribor za krojače i švelje. Cijeli izbor za bijelo vezivo. Svile i svilene vrpce.</p> <p>Vojnički predmeti.</p> <p>Skladište Singerovih origin. šivaćih strojeva.</p>	<p>Papirnica i Knjižara J.A GRIMANI — ŠIBENIK</p> <p>Papir, knjige, školski i uredovni pisaci i risači predmeti. Trgovačke knjige. Uljene i acquarel boje, crnila i tuša u svim bojama, svjetske tvornice Guntler Wagner. Muzikalije. like. Okviri. Vrpce i Pribor za pisaci stroj i ciklostyl. Cijene umjerene.</p>	<p>KAFANA „ISTRA“ - ŠIBENIK</p> <p>Varietè — dnevno od 9—12 sati. Ulaz bezplatan. Kuva se izvrstna turska kava. Svakojakih likera.</p> <p>Vlastnik: Antun Dominis i drug</p>
<p>Lječilište Rogatačka Slatina Postaja Grobelno južna željeznica</p> <p>Lječilište ima tri vrela. Tempel vrelo — Styia vrelo i Donati vrelo.</p> <p>Zdravstvene vode ovih vrela pospješuju probavu, liječe kronične katare želuca i crijeva; piju se proti bolestima jetre, bubrega, debljini, hemoroidama, žučnom kamenu i šećernoj bolesti.</p> <p>Sezona traje od 1 svibnja do 15 listopada.</p>	<p>ELEKTRIČNA CENTRALA ANTE ŠUPUK I SIN — — — ŠIBENIK — — —</p>	<p>Moderno POKUĆSTVO i Tapesarije domaćeg proizvoda. Najsolidnije izradbe. Uz najpovoljnije cijene prodaje</p> <p>Trgovina Pokućva sa stolarskom-tapetarskom radionom</p> <p>Rikard Delfin - Šibenik (prije And. Delfin) Obala (vlastite prostorije).</p>
<p>Najveća Dalmatinska tvornica konopa Nikola Tomić i Drugovi — Split —</p> <p>Izradjuje sve vrsti konopa (ručna radnja bez strojeva)</p> <p>Cijene umjerene. Trgovcima 10% popusta.</p>	<p>— GRAND HOTEL KRKA — — ŠIBENIK —</p> <p>Kafana prvog reda. Svako večer gospojinski koncert. Tačna poslužba. - - Izvrstna kuhinja. Cijene umjerene.</p>	<p>JOSIP DREZGA - ŠIBENIK Brzjavni: DREZGA ŠIBENIK. Telefon inter. 38.</p> <p>VELIKA PRODAJA u žitaricama i kolonijalima.</p> <p>Prodaja: Sećera, Kave, Pirinča. Sapuna, Gradjevnog materijala, Nafta, Benzina, Mašinskog ulja.</p> <p>Sve uz cijene konkurencije.</p>
<p>ZAGREBAČKA DION. PIVOVARA I TVORNICI SLADA u ZAGREBU preporuča svoje izvrstno Česko Export pivo, svjetlo te Dvostruko sladno „Jelačić“ pivo u butrad i bocama.</p> <p>Glavno skladište za Šibenik i okolicu P. RORA - ŠIBENIK</p>	<p>SREĆKO BOGIĆ — ŠIBENIK Glavna ulica 44.</p> <p>Zastupstvo i ekskluzivna prodaja cipela „Zagrebačke tvornice cipela d. d.“ za Šibenik i sjev. Dalmaciju.</p> <p>— En gros et en detail. —</p>	<p>AUTOGARAGE. Narudžbe se obavljaju sa vlastitim prevoznim sredstvima: motornim ladjama po moru, teretnim automobilima po suhu.</p> <p>Export vina, ulja i rakije na veliko.</p> <p>Glavno zastupstvo za Dalmaciju tvornice likera Ivana Jelića u Šibeniku.</p>

Poštarina plaćena u gotovu.

HRVATSKI SAMOBRAN

Neodvisna smotra za javnu kritiku, ravnopravnost i sporazum.
Glavni urednik: MIHO JERINIĆ.

Smotra izlazi na 5. i 20. svakog mjeseca. — Predplata za tuzemstvo godišnja Din 48.—; polugodišnja Din 26.—; za Ameriku dva dolara godišnje. — Pojedini broj Din 2.— Oglasi po cjeniku. — Rukopisi se ne vraćaju; pisma nefrankirana neprimaju, nepodpisana u koš. — Tekući račun „Slavska Banka“ - Šibenik. — Uplativo i utuživo u Šibeniku. — Pošt. ček. račun br. 38-004. Zagreb. — Uredništvo i uprava smotre: ŠIBENIK, glavna ulica 108. II. kat. — U poslima smotre glavni urednik stoji strankama na raspoloženje jedino od 12-1 i od 6-7.

BR. 5.

ŠIBENIK 5. MAJA 1922.

GOD. I.

POSLANICA

Kr. Kotarskom Poglavarstvu
Kr. Državnom Odvjetništvu
Kr. Državnom Redarstvu
Kr. Državnom Oružništvu

Šibenik.

Gospodo branioci imetka svakog državljanina!
Vama upravljamo ovu poslanicu.

Pred nekoliko dana banuo je u prostorije Pučke Tiskare, gdje se tiska naš list, neki golobrkli momak, koji se je predstavio kao izaslanik mjestne Jugoslavenske nacionalne napredne Omladine i zaprijetio je upravitelju tiskare, da više nema tiskati naš list jer u protivnom slučaju, da će Jugoslavenska nacionalna napredna Omladina demolirati tiskaru.

Stavljajući Vam ovu prijetnju javnog nasilja Jug. nac. napr. Omladine do znanja javnim putem, mi se nadamo, da ćete Vi kao branioci i čuvari privatnog imanja svih državljana Kraljevine SHS znati poduzeti shodne mjere, da se osujeti vandalizam neodgovornih elemenata i

uništavanje privatnog imanja i da ćete štiti slobodu javne kritike i poštene rieči.

Za slučaj pak, gospodo, da Vi nemate dovoljno sredstava da nas Hrvate branite od nasilja Jugoslavenske Omladine, to Vas molimo, da nam date samo jednu mašinsku geveru i svakomu od nas po jedan revolver, da mi sami branimo našu imovinu.

U nadi da ne će biti nužde da pucamo ni mi ni Vi na našu zalutalu braću između Jugoslavenske Omladine primite izraz našeg poštovanja
Hrvatski Samobran.

Šibenik, 4. travnja 1922.

Što svaki Hrvat treba da znade?

Hrvatski Sabor dne 29. listopada zaključio je medju ostalim:

„... Sveobća narodna ustavotvorna skupština svega ujedinjenoga naroda Slovenaca, Hrvata i Srba odlučiti će se sa unapred odredjenom kvalificiranom većinom, koja potpunoma zaštićuje od svakoga majoriziranja, konačno kako o formi vladavine, tako o unutrašnjem državnom ustrojstvu naše države; utemeljene na potpunom ravnopravnosti Slovenaca, Hrvata i Srba“.

Ovaj zaključak zagovarao je glavom zastupnik Svetozar Pribičević medju ostalim ovim riečima: „... Narocito treba da naglasimo da u toj našoj državi Slovenac, Hrvat i Srbin budu *podpuno jednakopravni*. Nijedan od pojedinih *djelova ne smije da se majorizira*. Kad bi o tom posumnjali onda bi to bila slabost ove države, koju bi tudjinac izrabljivao.“

Zemljoradnička zadružna Država i Kormoran dr. Avramović u Dalmaciji.

Treba priznati istinu: Riedko je kojem čarobnjaku uspjelo zavesti seljačke mase, kao što je to sa krilaticama riečima dru. Avramoviću na obalama Dalmacije. U Bosni, Hercegovini, Hrvatskoj, Slavoniji i u dalmatinskom Zagorju hrvatski seljak ne vjeruje čarobnjakovim fantazijama. Tamo se je hrvatski seljak odlučio za osnutak hrvatske republike, i ne će ni da čuje za fantastičku zemljoradničku zadružnu državu, jer ova po teoriji njezinih otaca gospode kaputaša Avramovića, Viskovića ne bi imala da bude drugo nego slugan jedne treće osobe.

U tomu su na čistu i slovenski seljaci, koji su prošlih dana ustanoviti „Slovensku republikansku stranku.“

U tomu leži cielel kontrast izmedju zdravog i vlastitog mišljenja hrvatskog seljaka i usijana mnijenja stanovite skupine kaputaša, koje mnijenje hoće oni da na silu narinu jednom malom dielu hrvatskih seljaka duž dalmatinske obale.

Onaj treći činbenik ne može da iz stanovitih, familjarnih a ne državnih probitaka pristane u obće na uredjenje države na republikanskoj bazi, pak se je pobrinuo i našao je Kormorana Avramovića i kaputaše Viskovića, Franića i druge ljude, koji tove bubrege od težačkog znoja, da kroz naš narod šire njima probitačnu formu o uredjenju države na zadružnoj bazi.

U odgovoru na adresu izaslanika države Slovenaca, Hrvata i Srba dne 1. prosinca 1918. današnji Kralj Aleksandar u ime Kralja Petra dao je svečano obećanje, da želje, koje su izražene u gornjem zaključku hrvatskog sabora *podpuno prihvaća*.

Hrvatu kanoniku-Milanu Kučenjaku u Varaždinu, Kralj Petar dao je na pozdrav odgovoriti: „... Osnovat ćemo prije svega *podpunu ravnopravnost* svih dijelova našega jugoslavenskog naroda“.

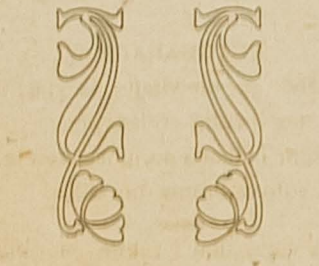
Sve ono što se je dogodilo iza ovih svetčanih izvjava i obećanja stoji u protimbi sa zaključkom hrvatskog sabora. Svetčani zavjet Kralja Petra preko sina Regenta Aleksandra bio je pogazen. Hrvati i Slovinci bili su izigrani, prevareni. U ustavotvornoj skupštini pogazen je princip kvalificirane većine, pogazen temeljni kamen o formi vladavine.

Na mjesto ravnopravnosti uvedeni su hegemonija Srba, batine, korupcija i progori Hrvata.

Veliki Vranac i kaputaš Visković, nama se čini, dosta su toga načitali, ali od svega njesu znali da poskorupe ono što je ponajbolje, pa da to pripoviedaju kroz naš neuki seljački svijet. Oni rek bi i nemaju ni pojma o zelenom kaderu u Dalmaciji, koji sa svim razgovietno prigovara čarobnjaku Avramoviću i kaputašu Viskoviću, da je prvi temelj jedne zadružne države njezina republikanska baza. Taj temelj njihove zadružne države izbjegavaju svi srbski zemljoradnici kao i oni, koji su im se pridružili na dalmatinskim obalama. Srbski zemljoradnici i njihovi prijatelji su monarhiste. Taj njihov monarhizam izključuje mogućnost, da bi oni u zadružnoj državi upravljali pošteno i pravedno. U svim državama od pamtićevka, gdje je monarh iza Boga bio strah i trepet državljana nije nikada vladala Božica Pravde.

Uzmimo iz poviesti koji hoćete slućaj monarhizma svudje ćete naći da se je narod, koji je bio podredjen dotičnom monarhu smatrao prostim robijem ili recimo po našu domaću: marvom. U takovim državama sve se vrti okolo osobe monarha. On je mogao bit najgori delikvent ipak je zaslićljena masa klicala mu: Vivat!

U Parizu su se nezadovoljni gradjani sa upravama francuskih kraljeva sakupljali u podzemne *špije* i tu su se na sva grla derećili proti vlastitom monarhu, koji je bez ikakva grizodušja dopuštao, da njegove vladé tlaće i gniece biedni francuski narod. To su činili, da izkale svoj jed, i da ih kraljevi sateliti ne pohvataju i ne poubijaju.

	<p>Preporuča se kao domaća tvrtka Staklana VJ. FRANZ, Zagreb Jelačićev trg 7. — Telef. 22-42.</p> <p>Bogato skladište staklene i poreulanske robe. — Staklenih ploča i ogle-dala svake vrsti i veličine.</p> <p>Opletjenih bocuna (demyoku) od 3 do 50 lit.</p> <p>Veliki izbor svjetiljaka za petrolej i električku. Najfinija Kristalna luksus roba.</p> <p>Prodaja na malo i na veliko.</p>	<p>Knjižica Zdravka Spasojevića, Beograd</p> <p>Preporučuje sljedeće knjige:</p> <p>F. M. Dostojevski: Večni Muž D. 10</p> <p>„ „ „ „ „ 15</p> <p>F. M. Dostojevski: Netočka nevezano „ 12</p> <p>„ uvezano „ 15</p> <p>Zločin i kazna „ 20</p> <p>A. K. Gončarov: Ponor (Ve-rina Ljubav) „ 12</p> <p>„ povezano „ 15</p> <p>G. Le Bon: Psihološki zakoni razvika naroda „ 5</p> <p>F. Kape: Marieta, roman „ 3</p> <p>Lav Tolstoj: Djavo, pripovetka „ 3</p> <p>Žan Hišpin: Čudne smrti „ 2</p> <p>M. Gorki: Stara Izergika „ 2</p> <p>„ Straža „ 2</p> <p>A. de Vinji: Crveni pečat „ 2</p> <p>G. de Mopasan: Navodi „ 8</p> <p>Dr. I. Prijatelj: Slovenačka književnost „ 6</p> <p>B. Joksimović: Muzički bukvar „ 3</p> <p>L. Zrnčić: Svetski rat „ 2</p> <p>„ Narodna vera i dr-žava „ 3</p> <p>Drag. I. Ilić: Sekund Večnosti, istočnjački roman „ 7</p> <p>A. T. Pisemski: Hiljadu duša, roman „ 32</p> <p>A. Bordo: Vunena choljina, r. „ 12</p> <p>A. P. Čeehov: Kaštanka, prip. „ 3</p> <p>M. M. Vukićević: Istorija S. H. S. , I, II. „ 15</p> <p>Opširan katalog na zahtjev šal-jemo besplatno. Poručbine šaljemo uz pouzeće.</p>
<p>Blaž Bolanča — Šibenik</p> <p>Trgovina manufakturne robe.</p> <p>Odljela za gospodu.</p>	<p>Pozor Trgovci</p> <p>Naručite si za uzorak: I. kolekciju 600 komada najfinijih umjetničkih lju-bavnih i pikantnih karata svakih 10. druge vrste: za din. 185.—</p> <p>II. I. Kolekcija 100 komada finih bro-ševa, naušnica, mindjuša - prstenja - prikopčica, narukvica-ogrelica.</p> <p>Lanaca za satove kutija za duhan itd. za 200 din. Šalje pouzećem; Za-stupstvo Českih trgovačkih kuća.</p> <p>S. Gollk Zp. Delnice Hrvatska</p>	
<p>ZLATARIJA A. PETRIĆ — ŠIBENIK Ulica sv. Ivana.</p> <p>Vlastita radionica u narodnom vezu iz filigrane.</p> <p>UMJERENE CIJENE.</p>	<p>— Mate Prgin — Šibenik —</p> <p>Veliki pribor šešira i sagova domaćih tvornica.</p> <p>Trgovina mješovite robe.</p>	
<p>Drogarija VINKO VUČIĆ - ŠIBENIK</p> <p>Skladište kemijskih proizvoda, laka, boja, gumenih predmeta i o.</p> <p>Optika. Naočala — Cviljera. Izvršuje svaku izradbu po okul. liječničkom propisu. Primaju se popravci.</p> 	<p>— Ivan P. Erceg - Šibenik —</p> <p>Skladište kuhinjskog posudja, stakla i porculane.</p> <p>Cijene umjerene.</p>	<p>— Vinko Šupuk - Šibenik — Ulica sv. Ivana.</p> <p>Prodaja električnog materijala za visoku i nisku napetost</p> <p>Umjerene cijene.</p>
<p>Ivan Čičin Šalin - Šibenik</p> <p>— Trgovina rukotvorne robe. — Zastupnik „Prve Dalmatinske Tvornice prediva i tkiva u Šibeniku“ prodaje na detalj prave vunene što-fove uz tvorničku cijenu. Skladište: Glavna ulica.</p>		<p>— I. STJEPUŠIN - SISAK —</p> <p>Preporuča najbolje tambure, žice, partiture i ostale potrebštine za sva glazbala.</p>

novi, i kojemu želimo svojim radom okoristiti. — Ja vjerujem, da je tog svega kod vas u dobroj mjeri. — Pa i sad, vidim, Vi kao da niste onako, kako treba, upoznali dušu hrvatskog naroda. To, mislim i da dolazi odtud, što Vam nije dano prilike upoznati svaki naš kraj i stanje, u kojemu se nalazimo. Ovaj rat i preokretanje, i ovo što danas gledamo i podnositi moramo, uciepilo je u dušu hrvatskog naroda i osjećaj i težnju, da on mora prekinuti sa onim mišljenjem i zaglupljivanjem one gospode nekoje, koja još uvijek ludo misle, ako, skinuv stari jaram neofarbani, dovoljno je metnuti novi ofarbani jaram, pod nadpisom „jedinstvo“, „sloga“, „bratska krv“, „jugoslavstvo“, pak da će narodu odmah dobro i zadovoljstvo biti. Danas ne vlada ni Svaba ni Magjar.

A gledajte što rade i „bratja“ i „sinovi naši“. I, tako vidimo, narod je toj „svojoj“ „učnoj“ gospodi okrenuo leđa — i potpunim pravom. — Jer: zabadava meni sit i pun gospodski kulen političara govori: „i ti si sit, i slobodan, i pravica i bratstvo vlada u ovoj našoj „slobodnoj“ (!?) državi“, kad on svega toga niti vidi, niti čuje, niti uživa, već sve protivno i u — najgadjnijim i najodvratnijim prilikama, da ih ni od tuđinca ne bi smio takve očekivati. Zato su predpotopne i srednjovjekovne ideje, o autoritetu o pojedinaca, i dinastija po „milosti božjoj“, baštinih, izgubile kod naroda, koji je progledao danas, svaku svaku vrednost. Iztakniti i te nazore, koji odgovaraju duhu vremena, i slobodnom razvitku naroda, i kažite svemu što je dobro i liepo, da jest tako, a što je nevaljano, gnjilo, preživjelo, da nije više za polugu, nije temelj narodnu životu pak će Vaš list izvršiti zadaću, koju mu namijenjujete.

Kako su se stvari do danas razvile — iztok „bratski“ na jugoslav..., a zapad „bratski“ još uvijek to liže.

Razumni ljudi, koji ne okretju kabanicu prema vjetru, gorkim smiehom, da nerečem preziorom gledaju na to vrtoglanje i političko švindlarjenje (iz kojeg će naivni Hrvati — samo kratje potegnuti) pa gledaju, da ostajuć narodu svomu vjerni, rade na stalnom temelju Hrvatah.

Prošla su vremena, kad se, prema glupoj nuci „učene“ gospode, mislilo u narodu, da će mu po milosti božjoj papa, kralj, car i cesar, ministar, ban, „svoje krvi“ dati „otčinsku pomoć“. Narod je odlučio, iskušat prošlostju i sadašnjostju, da si sam pomogne kako zna i može — jer je, jaram makar „bratski“, isto tako težak, kao i tuđjinski. Mi smo ovdje, u banskoj Hrvatskoj, najprije za slobodu i pravicu i neodvisnost Hrvatah i Hrvatske; a onda, kao takovi, za pravo bratstvo sa srodnom bratjom

bilo kojeg imena, koji nama (kao i mi njima) svako dobro žele. Mi sino u obće za slobodu, pravicu i bratstvo svih narodah. Al najprije sve to želimo sebi i svojima u svojoj hrvatskoj kući.

Sva druga nastojanja nekih naših, recimo „idealista“, i onih poznatih političkih švercera, špekulanata, koji samo o sebi misle, neće krenuti hrvatski narod sa njegova puta — k slobodi — koju još željkuje, al, ako uztraje u borbi, i doživit ju mora.

Da ste mi zdravo! I podjite pravim putem!

Sa hrvatskim seljačkim i republikanskim pozdravom, Vaš — Marko Došen, nar. zast.

Sv. Jelena - Crikvenica. — Tendencija Vašeg Samobrana učinila je u mojoj duši kao domoljubu Trofej u kome triumfiraju tisuće hrvatskih i srbskih srdaca goreći od čežnje za ostvarenjem uzvišene ideje našeg Samobrana. — *Franjo Manester*, građevni poduzetnik.

Gornja Bebrina - Brod n/S. — Uvjeren sam, da ćete stajati vazda u kolu Hrvata okupljenih danas u Hrvatskom Bloku, kamo će i naša braća iz Dalmacije i Herceg-Bosne prisajediti se te vazda stajati na braniku za sretnu i slobodnu u skoro vrijeme našu domovinu Hrvatsku. U toj nadi i želji očekujem Vaš istup. Hrvatsko Vam pozdravlje. — *Petar Klobučar*, trgovac.

Težaci iz ciele Dalmacije koji kane posjetiti zagrebački Velevašar od 1—15 lipnja mogu dobiti pitanje obavijesti i polakšice kod uprave „Hrvat. Samobrana“.

Zarobljen. U Šibenskim tamnicama leži zarobljen težak Grgo Petković iz Budaka, duševni vodja hrvatskih republikanaca iz sjeverne Dalmacije.

Predsjedniku Slovenske Republikanske Stranke Doktorju Antonu Novčanu — Celje-

Vaš požrtvovni i uzvišeni rad oko osnutka Slovenske Republikanske Stranke zadivio je sve dalmatinske republikance, koji Vašoj mladoj stranci, čiji se članovi odlikuju iz težačkih redova, šalju dalmatinski težaci republikanski bratski pozdrav.

Miho Jerinić.

Vlastnik: Františka Jerinić i drugovi.
Izdavatelj i odgovorni urednik: Miho Jerinić.
Tisak: Pučka Tiskara :-: Šibenik.

Naš hrvatski seljak u Dalmaciji prozreo je dobro protuhrvatsku akciju kormorana Avramovića i kaputaša Viskovića, Franića i drugih delikvenata, koji ih iz osobnih interesa sliede u toj njihovoj sramotnoj raboti, pak se je po malo počeo osvješćivati i mi se nadamo, da će i ostali još zavedeni težaci što prije okrenuti im leđa, a prigrliti zastavu hrvatske republike, u kojoj će oni sami seljaci moći da na najpošteniji način uredi agrarno pitanje u Dalmaciji i to na podlozi bratske pravednosti i bratskog odnošaja izmedju vlastnika zemlje i težaka, bez suda, bez oružnika, bez pravdanja, bez mržnje, bez prietnja. Mi se nadamo da hrvatski težak u Dalmaciji ne će se unaprijed dati više zavaravati od njegovih najvećih neprijatelja Vranca Avramovića, kaputaša Viskovića i milionera u starom kaputu Franića.

Dolazak kralja Petra u raj!

Radikalni Dante Kaliger Jure Kapić utavio u glavu, da prije nego otegne papcima, mora od Kralja dobiti ma koji bilo orden i što ni Belzebulu ne bi bilo palo na um, to se porodilo u njegovoj bujnoj maštanimi pa pod gornjim naslovom ispjeva on pjesmu za javorove gusle. U njegovim halucinacijama vidio je Kaliger Jure kako su se „zvijezde u red postavile“, kuda je Kralj Petar prolazio. Na rajskim vratima sveti Petar dočeka Kralja Petra te mu stisne ruku. Dočeku u raj prisustvovalaše car Lazar, starac Jug Bogdan sa devetero sinova, vojvoda Miloš Obilić sa srbskim vitezovima. Car Lazar skida krunu s glave i povrh čela on ju Petru stavi. Od veselja uhvatiše se u kolo. Kada se naplesaše ode Kralj Petar Hristosu, koji je sjedio na prijestolju, da mu se pokloni. Hristos Bog — po Kapićevim halucinacijama — ljubežno ga pozdravi i reče mu: „Diko od svih Kralja, Ti ćeš biti ured moga raja!“

Kako smo mislili o Petru Mrkonjiću poznato je našim čitaocima. Ni danas nismo promienuli naše mnijenje. Petar Mrkonjić spada poviesti, koja će ga veličati ne samo u beogradske doli i u stranoj književnosti, ali kada ta poviest bude pisati gdje je svršila njegova duša, onda će ju nju povjestničari prama svojoj vjeri strpati jedni u raj a drugi u pakao.

Kada bi ove gornje fantazije bio napisao jedan član svete srbske pravoslavne vjere, njegovo pisanje ne bi nas katolike podnipošto tangiralo. Mi bi smo se njegovoj fantaziji nasmijali dok bi u duši ipak žalili, da se Kralj Petar nije poput raznih ruskih učenjaka, barem u zadnjem času obratio

na pravu vieru. Ali kada se izmedju nas katolika nalazi jedna neodgovorna ljudskera, koja na ovaki način vriedja vjerska čuvstva celog katoličkog svieta, onda državni odvjetnik i državni nadodvjetnik u Splitu imali su svetu dužnost da zaprieče ovo bezdušno vriedjanje katolika u državi SHS.

Po dogmama katoličke vjere svakomu su šizmatiku zatvorena vrata nebeskoga raja. Da je Hristos Bog dozvolio svetomu Petru da sa Kraljem Petrom učini iznimku u to nevjerojate nijedan sljedbenik katoličke crkve, pa čemu onda dozvoliti da se širom Dalmacije širi jedna vjerska neistina, koja je kadra da izmedju sljedbenika srbske pravoslavne crkve i katolika razpiruje vjersku mržnju i zavist, koju bi se sa obe strane imalo gušiti.

Da je po vragu komu od nas, koji absolutno ne vjerujemo, da bi duša Kralja Petra, kao šizmatika, mogla prispjeti u kraljevstvo Isusa Boga, palo na um, da to u javnosti istaknemo, ej, onda bi se protiv nas bila podigla kukla i motika. Državni odvjetnici bili bi na pola poludili tražeći paragrafe po srbskim zakonima, na temelju kojih bi nas se progonilo radi uvriede Nj. Vel. i radi širenja mržnje izmedju pravoslavnih i katolika.

Pjesma Kaligera Kapića ne spada u ona djela naših književnika, koji su pozvani da šire ljubav izmedju katolika i pravoslavnih. Osim toga ova pjesma prikriva još jednu neistinu, koju Kapić ne ističe, ali koja se sama po sebi razumije; a to je: izmirenje Kralja Petra sa carem Franjom Josipom i sa Franjom Ferdinandom.

To je pak isključeno!

Predpostaviv, da je Isus-Krst učinio iznimku za Kralja Petra i dozvolio, da i on dodje u nebeski raj, to ipak ta dozvola nije mogla usliediti bez predhodnih pregovora. Kako u nebeskom raju oko Isusova Prijestolja nemogu sjediti zavadjene okrunjene glave sa zemaljske kruglje, to je prije dolazka u raj Kralj Petar morao pristati na uvjet, da će i on biti pripušten k Božjem Prijestolju, izmirili se sa Apoštolskim Kraljem Franc Josipom, za kojega ciele katolički svet drži i tvrdi, da sjedi uz desnu Čajka Nebeskoga, kao što i sa Franjom Ferdinandom, za kojeg i sami francuski katolici drže da je u nebeskom raju.

Evo do kojih vjerskih posljedica vodi nepromišljeno pisanje ili pjevanje jednog katolika o pojmovima, koji stoje u diametralnoj oprieci sa dogmama katoličke crkve.

Stara blezgo, Kapiću, kani se ludorija a uzmi kralješ u šake i moli se Višnjem Otcu, da se i ti u paklu ne budeš grizti kao bezbožnik!

Tko nama po vragu nevjerojate, da jedan šizmatik, ne pomirili se s Bogom Krstom u zadnjem času života, ne može prispjeti u nebeski raj i sje-

điti uz Priestolje Čajka Nebeskoga, neka se propita kod učenjaka i tumačitelja katoličkih dogma pak će se uvjeriti, da mi i u ovom slučaju pišemo i branimo istinu.

Proročanstvo Josipa Barača.

Medju riedke i sposobne sile spada nekadašnji Hrvat prof. Josip Barač. Za vrijeme pašaluka habsburške dinastije najpametnija Baračeva misao bila je u srca povjerene mu hrvatske mladosti ulievati žuč proti svakom tlačitelju hrvatskog naroda. Radi toga njegova plemenita djelovanja pretrpio materijalno i moralno mnogo, ali što je više trpio i podnosio, to se je sve više u njegovoj duši razsplamsavala ljubav za slobodu i nezavisnost hrvatskog naroda i njegove rodjene grude. Slom je Josip Barač pozdravio sa sliepim oduševljenjem, koje je na njegovu hrvatsku dušu djelovalo u toj mjeri, da ga je podpunoma ostavio na cjedilu politički razum. U pijanstvu zanosa za lažno nam predstavljenim osloboditeljima Josip Barač zaboravlja na vlastiti Ego i kotrlja se u smrznutoj krvi neprijatelja hrvatskog naroda, dok, i ako jedan od naših ponajboljih živućih satirika, i sam ogrezne, da u tom i za samog psihiatra zagonetnom slučaju, spadne medju dekadente zadnje vrsti.

O Josipu Baraču ne bi pisao ni crne rieči, da ne spada medju nekadašnje moje dobre znance i prijatelje, koji zalutaše i koji su u njihovu lutanju kadri da nanesu štete i kvara hrvatskom narodu više nego ga je nanio njemačko-magjarski jaram, proti kojemu smo se tajno i javno borili. Baračev današnji rad slični djelovanju curare-otrova, koji polagano ubija vrške živčanog sistema. Sreća, da smo taj njegov otrov na vrijeme analizali, pa danas je svaki Hrvat dužan da poradi, da se Baračev otrov paralizira.

Kemičkoj formuli SHS postavio je nekadašnji zagriženi republikanac Barač protuformulu L. M. L. Na toj njegovoj protuformuli bazira Barač njegovo proročanstvo.

$$\frac{\text{SHS}}{\text{LML}} = \frac{\text{Srb, Hrvat, Slovenac}}{\text{Lav, Magarac, Lisica}}$$

Barač nam predstavlja Srba kao Lava silnika, koji ipak sam nije mogao da se nakrade pliena pak je u pomoć zvao Hrvata-Magarca i Slovenca-Lisicu. „Revalo se, njuškalo i kralo, lovilo se, dok je sunce (Austrija) palo“. Kad je došlo do diobe pliena Hrvat-„Kenjac porazdieli plien u tri diela, kako Bog i pravda zapovieda i tešku pamet skupi i pred Srba-lava blesasto pristupi“ pak mu otvoreno, iskreno

i pošteno predloži: „Nakon složna rada, Veličanstvo Vaše, nek izvoli sada dat nam što je naše“.

Na taj Hrvatov poštenu i pravedni postupak „Lav se smrača i Magarca pandžama zakvači, pa ga smrška svega u komade, da ni repa od njega ne ostade“.

Slovenca-liju dodje sad red da dieli plien. On „sve u hrpu skupi jednu i u Srba-lava umiljato giednu“ te mu reče: „Veličanstvu Tvomu ide lov i slava, to po sudu momu dioba je prava“. Razdražan Srb-lav ovim sladkim riečima „proždre lova koliko je htio, a Lisici-Slovencu baci sočan dio“.

Josip Barač jasno nam predočuje:

prvo: da Srbin ne će nikada izbiti iz njegove glave, da ova naša današnja narodna zajednica nije djelo (plien) Hrvata i Slovenaca ništa manje, koliko i Srba.

drugo: da u ovoj našoj državnoj zajednici mora da bude jedini gospodar, a Hrvati i Slovenci njegove sluge.

treće: da će od ovih slugana u ovoj našoj državnoj zajednici moći samo onaj dobivati ostatke i kosti sa srbskog stola, koji se bude znati ulagivati Srbinu.

četvrto: da Hrvat, koji je jednako revao, njuškao, kralo i lovio kao i Srbin ne smije tražiti ravnopravnosti u dielu, jer da će ga Srbin uništiti jednom za uvijek, da ne će od njega ostati ni sjene ni traga.

peto: da su Slovenci kukavice i puzavice i da će njima pod Srbinom biti dobro jer će mu se znati ulagivati.

Ovu će uvriedu Slovenci sami znati odbiti.

Mi smo Hrvati ipak zahvalni Josipu Baraču na njegovom proročanstvu i ako je on izgubio svaku nadu u slobodu i nezavisnost hrvatskog naroda niesmo ju izgubili mi. Već su tri diela hrvatskog naroda otvorila oči i uvjerila se, da dok mu tuđin bude gospodar da će on njemu biti sluga i uprav za to traže i bore se za vlastitu hrvatsku republiku, u kojoj će biti dolična mjesta i za profesura Josipa Barača, a u kojoj se ne će hrvatske činovnike tjerati iz službe jedino za to jer su poštenu i neustrasivi Hrvati. Baračev Magarac-Hrvat ne će podleći pandžama Lava-Srbina jer njegov „bre“ nemože da uništi Hrvate „sve!“

Nema ni velike Srbije ni Jugoslavije.

Br. 3. našeg lista bio je zaplijenjen i uništen u glavnom što se je u čeonom članku hrvatskom narodu u Dalmaciji u pravom i poštenom svjetlu prikazao rad hrvatskog naroda sakupljena danas u

Hrvatskom Bloku. U tomu se je članku dokazivalo da Hrvatski Blok nakon što je izercpio sva sredstva da se unutar granica naše državne zajednice uredi hrvatsko pitanje, bio je prisiljen, da se obrati pred forum Europe. U zapljeni nema govora o tomu, već o stvarima, koje se našim državnim odvjetnicima prečinjaju kao nekakva strava. Medjutim izgleda da je onaj zapljenjeni članak ipak došao u ruke ljudi, koji vide dalje od nosa nego li to vidi ijedan šibenski demokrat. U zapljenjenim smo člancima šibali sve one koji su odgovorni za to, da se između Hrvata i Srba širi mržnja, kada smo govorili o Velikoj Srbiji i Jagovinašima. Zapljenom i uništenjem br. 3 nama je nanešena novčana ogromna šteta, ali naše je pisanje pobjedio i mi danas možemo javno da ustvrdimo da nema ni Velike Srbije ni Jugoslavije, kako to zatornici države SHS pripoviedaju.

Mi smo u stanju da javimo našem hrvatskom narodu, da nijedan pučki učitelj ili nastavnik srednjih škola nesmije, ponavljamo nesmije našu državnu zajednicu nazivati Velikom Srbijom ili Jugoslavijom. Pozivljemo sve roditelje, da budnim okom paze na djecu, da ih se u školama ne truje sa ovim krivim nazivima naše državne zajednice.

Pogreb Primasa Srbije u Šibeniku.

Prošloga mjeseca je umro u Šibeniku Primas Srbije i barski nadbiskup fra Mate Kardun.

Sprovodu ovog čelika-Hrvata nije prisustvovao nijedan zastupnik beogradske vlade. Nije prisustvovao nitko od pokrajinske uprave. Nitko nije prisustvovao od mjestnih civilnih i vojnih oblasti, a ipak je fra Mate Kardun zaslužio, da mu se na državni trošak priredi veličanstveniji sprovod nego li se priredjuju kojekakvim farabutima.

Ovako ignoriranje Hrvata fratra ne bi se zbililo ni u Tunguziji.

Tužbe iz naroda.

Žrtva radikala u Kninu. — Marija Dračar pok. Ivana radila je kod Kot. Prip. Povj. u Kninu tri godine a kod istog poglavarestva druge dvie. Njezino ponašanje bez priekorno. Učinila je molbu na Pokrajinsku Upravu. Ova je njezinu molbu odbila usljed anonimne tužbe jer da je tobože služila Italiju. Marija Dračar je rođena Hrvatica i spada u broj onih Hrvata, koji će biti bačeni na put iz službe. U Šibeniku ima Srbin, koji je cieto

vrieme okupacije bio u službi kod Poglavarstva. On je Srbin. Kažu da je stekao imanje dapače, kao malo koji švercer. Evala mu. Nek stoji i dalje u službi, ali neka za Hrvate vlada ravnopravnost kao i za Srbe.

Rižotaši u Prviću. — I ovdje imamo članova „Društva za ubijanje Hrvata.“ Objelodanite njihove slike. To su vam lienčine i muktaši. Ni jedan ne će da radi i da se hrani od svoga truda. Vrebaju na svakoga, od koga bi što izglačili za njihov fond. Jedva žele da se tko ženi. Oni ne fale u kuhinji i u kući. Kad dobro napune njihove trbuhe i kad se još bolje napiju, onda zaredaju glančiti novce za njihov fond ili da će učiniti neke čare mladoženji i svatovima. Vodja im očekuje svaki dan imenovanje, tako se on pelivani, za šefa državnog redarstva. (Bit će na otocima Sestrice). Njihova pak najzanimivija radnja je ocrnjivanje ribara, mesara, trgovaca Hrvata na otoku. Štede pak bivše talijanske špijune, jer su im začepili usta sa nekoliko komada pokućstva za društvene prostorije. Crkva im smrdi, Hrvatstvo im smrdi. Klatare se po selu kao pašćad po danu, a noću gledaju bili im odkle pao medeni kolač s neba.

Iz pisama glavnom uredniku.

Tivat. — Vašu molbu rado ispunjavam za širenje čiste hrvatske ideje medju našim sviesnim Hrvatima, te ću Vas na tom koraku uvijek podupirati i nastojati da nam u Boki pobijedi zdrav razum i čisto nepatvoreno hrvatstvo.

Usvajajući podpuno Vaš program, po kojemu će te uvijek braniti pravo hrvatskog naroda, srdačno Vaš pozdravljam i želim sretan početak uz hrvatski pozdrav. — Ivan Fažo, trgovac.

Ston. — Nas amo obradova, gdje je Samobran dobio pravo ime, koje je morao i da će zastupati odlučno našu pravednu hrvatsku stvar, kako se nama dolikuje. Nemojte podnipošto klonuti duhom već započetim putem udarite kao što udariste i do sada. Uz hrvatski pozdrav Vaš odani. — Niko Buško, trgovac.

Gospić. — Dragi moj Miho! — Na prolazu Vašem kroz Liku, u svoje doba, mi se i osobno upoznasmo, prem Vas odprje po Vašem novinarikom radu znadoh, dok još bijaste mladićem i na visokim školam. — Škole mnogo mogu čovjeku dati za njegovo stručno znanje. — Nu za političko — treba ne samo znanje raznostruko, t. j. obćenito, već osobito znanje i poznavanje života, potrebah, težnjah, čutenjah, duše naroda. — kojega smo si-

HRVATSKI SAMOBRAN

Neodvisna smotra za javnu kritiku, ravnopravnost i sporazum.

Glavni urednik: MIHO JERINIĆ.

Smotra izlazi na 5. i 20. svakog mjeseca. — Predplata za tuzemstvo godišnja Din 48.—; polugodišnja Din 26.—; za Ameriku dva dolara godišnje. — Pojedini broj Din 2.— Oglasi po cijeniku. — Rukopisi se ne vraćaju; pisma nefrankirana neprimaju, nepodpisana u koš.

Tekući račun „Slavska Banka“ - Šibenik. — Uplativo i utuživo u Šibeniku. — Pošt. ček. račun br. 38.004. Zagreb.

Uredništvo i uprava smotre: ŠIBENIK, glavna ulica 108. II. kat.

U poslima smotre glavni urednik stoji strankama na raspoloženje jedino od 12-1 i od 6-7.

BR. 5.

ŠIBENIK 5. MAJA 1922.

GOD. I.

POSLANICA

Kr. Kotarskom Poglavarstvu
Kr. Državnom Odvjetništvu
Kr. Državnom Redarstvu
Kr. Državnom Oružništvu

Šibenik.

Gospodo branioci imetka svakog državljanina!
Vama upravljamo ovu poslanicu.

Pred nekoliko dana banuo je u prostorije Pučke Tiskare, gdje se tiska naš list, neki golobrki momak, koji se je predstavio kao izaslanik mjestne Jugoslavenske nacionalne napredne Omladine i zaprijetio je upravitelju tiskare, da više nema tiskati naš list jer u protivnom slučaju, da će Jugoslavenska nacionalna napredna Omladina demolirati tiskaru.

Stavljajući Vam ovu prijetnju javnog nasilja Jug. nac. napr. Omladine do znanja javnim putem, mi se nadamo, da ćete Vi kao branioci i čuvari privatnog imanja svih državljana Kraljevine SHS znati poduzeti shodne mjere, da se osujeti vandalizam neodgovornih elemenata i

uništavanje privatnog imanja i da ćete štiti slobodu javne kritike i poštene rieči.

Za slučaj pak, gospodo, da Vi nemate dovoljno sredstava da nas Hrvate branite od nasilja Jugoslavenske Omladine, to Vas molimo, da nam date samo jednu mašinsku geveru i svakomu od nas po jedan revolver, da mi sami branimo našu imovinu.

U nadi da ne će biti nužde da pućamo ni mi ni Vi na našu zalutalu braću izmedju Jugoslavenske Omladine primite izraz našeg poštovanja

Hrvatski Samobran.
Šibenik, 4. travnja 1922.

<p>Trgovina Pomodne Robe ANTE FRUA — ŠIBEN'K Glavna ulica</p> <p>Uvijek dobro opskrbljen: Košuljama, ovratnicama, rukavicama, rubcima: pak Štapima, kišobranima, klobucima i šeširima</p> <p>svih svjetskih tvornica.</p> <p>Bogati pribor za krojače i švelje. Cijeli izbor za bijelo vezivo. Svile i svilene vrpce.</p> <p>Vojnički predmeti.</p> <p>Skladište Singerovih origin. šivaćih strojeva.</p>	<p>Papirnica i Knjižara J.A GRIMANI — ŠIBENIK</p> <p>Papir, knjige, školski i uredovni pisaci i risaci predmeti. Trgovačke knjige. Uljene i acquarel boje, crnila i tuša u svim bojama, svjetske tvornice Güntler Wagner. Muzikalije. like. Okviri. Vrpce i Pribor za pisaci stroj i cyklostyl. Cijene umjerene.</p>	<p>KAFANA „ISTRA“ - ŠIBENIK</p> <p>Varietè — dnevno od 9—12 sati. Ulaz bezplatan. Kuva se izvrsna turska kava. Svakojakih likera.</p> <p>Vlasnik: Antun Dominis i drug</p>
<p>Lječilište Rogatačka Slatina Postaja Grobelno južna željeznica</p> <p>Lječilište ima tri vrela. Tempel vrelo — Styia vrelo i Donati vrelo.</p> <p>Zdravstvene vode ovih vrela pospješuju probavu, liječe kronične katare želuca i crijeva: piju se proti bolestima jetre, bubrega, debljini, hemoroidama, žučnom kamenu i šećernoj bolesti.</p> <p>Sezona traje od 1 svibnja do 15 listopada.</p>	<p>ELEKTRIČNA CENTRALA ANTE ŠUPUK I SIN — — — ŠIBENIK — — —</p>	<p>Moderno POKUĆSTVO i Tapesarije domaćeg proizvoda. Najsolidnije izradbe. Uz najpovoljnije cijene prodaje Trgovina Pokućtva sa stolarskom-tapetarskom radionom Rikard Delfin - Šibenik (prije And, Delfin) Obala (vlastite prostorije).</p>
<p>Najveća Dalmatinska tvornica konopa Nikola Tomić i Drugovi — Split —</p> <p>Izradjuje sve vrsti konopa (ručna radnja bez strojeva) Cijene umjerene. Trgovcima 10% popusta.</p>	<p>— GRAND HOTEL KRKA — — ŠIBENIK —</p> <p>Kafana prvog reda. Svako večer gospojinski koncert. Tačna poslužba. — Izvrsna kuhinja. Cijene umjerene.</p>	<p>JOSIP DREZGA - ŠIBENIK Brzjavni: DREZGA ŠIBENIK. Telefon inter. 38.</p> <p>VELIKA PRODAJA u žitaricama i kolonijalima.</p> <p>Prodaja: Sećera, Kave, Pirinča. Sapuna, Gradjevnog materijala, Nafta, Benzina, Mašinskog ulja.</p> <p>Sve uz cijene konkurencije.</p>
<p>ZAGREBAČKA DION. PIVOVARA I TVORNICI SLADA u ZAGREBU preporuča svoje izvrsno Česko Export pivo, svjetlo te Dvostruko sladno „Jelačić“ pivo u butrad i bocama.</p> <p>Glavno skladište za Šibenik i okolicu P. RORA - ŠIBENIK</p>	<p>SREĆKO BOGIĆ — ŠIBENIK Glavna ulica 44.</p> <p>Zastupstvo i ekskluzivna prodaja cipela „Zagrebačke tvornice cipela d. d.“ za Šibenik i sjev. Dalmaciju.</p> <p>— En gros et en detail. —</p>	<p>AUTOGARAGE. Narudžbe se obavljaju sa vlastitim prevoznim sredstvima: motornim ladjama po moru, teretnim automobilima po suhu.</p> <p>Export vina, ulja i rakije na veliko.</p> <p>Glavno zastupstvo za Dalmaciju tvornice likera Ivana Jelića u Šibeniku.</p>

novi, i kojemu želimo svojim radom okoristiti. — Ja vjerujem, da je tog svega kod vas u dobroj mjeri. — Pa i sad, vidim, Vi kao da niste onako, kako treba, upoznali dušu hrvatskog naroda. To, mislim i da dolazi odtud, što Vam nije dano prilike upoznat svaki naš kraj i stanje, u kojemu se nalazimo. Ovaj rat i preokretnje, i ovo što danas gledamo i podnositi moramo, uciepilo je u dušu hrvatskog naroda i osjećaj i težnju, da on mora prekinuti sa onim mišljenjem i zaglupljivanjem one gospode nekoje, koja još uvijek ludo misle, ako, skinuv stari jaram ofarban, dovoljno je metnuti novi ofarban jaram, pod nadpisom „jedinstvo“, „sloga“, „bratska krv“, „jugoslavstvo“, pak da će narodu odmah dobro i zadovoljstvo biti. Danas ne vlada ni Švaba ni Magjar.

A gledajte što rade i „bratja“ i „sinovi naši“. I, tako vidimo, narod je toj „svojoj“ „učnoj“ gospodi okrenuo leđa — i potpunim pravom. — Jer: zabadava meni sit i pun gospodski kulen političara govori: „i ti si sit, i slobodan, i pravica i bratstvo vlada u ovoj našoj „slobodnoj“ (?) državi“, kad on svega toga niti vidi, niti čuje, niti uživa, već sve protivno i u — najgadnijim i najodvratnijim prilikama, da ih ni od tudjinca ne bi smio takve očekivati. Zato su predpotopne i srednjovjekovne ideje, o autoritetu o pojedinaca, i dinastija po „milosti božjoj“, baštinih, izgubile kod naroda, koji je progledao danas, svaku svaku vrednost. Iztaknili i te nazore, koji odgovaraju duhu vremena, i slobodnom razvitku naroda, i kažite svemu što je dobro i liepo, da jest tako, a što je nevaljano, gnjilo, preživjelo, da nije više za polugu, nije temelj narodnu životu pak će Vaš list izvršiti zadaću, koju mu namienjujete.

Kako su se stvari do danas razvile — iztok „bratski“ na jugoslav..., a zapad „bratski“ još uvijek to liže.

Razumni ljudi, koji ne okretju kabaniću prema vjetru, gorkim smiehom, da nerečem preziorom gledaju na to vrtoglanje i političko švindlarjenje (iz kojeg će naivni Hrvati — samo kratje potegnuti) pa gledaju, da ostaju narodu svomu vjerni, rade na stalnom temelju Hrvatah.

Prošla su vremena, kad se, prema glupoj nuci „učene“ gospode, mislilo u narodu, da će mu po milosti božjoj papa, kralj, car i cesar, ministar, ban, „svoje krvi“ dati „otčinsku pomoć“. Narod je odlučio, iskušat prošlostju i sadašnjostju, da si sam pomogne kako zna i može — jer je, jaram makar „bratski“, isto tako težak, kao i tudjinski. Mi smo ovdje, u banskoj Hrvatskoj, najprije za slobodu i pravicu i neodvisnost Hrvatah i Hrvatske; a onda, kao takovi, za pravo bratstvo sa srodnom bratjom

bilo kojeg imena, koji nama (kao i mi njima) svako dobro žele. Mi smo u obće za slobodu, pravicu i bratstvo svih narodah. Al najprije sve to želimo sebi i svojim u svojoj hrvatskoj kući.

Sva druga nastojanja nekih naših, recimo „idealista“, i onih poznatih političkih švercera, špekulanata, koji samo o sebi misle, neće krenuti hrvatski narod sa njegova puta k slobodi — koju još željuje, al, ako uztraje u borbi, i doživiti ju mora.

Da ste mi zdravo! I podjite pravim putem!

Sa hrvatskim seljačkim i republikanskim pozdravom, Vaš — Marko Došen, nar. zast.

Sv. Jelena - Crikvenica. — Tendencija Vašeg Samobrana učinila je u mojoj duši kao domoljubu Trofej u kome triumfiraju tisuće hrvatskih i srbskih srdaca goreći od čežnje za ostvarenjem uzvišene ideje našeg Samobrana. — *Franjo Manester*, gradjevni poduzetnik.

Gornja Bebrina - Brod n/S. — Uvjeren sam, da ćete stajati vazda u kolu Hrvata okupljenih danas u Hrvatskom Bloku, kamo će i naša braća iz Dalmacije i Hercegovine prisajediti se te vazda stajati na braniku za sretnu i slobodnu u skoro vrijeme našu domovinu Hrvatsku. U toj nadi i želji očekujem Vaš istup. Hrvatsko Vam pozdravlje. — *Petar Klobučar*, trgovac.

Težaci iz ciele Dalmacije koji kane posjetiti zagrebački Velevašar od 1—15 lipnja mogu dobiti pitanje obaviesti i polakšice kod uprave „Hrvat. Samobrana“.

Zarobljen. U Šibenskim tamnicama leži zarobljen težak Grgo Petković iz Budaka, duševni vodja hrvatskih republikanaca iz sjeverne Dalmacije.

Predsjedniku Slovenske Republikanske Stranke Doktorju Antonu Novčanu — Celje.

Vaš požrtvovni i uzvišeni rad oko osnutka Slovenske Republikanske Stranke zadivio je sve dalmatinske republikance, koji Vašoj mladoj stranci, čiji se članovi odlikuju iz težačkih redova, šalju dalmatinski težaci republikanski bratski pozdrav.

Miho Jerinić.

Vlastnik: Františka Jerinić i drugovi.
Izdavatelj i odgovorni urednik: Miho Jerinić.
Tisak: Pučka Tiskara — Šibenik.

Naš hrvatski seljak u Dalmaciji prozreo je dobro protuhrvatsku akciju kormorana Avramovića i kaputaša Viskovića, Franića i drugih delikvenata, koji ih iz osobnih interesa sliede u toj njihovoj sramotnoj raboti, pak se je po malo počeo osvješćivati i mi se nadamo, da će i ostali još zavedeni težaci što prije okrenuti im leđa, a prigrliti zastavu hrvatske republike, u kojoj će oni sami seljaci moći da na najpošteniji način urede agrarno pitanje u Dalmaciji i to na podlozi bratske pravednosti i bratskog odnošaja izmedju vlasnika zemlje i težaka, bez suda, bez oružnika, bez pravdanja, bez mržnje, bez pričinja. Mi se nadamo da hrvatski težak u Dalmaciji ne će se unaprijed dati više zavaravati od njegovih najvećih neprijatelja Vranca Avramovića, kaputaša Viskovića i milionera u starom kaputu Franića.

Dolazak kralja Petra u raj!

Radikalni Dante Kaliger Jure Kapić utuvio u glavu, da prije nego otegne papcima, mora od Kralja dobiti ma koji bilo orden i što ni Belzebulu ne bi bilo palo na um, to se porodilo u njegovoj bujnoj maštani pa pod gornjim naslovom ispjeva on pjesmu za javorove gusle. U njegovim halucinacijama vidio je Kaliger Jure kako su se „zvijezde u red postavile“, kuda je Kralj Petar prolazio. Na rajskim vratima sveti Petar dočeka Kralja Petra te mu stisne ruku. Dočeku u raj prisustvovaše car Lazar, starac Jug Bogdan sa devetero sinova, vojvoda Miloš Obilić sa srbskim vitezovima. Car Lazar skida krunu s glave i povrh čela on ju Petru stavi. Od veselja uhvatiše se u kolo. Kada se naplesaše ode Kralj Petar Hristosu, koji je sjedio na prijestolju, da mu se pokloni. Hristos Bog — po Kapićevim halucinacijama — ljubezno ga pozdravi i reče mu: „Diko od svih Kralja, Ti ćeš biti ured moga rajal!“

Kako smo mislili o Petru Mrkonjiću poznato je našim čitaocima. Ni danas nismo promienuli naše mnijenje. Petar Mrkonjić spada poviesti, koja će ga veličati ne samo u beogradskoj doli i u stranoj književnosti, ali kada ta poviest bude pisati gdje je svršila njegova duša, onda će ju nju povjestničari prama svojoj vjeri strpati jedni u raj a drugi u pakao.

Kada bi ove gornje fantazije bio napisao jedan član svete srbske pravoslavne vjere, njegovo pisanje ne bi nas katolike podnipošto tangiralo. Mi bi smo se njegovoj fantaziji nasmijali dok bi u duši ipak žalili, da se Kralj Petar nije poput raznih ruskih učenjaka, barem u zadnjem času obratio

na pravu vieru. Ali kada se izmedju nas katolika nalazi jedna neodgovorna ljudeskerā, koja na ovaki način vriedja vjerska čuvstva celog katoličkog svieta, onda državni odvjetnik i državni nadodvjetnik u Splitu imali su svetu dužnost da zaprieče ovo bezdušno vriedjanje katolika u državi SHS.

Po dogmama katoličke vjere svakomu su šizmatiku zatvorena vrata nebeskoga raja. Da je Hristos Bog dozvolio svetomu Petru da sa Kraljem Petrom učini iznimku u to nevjeruje nijedan sljedbenik katoličke crkve, pa čemu onda dozvoliti da se širom Dalmacije širi jedna vjerska neistina, koja je kadra da izmedju sljedbenika srbske pravoslavne crkve i katolika razpiruje vjersku mržnju i zavist, koju bi se sa obe strane imalo gušiti.

Da je po vragu komu od nas, koji absolutno ne vjerujemo, da bi duša Kralja Petra, kao šizmatika, mogla prispjeti u kraljevstvo Isusa Boga, palo na um, da to u javnosti istaknemo, ej, onda bi se protiv nas bila podigla kuka i motika. Državni odvjetnici bili bi na pola poludili tražeći paragrafe po srbskim zakonima, na temelju kojih bi nas se progonilo radi uvriede Nj. Vel. i radi širenja mržnje izmedju pravoslavnih i katolika.

Pjesma Kaligera Kapića ne spada u ona djela naših književnika, koji su pozvani da šire ljubav izmedju katolika i pravoslavnih. Osim toga ova pjesma prikriva još jednu neistinu, koju Kapić ne ističe, ali koja se sama po sebi razumije; a to je: izmirenje Kralja Petra sa carem Franjom Josipom i sa Franjom Ferdinandom.

To je pak isključeno!

Predpostaviv, da je Isus-Krst učinio iznimku za Kralja Petra i dozvolio, da i on dodje u nebeski raj, to ipak ta dozvola nije mogla usliediti bez predhodnih pregovora. Kako u nebeskom raju oko Isusova Prijestolja nemogu sjediti zavadjene okrunjene glave sa zemaljske kruglje, to je prije dolazka u raj Kralj Petar morao pristati na uvjet, da će i on biti pripušten k Božjem Prijestolju, izmirili se sa Apoštolskim Kraljem Franc Josipom, za kojega ciele katolički svijet drži i tvrdi, da sjedi uz desnu Čajka Nebeskoga, kao što i sa Franjom Ferdinandom, za kojeg i sami francuski katolici drže da je u nebeskom raju.

Evo do kojih vjerskih posljedica vodi nepromišljeno pisanje ili pjevanje jednog katolika o pojmovima, koji stoje u diametralnoj oprieci sa dogmama katoličke crkve.

Stara blezgo, Kapiću, kani se ludorija a uzmi kralješ u šake i moli se Višnjem Otcu, da se i ti u paklu ne budeš grizti kao bezbožnik!

Tko nama po vragu nevjeruje, da jedan šizmatik, ne pomirili se s Bogom Krstom u zadnjem času života, ne može prispjeti u nebeski raj i sje-

điti uz Priestolje Čajka Nebeskoga, neka se propita kod učenjaka i tumačitelja katoličkih dogma pak će se uvjeriti, da mi i u ovom slučaju pišemo i branimo istinu.

Proročanstvo Josipa Barača.

Medju riedke i sposobne sile spada nekadašnji Hrvat prof. Josip Barač. Za vrijeme pašaluka habsburške dinastije najpametnija Baračeva misao bila je u srca povjerene mu hrvatske mladosti ulievati žuč proti svakom tlačitelju hrvatskog naroda. Radi toga njegova plemenita djelovanja pretrpio materijalno i moralno mnogo, ali što je više trpio i podnosio, to se je sve više u njegovoj duši razsplanjavala ljubav za slobodu i nezavisnost hrvatskog naroda i njegove rodjene grude. Slom je Josip Barač pozdravio sa sljepim oduševljenjem, koje je na njegovu hrvatsku dušu djelovalo u toj mjeri, da ga je podpunoma ostavio na cjedilu politički razum. U pijanstvu zanosa za lažno nam predstavljenim osloboditeljima Josip Barač zaboravlja na vlastiti Ego i kotrlja se u smrznutoj krvi neprijatelja hrvatskog naroda, dok, i ako jedan od naših ponajboljih živućih satirika, i sam ogrezne, da u tom i za samog psihiatra zagonetnom slučaju, spadne medju dekadente zadnje vrsti.

O Josipu Baraču ne bi pisao ni crne rieči, da ne spada medju nekadašnje moje dobre znance i prijatelje, koji zalutaše i koji su u njihovu lutanju kadri da nanesu štete i kvara hrvatskom narodu više nego ga je nanio njemačko-magjarski jaram, proti kojemu smo se tajno i javno borili. Baračev današnji rad slični djelovanju curare-otrova, koji polagano ubija vrške živčanog sistema. Sreća, da smao taj njegov otrov na vrijeme analizali, pa danas je svaki Hrvat dužan da poradi, da se Baračev otrov paralizira.

Kemičkoj formuli SHS postavio je nekadašnji zagriženi republikanac Barač protuformulu L. M. L. Na toj njegovoj protuformuli bazira Barač njegovo proročanstvo.

SHS	Srb, Hrvat, Slovenac
LML	Lav, Magarac, Lisica

Barač nam predstavlja Srba kao Lava silnika, koji ipak sam nije mogao da se nakrađe pliena pak je u pomoć zvao Hrvata-Magarca i Slovenca-Lisicu. „Revalo se, njuškalo i kralo, lovilo se, dok je sunce (Austrija) palo“. Kad je došlo do diobe pliena Hrvat-„Kenjac porazdieli plien u tri diela, kako Bog i pravda zapovieda i tešku pamet skupi i pred Srba-lava blesasto pristupi“ pak mu otvoreno, iskreno

i pošteno predloži: „Nakon složna rada, Veličanstvo Vaše, nek izvoli sada dat nam što je naše“.

Na taj Hrvatov poštenu i pravedni postupak „Lav se smrači i Magarca pandžama zakvači, pa ga smrska svega u komade, da ni repa od njega ne ostade“.

Slovenca-liju dodje sad red da dieli plien. On „sve u hrpu skupi jednu i u Srba-lava umiljato giednu“ te mu reče: „Veličanstvu Tvomu ide lov i slava, to po sudu momu dioba je prava“. Razdragan Srb-lav ovim sladkim riečima „proždre lova koliko je htio, a Lisici-Slovencu baci sočan dio“.

Josip Barač jasno nam predočuje:

prvo: da Srbin ne će nikada izbiti iz njegove glave, da ova naša današnja narodna zajednica nije djelo (plien) Hrvata i Slovenaca ništa manje, koliko i Srba.

drugo: da u ovoj našoj državnoj zajednici mora da bude jedini gospodar, a Hrvati i Slovenci njegove sluge.

treće: da će od ovih slugana u ovoj našoj državnoj zajednici moći samo onaj dobivati ostatke i kosti sa srbskog stola, koji se bude znati ulagivati Srbinu.

četvrto: da Hrvat, koji je jednako revao, njuškao, krao i lovio kao i Srbin ne smije tražiti ravnopravnosti u dielu, jer da će ga Srbin uništiti jednom za uvijek, da ne će od njega ostati ni sjene ni traga.

peto: da su Slovenci kukavice i puzavice i da će njima pod Srbinom biti dobro jer će mu se znati ulagivati.

Ovu će uvriedu Slovenci sami znati odbiti.

Mi smo Hrvati ipak zahvalni Josipu Baraču na njegovom proročanstvu i ako je on izgubio svaku nadu u slobodu i nezavisnost hrvatskog naroda nismo ju izgubili mi. Već su tri diela hrvatskog naroda otvorila oči i uvjerala se, da dok mu tudjin bude gospodar da će on njemu biti sluga i uprav za to traže i bore se za vlastitu hrvatsku republiku, u kojoj će biti dolična mjesta i za profesura Josipa Barača, a u kojoj se ne će hrvatske činovnike tjerati iz službe jedino za to jer su poštenu i neustrasivi Hrvati. Baračev Magarac-Hrvat ne će podleći pandžama Lava-Srbina jer njegov „bre“ nemože da uništi Hrvate „sve!“

Nema ni velike Srbije ni Jugoslavije.

Br. 3. našeg lista bio je zaplijenjen i uništen u glavnom što se je u čeonom članku hrvatskom narodu u Dalmaciji u pravom i poštenom svjetlu prikazao rad hrvatskog naroda sakupljena danas u

Hrvatskom Bloku. U tomu se je članku dokazivalo da Hrvatski Blok nakon što je iscrpio sva sredstva da se umutar granica naše državne zajednice uredi hrvatsko pitanje, bio je prisiljen, da se obrati pred forum Europe. U zapljeni nema govora o tomu, već o stvarima, koje se našim državnim odvjetnicima prečinjaju kao nekakva strava. Medjutim izgleda da je onaj zapljenjeni članak ipak došao u ruke ljudi, koji vide dalje od nosa nego li to vidi ijedan šibenski demokrat. U zapljenjenim smo člancima šibali sve one koji su odgovorni za to, da se izmedju Hrvata i Srba širi mržnja, kada smo govorili o Velikoj Srbiji i Jagovinašima. Zapljenom i uništenjem br. 3 nama je nanešena novčana ogromna šteta, ali naše je pisanje pobjedilo i mi danas možemo javno da ustvrdimo da nema ni Velike Srbije ni Jugoslavije, kako to zatornici države SHS pripoviedaju.

Mi smo u stanju da javimo našem hrvatskom narodu, da nijedan pučki učitelj ili nastavnik srednjih škola nesmije, ponavljamo nesmije našu državnu zajednicu nazivati Velikom Srbijom ili Jugoslavijom. Pozivljemo sve roditelje, da budnim okom paze na djecu, da ih se u školama ne truje sa ovim krivim nazivima naše državne zajednice.

Pogreb Primasa Srbije u Šibeniku.

Prošloga mjeseca je umro u Šibeniku Primas Srbije i barski nadbiskup fra Mate Kardun.

Sprovedu ovog čelika-Hrvata nije prisustvovao nijedan zastupnik beogradske vlade. Nije prisustvovao nitko od pokrajinske uprave. Nitko nije prisustvovao od mjestnih civilnih i vojnih oblasti, a ipak je fra Mate Kardun zaslužio, da mu se na državni trošak priredi veličanstveniji sprovod nego li se priredjuju kojekakvim farabutima.

Ovako ignoriranje Hrvata, fratra ne bi se zbililo ni u Tunguziji.

Tužbe iz naroda.

Žrtva radikala u Kninu. — Marija Dračar pok. Ivana radila je kod Kot. Prip. Povj. u Kninu tri godine a kod istog poglavarstva druge dvie. Njezino ponašanje bez priekorno. Učinila je molbu na Pokrajinsku upravu. Ova je njezinu molbu odbila usljed anonimne tužbe jer da je tobože služila Italiju. Marija Dračar je rođjena Hrvatica i spada u broj onih Hrvata, koji će biti bačeni na put iz službe. U Šibeniku ima Srbin, koji je cijelo

vrieme okupacije bio u službi kod Poglavarstva. On je Srbin. Kažu da je stekao imanje dapače, kao malo koji švercer. Evala mu. Nek stoji i dalje u službi, ali neka za Hrvate vlada ravnopravnost kao i za Srbe.

Rižotaši u Prviću. — I ovdje imamo članova „Društva za ubijanje Hrvata.“ Objelodanite njihove slike. To su vam lienčine i muktaši. Ni jedan ne će da radi i da se hrani od svoga truda. Vrebaju na svakoga, od koga bi što izglančili za njihov fond. Jedva žele da se tko ženi. Oni ne fale u kuhinji i u kući. Kad dobro napune njihove trbuhe i kad se još bolje napiju, onda zaredaju glančiti novce za njihov fond ili da će učiniti neke čare mladoženji i svatovima. Vodja im očekuje svaki dan imenovanje, tako se on pelivani, za šefa državnog redarstva. (Bit će na otocima Sestrice). Njihova pak najzanimivija radnja je ocrnjivanje ribara, mesara, trgovaca Hrvata na otoku. Štede pak bivše talijanske špijune, jer su im začepili usta sa nekoliko komada pokušstva za društvene prostorije. Crkva im smrdi, Hrvatstvo im smrdi. Klatare se po selu kao pašćad po danu, a noću gledaju bili im odkle pao medeni kolač s neba.

Iz pisama glavnom uredniku.

Tivat. — Vašu molbu rado ispunjavam za širenje čiste hrvatske ideje medju našim sviesnim Hrvatima, te ću Vas na tom koraku uvijek podupirati i nastojati da nam u Boki pobjedi zdrav razum i čisto nepatvoreno hrvatstvo.

Usvajajući podpuno Vaš program, po kojemu će te uvijek braniti pravo hrvatskog naroda, srdačno Vas pozdravljam i želim sretan početak uz hrvatski pozdrav. — Ivan Fažo, trgovac.

Ston. — Nas amo obradova, gdje je Samobran dobio pravo ime, koje je morao i da će zastupati odlučno našu pravednu hrvatsku stvar, kako se nama dolikuje. Nemojte podnipošto klonuti duhom već započetim putem udarite kao što udariste i do sada. Uz hrvatski pozdrav Vaš odani. — Niko Buško, trgovac.

Gospić. — Dragi moj Miho! — Na prolazu Vašem kroz Liku, u svoje doba, mi se i osobno upoznasmo, prem Vas odpric po Vašem novinarikom radu znadoh, dok još bijaste mladićem i na visokim školam. — Škole mnogo mogu čovjeku dati za njegovo stručno znanje. — Nu za političko — treba ne samo znanje raznostruko, t. j. obćenito, već osobito znanje i poznavanje života, potrebah, težnjah, čutenjah, duše naroda. — kojega smo si-

<p>Trgovina Pomodne Robe ANTE FRUA — ŠIBENIK</p> <p>Glavna ulica</p> <p>Uvijek dobro opskrbljen: Košuljama, ovratnicima, rukavicama, rubcima; pak štapima, kišobranima, klobucima i šeširima</p> <p>svih svjetskih tvornica.</p> <p>Bogati pribor za krojače i švelje. Cijeli izbor za bijelo vezivo. Svile i svilene vrpce.</p> <p>Vojnički predmeti.</p> <p>Skladište Singerovih origin. šivaćih strojeva.</p>	<p>Papirnica i Knjižara J.A GRIMANI — ŠIBENIK</p> <p>Papir, knjige, školski i uredovni pisaci i risaci predmeti. Trgovačke knjige. Uljene i acquarel boje, crnila i tuša u svim bojama, svjetske tvornice Guntler Wagner. Muzikalije, like, Okviri, Vrpce i Pribor za pisaci stroj i ciklostyl. Cijene umjerene.</p>	<p>KAFANA „ISTRA“ - ŠIBENIK</p> <p>Varietè — dnevno od 9—12 sati. Ulaz bezplatan.</p> <p>Kuva se izvrstna turska kava. Svakojakih likera.</p> <p>Vlastnik: Antun Dominis i drug</p>
<p>Lječilište Rogatačka Slatina Postaja Grobelno južna željeznica</p> <p>Lječilište ima tri vrela. Tempel vrelo — Styia vrelo i Donati vrelo.</p> <p>Zdravstvene vode ovih vrela pospješuju probavu, liječe kronične katare želuca i crijeva; piju se proti bolestima jetre, bubrega, debljini, hemoroidama, žučnom kamenu i šećernoj bolesti.</p> <p>Sezona traje od 1 svibnja do 15 listopada.</p>	<p>ELEKTRIČNA CENTRALA ANTE ŠUPUK I SIN — — — ŠIBENIK — — —</p>	<p>Moderno POKUĆSTVO i Tapesarije domaćeg proizvoda. Najsolidnije izradbe. Uz najpovoljnije cijene prodaje</p> <p>Trgovina Pokućva sa stolarskom-tapetarskom radionom</p> <p>Rikard Delfin - Šibenik (prije And. Delfin) Obala (vlastite prostorije).</p>
<p>Najveća Dalmatinska tvornica konopa Nikola Tomić i Drugovi — Split —</p> <p>Izradjuje sve vrsti konopa (ručna radnja bez strojeva)</p> <p>Cijene umjerene. Trgovcima 10% popusta.</p>	<p>— GRAND HOTEL KRKA — ŠIBENIK</p> <p>Kafana prvog reda. Svako večer gospojinski koncert. Tačna poslužba. - - Izvrstna kuhinja. Cijene umjerene.</p>	<p>JOSIP DREZGA - ŠIBENIK Brzovjavi: DREZGA ŠIBENIK. Telefon inter. 38.</p> <p>VELIKA PRODAJA u žitaricama i kolonijalima.</p> <p>Prodaja: Sećera, Kave, Pirinča. Sapuna, Gradjevnog materijala, Nafta, Benzina, Mašinskog ulja.</p> <p>Sve uz cijene konkurencije.</p>
<p>ZAGREBAČKA DION. PIVOVARA I TVORNICI SLADA u ZAGREBU preporuča svoje izvrstno Česko Export pivo, svjetlo te Dvostruko sladno „Jelačić“ pivo u buradi i bocama.</p> <p>Glavno skladište za Šibenik i okolicu P. RORA - ŠIBENIK</p>	<p>SREČKO BOGIĆ — ŠIBENIK Glavna ulica 44.</p> <p>Zastupstvo i ekskluzivna prodaja cipela „Zagrebačke tvornice cipela d. d.“ za Šibenik i sjev. Dalmaciju.</p> <p>— En gros et en detail. —</p>	<p>AUTOGARAGE. Narudžbe se obavljaju sa vlastitim prevoznim sredstvima: motornim ladjama po moru, teretnim automobilima po suhu.</p> <p>Export vina, ulja i rakije na veliko.</p> <p>Glavno zastupstvo za Dalmaciju tvornice likera Ivana Jelića u Šibeniku.</p>

HRVATSKI SAMOBRAN

Neodvisna smotra za javnu kritiku, ravnopravnost i sporazum.

Glavni urednik: MIHO JERINIĆ.

Smotra izlazi na 5. i 20. svakog mjeseca. — Predplata za tuzemstvo godišnja Din 48.—; polugodišnja Din 26.—; za Ameriku dva dolara godišnje. — Pojedini broj Din 2.— Oglasi po cieni. — Rukopisi se ne vraćaju; pisma nefrankirana neprimaju, nepodpisana u koš.

Tekući račun „Slavska Banka“ - Šibenik. — Uplativo i utuživo u Šibeniku. — Pošt. ček. račun br. 38-004. Zagreb.

Uredništvo i uprava smotre: **ŠIBENIK**, glavna ulica 108. II. kat.

U poslima smotre glavni urednik stoji strankama na raspoloženje jedino od 12-1 i od 6-7.

BR. 5.

ŠIBENIK 5, MAJA 1922.

GOD. I.

POSLANICA

Kr. Kotarskom Poglavarstvu
Kr. Državnom Odvjetništvu
Kr. Državnom Redarstvu
Kr. Državnom Oružništvu

Šibenik.

Gospodo branioci imetka svakog državljanina!
Vama upravljamo ovu poslanicu.

Pred nekoliko dana banuo je u prostorije Pučke Tiskare, gdje se tiska naš list, neki golobrki momak, koji se je predstavio kao izaslanik mjestne Jugoslavenske nacionalne napredne Omladine i zaprijetio je upravitelju tiskare, da više nema tiskati naš list jer u protivnom slučaju, da će Jugoslavenska nacionalna napredna Omladina demolirati tiskaru.

Stavljajući Vam ovu prijetnju javnog nasilja Jug. nac. napr. Omladine do znanja javnim putem, mi se nadamo, da ćete Vi kao branioci i čuvari privatnog imanja svih državljana Kraljevine SHS znati poduzeti shodne mjere, da se osujeći vandalizam neodgovornih elemenata i

uništavanje privatnog imanja i da ćete štiti slobodu javne kritike i poštene rieči.

Za slučaj pak, gospodo, da Vi nemate dovoljno sredstava da nas Hrvate branite od nasilja Jugoslavenske Omladine, to Vas molimo, da nam date samo jednu mašinsku geveru i svakomu od nas po jedan revolver, da mi sami branimo našu imovinu.

U nadi da ne će biti nužde da pucamo ni mi ni Vi na našu zalutalu braću izmedju Jugoslavenske Omladine primite izraz našeg poštovanja

Hrvatski Samobran.
Šibenik, 4. travnja 1922.

Što svaki Hrvat treba da znade?

Hrvatski Sabor dne 29. listopada zaključio je medju ostalim:

„... Sveobća narodna ustavotvorna skupština svega ujedinjenoga naroda Slovenaca, Hrvata i Srba odlučiti će se sa *unapred odredjenom kvalificiranom većinom*, koja potpunoma zaštićuje od svakoga majoriziranja, konačno kako o *formi vladavine, tako o unutrašnjem državnom ustrojstvu naše države; utemeljene na podpunoj ravnopravnosti Slovenaca, Hrvata i Srba*“.

Ovaj zaključak zagovarao je glavom zastupnik Svetožar Pribičević medju ostalim ovim riečima: „... Naročito treba da naglasimo da u toj našoj državi Slovenac, Hrvat i Srbin budu *podpuno jednakopravni*. Nijedan od pojedinih *dielova ne smije da se majorizira*. Kad bi o tom posumnjali onda bi to *bila slabost ove države*, koju bi tudjinac izrabljivao.“

Zemljoradnička zadružna Država i Kormoran dr. Avramović u Dalmaciji.

Treba priznati istinu: Riedko je kojem čarobnjaku uspelo zavesti seljačke mase, kao što je to sa krilaticama riečima dr. Avramoviću na obalama Dalmacije. U Bosni, Heregovini, Hrvatskoj, Slavoniji i u dalmatinskom Zagorju hrvatski seljak ne vjeruje čarobnjakovim fantazijama. Tamo se je hrvatski seljak odlučio za osnutak hrvatske republike, i ne će ni da čuje za fantastičku zemljoradničku zadružnu državu, jer ova po teoriji njezinih otaca gospode kaputaša Avramovića, Viskovića ne bi imala da bude drugo nego slugan jedne treće osobe.

U tomu su na čistu i slovenski seljaci, koji su prošlih dana ustanoviti „Slovensku republikansku stranku.“

U tomu leži cieti kontrast izmedju zdravog i vlastitog mišljenja hrvatskog seljaka i usijana mnienja stanovite skupine kaputaša, koje mnienje hoće oni da na silu narinu jednom malom dielu hrvatskih seljaka duž dalmatinske obale.

Onaj treći činbenik ne može da iz stanovitih, familjarnih a ne državnih probitaka pristane u obće na uredjenje države na republikanskoj bazi, pak se je pobrinuo i našao je Kormorana Avramovića i kaputaše Viskovića, Frañića i druge ljude, koji tove bubrege od težačkog znoja, da kroz naš narod šire njima probitačnu formu o uredjenju države na zadružnoj bazi.

U odgovoru na adresu izaslanika države Slovenaca, Hrvata i Srba dne 1. prosinca 1918. današnji Kralj Aleksandar u ime Kralja Petra dao je svečano obećanje, da želje, koje su izražene u gornjem zaključku hrvatskog sabora *podpuno prihvaća*.

Hrvatu kanoniku Milanu Kučenjaku u Varaždinu, Kralj Petar dao je na pozdrav odgovoriti: „... Osnovat ćemo prije svega *podpunu ravnopravnost* svih dielova našega jugoslavenskog naroda“.

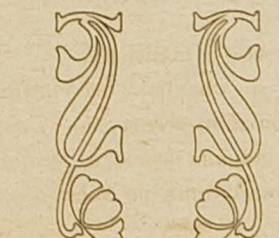

Sve ono što se je dogodilo iza ovih svetčanih izjava i obećanja stoji u protimbi sa zaključkom hrvatskog sabora. Svetčani zavjet Kralja Petra preko sina Regenta Aleksandra bio je pogažen. Hrvati i Sloveaci bili su izigrani, prevareni. U ustavotvornoj skupštini pogažen je princip kvalificirane većine, pogažen temeljni kamen o formi vladavine.

Na mjesto ravnopravnosti uvedeni su hegemonija Srba, batine, korupcija i progori Hrvata.

Veliki Vranac i kaputaš Visković, nama se čini, dosta su toga načitali, ali od svega ništa znali da poskorupe ono što je ponajbolje, pa da to pripoviedaju kroz naš neuki seljački sviet. Oni rek bi i nemaju ni pojma o zelenom kaderu u Dalmaciji, koji sa svim razgovietno prigovara čarobnjaku Avramoviću i kaputašu Viskoviću, da je prvi temelj jedne zadružne države njezina republikanska baza. Taj temelj njihove zadružne države izbjegavaju svi srbski zemljoradnici kao i oni, koji su im se pridružili na dalmatinskim obalama. Srbski zemljoradnici i njihovi prijatelji su monarhiste. Taj njihov monarhizam izključuje mogućnost, da bi oni u zadružnoj državi upravljali pošteno i pravedno. U svim državama od pamtievieka, gdje je monarh iza Boga bio strah i trepet državljana nije nikada vladala Božica Pravde.

Uzmimo iz poviesti koji hoćete slučaj monarhizma svudje ćete naći da se je narod, koji je bio podredjen dotičnom monarhu smatrao prostim robljem ili recimo po našu domaću: marvom. U takovim državama sve se vrti okolo osobe monarha. On je mogao bit najgori delikvent ipak je zasliepljena masa klicala mu: Vivat!

U Parizu su se nezadovoljni gradjani sa upravama francuskih kraljeva sakupljali u podzemne špilje i tu su se na sva gela derećili proti vlastitom monarhu, koji je bez ikakva grizodušja dopuštao, da njegove vlade tlače i gnieče biedni francuski narod. To su činili, da izkale svoj jed, i da ih kraljevi sateliti ne pohvataju i ne poubijaju.

<p>Blaž Bolanča — Šibenik</p> <p>Trgovina manufakturne robe.</p> <p>Odielja za gospodu.</p>	<p>Preporuča se kao domaća tvrtka Staklana VJ. FRANZ, Zagreb Jelačićev trg 7. — Telef. 22-42.</p> <p>Bogato skladište staklene i porculanske robe. — Staklenih ploča i ogle-dala svake vrsti i veličine.</p> <p>Opletenih bocuna (demyoku) od 3 do 50 lit.</p> <p>Veliki izbor svjetiljaka za petrolej i elektriku. Najfinija Kristalna luksus roba</p> <p>Prodaja na malo i na veliko.</p>	<p>Knjižica Zdravka Spasojevića, Beograd</p> <p>Preporučuje slijedeće knjige:</p> <p>F. M. Dostojevski: Večni Muž D. 10</p> <p>„ „ uvezano „ „ „ 15</p> <p>F. M. Dostojevski: Netočka nevezano „ 12 uvezano „ 15</p> <p>Zločin i kazna „ 20</p> <p>A. K. Gončarov: Ponor (Verina Ljubav) „ 12 povezano „ 15</p> <p>G. Le Bon: Psihološki zakoni razvika naroda „ 5</p> <p>F. Kape: Marieta, roman „ 3</p> <p>Lav Tolstoj: Djavo, pripovetka „ 3</p> <p>Žan Hišpin: Čudne smrti „ 2</p> <p>M. Gorki: Stara Izergika „ 2</p> <p>„ „ Straža „ 2</p> <p>A. de Vinji: Crveni pečat „ 2</p> <p>G. de Mopasan: Navodi „ 8</p> <p>Dr. I. Prijatelj: Slovenačka književnost „ 6</p> <p>B. Joksimović: Muzički bukvar „ 3</p> <p>L. Zrnić: Svetski rat „ 2</p> <p>„ „ Narodna vera i država „ 3</p> <p>Drag. I. Ilić: Sekund Večnosti, istočnjački roman „ 7</p> <p>A. T. Pisemski: Hiljadu duša, roman „ 32</p> <p>A. Bordo: Vunena choljina, r. „ 12</p> <p>A. P. Čechov: Kaštanka, prip. „ 3</p> <p>M. M. Vukićević: Istorija S. H. S., I. II. „ 15</p> <p>Opširan katalog na zahtjev šaljemo besplatno. Poručbine šaljemo uz pouzede.</p>
<p>ZLATARIJA</p> <p>A. PETRIĆ — ŠIBENIK</p> <p>Ulica sv. Ivana.</p> <p>Vlastita radionica u narodnom vezu iz filigrane.</p> <p>UMJERENE CIJENE.</p>	<p>Pozor Trgovci</p> <p>Naručite si za uzorak: I. kolekciju 600 komada najljepših umjetničkih ljubavnih i pikantnih karata svakih 10. druge vrste: za din. 185.—</p> <p>II. 1. Kolekcija 100 komada finih broševa, naušnica, mindjuša - prstenja - prikopčnica, narukvica-ogrlica.</p> <p>Lanaca za satove kutija za duhan itd. za 200 din. Šalje pouzedećem: Zastupstvo Českih trgovačkih kuća.</p> <p>S. Golik Zp. Delnice Hrvatska</p>	<p>Mate Prgin — Šibenik</p> <p>Veliki pribor šešira i sagova domaćih tvornica.</p> <p>Trgovina mješovite robe.</p>
<p>Drogarija</p> <p>VINKO VUČIĆ - ŠIBENIK</p> <p>Skladište kemijskih proizvoda, laka, boja, gumenih predmeta i o.</p> <p>Optika.</p> <p>Naočala — Cvikera.</p> <p>Izvršuje svaku izradbu po okul. liječničkom propisu.</p> <p>Primaju se popravci.</p> 	<p>Ivan P. Erceg - Šibenik</p> <p>Skladište kuhinjskog posudja, stakla i porculane.</p> <p>Cijene umjerene.</p>	<p>Vinko Šupuk - Šibenik</p> <p>Ulica sv. Ivana.</p> <p>Prodaja električnog materijala za visoku i nisku napetost</p> <p>Umjerene cijene.</p>
<p>Ivan Čičin Šain - Šibenik</p> <p>Trgovina rukotvorne robe. — Zastupnik „Prve Dalmatinske Tvornice prediva i tkiva u Šibeniku“ prodaje na detalj prave vunene štofove uz tvorničku cijenu.</p> <p>Skladište: Glavna ulica.</p>	<p>I. STJEPUŠIN - SISAK</p> <p>Preporuča najbolje tambure, žice, partiture i ostale potrebštine za sva glazbala.</p>	

novi, i kojemu želimo svojim radom okoristiti. — Ja vjerujem, da je tog svega kod vas u dobroj mjeri. — Pa i sad, vidim, Vi kao da niste onako, kako treba, upoznali dušu hrvatskog naroda. To, da dolazi odtud, što Vam nije dano priznati svaki naš kraj i stanje, u kojemu se nalazimo. Ovaj rat i preokretnje, i ovo što danas moramo i podnositi moramo, uciepilo je u dušu hrvatskog naroda i osjećaj i težnju, da on mora biti jednaki sa onim mišljenjem i zaglupljivanjem one gospode nekoje, koja još uvijek ludo misle, ako, skinnu stari jaram neofarbani, dovoljno je metnuti novi ofarbani jaram, pod nadpisom „Jedinstvo“, „sloga“, „bratska krv“, „jugoslavstvo“, pak da će narodu odmah dobro i zadovoljstvo biti. Danas ne vlada ni Švaba ni Magjar.

A gledajte što rade i „bratja“ i „sinovi naši“. I, tako vidimo, narod je toj „svojoj“ „učenoj“ gospodi okrenuo ledja — i potpunim pravom. — Jer: zabadava meni sit i pun gospodski kulen političara govori: „i ti si sit, i slobodan, i pravica i bratstvo vlada u ovoj našoj „slobodnoj“ (!?) državi“, kad on svega toga niti vidi, niti čuje, niti uživa, već sve protivno i u — najgadnijim i najodvratnijim prilikama, da ih ni od tudjina ne bi smio takve očekivati. Zato su predpotopne i srednjovjekovne ideje, o autoritetu o pojedinaca, i dinastija po „milosti božjoj“, baštinih, izgubile kod naroda, koji je progledao danas, svaku svaku vrednost. Iztakniti i te nazore, koji odgovaraju duhu vremena, i slobodnom razvitku naroda, i kažite svemu što je dobro i liepo, da jest tako, a što je nevaljano, gnjilo, preživjelo, da nije više za polugu, nije temelj narodnu životu pak će Vaš list izvršiti zadaću, koju mu namienjujete.

Kako su se stvari do danas razvile — iztok „bratski“ na jugoslav..., a zapad „bratski“ još uvijek to liže.

Razumni ljudi, koji ne okretju kabanicu prema vjetru, gorkim smiehom, da nerečem prezirom gledaju na to vrtočlanje i političko švindlarjenje (iz kojeg će naivni Hrvati — samo kratje potegnuti) pa gledaju, da ostajuć narodu svomu vjerni, rade na stalnom temelju Hrvatah.

Prošla su vremena, kad se, prema glupoj nauci „učene“ gospode, mislilo u narodu, da će mu po milosti božjoj papa, kralj, car i cesar, ministar, ban, „svoje krvi“ dati „otčinsku pomoć“. Narod je odlučio, iskušao prošlostju i sadašnjostju, da si sam pomogne kako zna i može — jer je, jaram makar „bratski“, isto tako težak, kao i tudjinski. Mi smo ovdje, u banskoj Hrvatskoj, najprije za slobodu i pravicu i neodvisnost Hrvatah i Hrvatske; a onda, kao takovi, za pravo bratstvo sa srodnom bratjom

bilo kojeg imena, koji nama (kao i mi njima) svako dobro žele. Mi smo u obće za slobodu, pravicu i bratstvo svih narodah. Al najprije sve to želimo sebi i svojim u svojoj hrvatskoj kući.

Sva druga hastojanja nekih naših, recimo „idealista“, i onih poznatih političkih švercera, špekulanata, koji samo o sebi misle, neće krenuti hrvatski narod sa njegova puta — k slobodi — koju još željknuje, al, ako uztraje u borbi, i doživit ju mora.

Da ste mi zdravo! I podjite pravim putem!

Sa hrvatskim seljačkim i republikanskim pozdravom, Vaš — Marko Došen, nar. zast.

Sv. Jelena - Crikvenica. — Tendencija Vašeg Samobrana učinila je u mojoj duši kao domoljubu Trofej u kome triumfiraju tisuće hrvatskih i srbskih srdaca goreći od čežnje za ostvarenjem uzvišene ideje našeg Samobrana. — *Franjo Manester*, građevni poduzetnik.

Gornja Bebrina - Brod n/S. — Uvjeren sam, da ćete stajati vazda u kolu Hrvata okupljenih danas u Hrvatskom Bloku, kamo će i naša braća iz Dalmacije i Herceg-Bosne prisajediti se te vazda stajati na braniku za sretnu i slobodnu u skoro vrijeme našu domovinu Hrvatsku. U toj nadi i želji očekujem Vaš istup. Hrvatsko Vam pozdravlje. — *Petar Klobučar*, trgovac.

Težaci iz ciele Dalmacije koji kane posjetiti zagrebački Velevašar od 1—15 lipnja mogu dobiti pitanje obavijesti i polakšice kod uprave „Hrvat. Samobrana“.

Zarobljen. U Šibenskim tamnicama leži zarobljen težak Grgo Petković iz Budaka, duševni vodja hrvatskih republikanaca iz sjeverne Dalmacije.

Predsjedniku Slovenske Republikanske Stranke Doktorju Antonu Novačanu — Celje.

Vaš požrtvovalni i uzvišeni rad oko osnutka Slovenske Republikanske Stranke zadivio je sve dalmatinske republikance, koji Vašoj mladoj stranci, čiji se članovi odlikuju iz težačkih redova, šalju dalmatinski težaci republikanski bratski pozdrav.

Miho Jerinić.

Vlastnik: Františka Jerinić i drugovi.
Izdavatelj i odgovorni urednik: Miho Jerinić.
Tisak: Pučka Tiskara — Šibenik.

Naš hrvatski seljak u Dalmaciji prozreo je dobro protuhrvatsku akciju kormorana Avramovića i kaputaša Viskovića, Franića i drugih delikvenata, koji ih iz osobnih interesa sliede u toj njihovoj sramotnoj raboti, pak se je po malo počeo osvješćivati i mi se nadamo, da će i ostali još zavedeni težaci što prije okrenuti im ledja, a prigrliti zastavu hrvatske republike, u kojoj će oni sami seljaci moći da na najpošteniji način urede agrarno pitanje u Dalmaciji i to na podlozi bratske pravednosti i bratskog odnošaja između vlasnika zemlje i težaka, bez suda, bez oružnika, bez pravdanja, bez mržnje, bez pričinja. Mi se nadamo da hrvatski težak u Dalmaciji ne će se unapried dati više zavaravati od njegovih najvećih neprijatelja Vranca Avramovića, kaputaša Viskovića i milionera u starom kaputu Franića.

Dolazak kralja Petra u raj!

Radikalni Dante Kaliger Jure Kapić utvao u glavu, da prije nego otegne papcima, mora od Kralja dobiti ma koji bilo orden i što ni Belzebulu ne bi bilo palo na um, to se porodilo u njegovoj bujnoj maštanimi pa pod gornjim naslovom ispjeva on pjesmu za javorove gusle. U njegovim halucinacijama vidio je Kaliger Jure kako su se „zvijezde u red postavile“, kuda je Kralj Petar prolazio. Na rajskim vratima sveti Petar dočeka Kralja Petra te mu stisne ruku. Dočeku u raj prisustvovaše car Lazar, starac Jug Bogdan sa devetero sinova, vojvoda Miloš Obilić sa srbskim vitezovima. Car Lazar skida krunu s glave i povrh čela on ju Petru stavi. Od veselja uhvatiše se u kolo. Kada se naplesaše ode Kralj Petar Hristosu, koji je sjedio na prijestolju, da mu se pokloni. Hristos Bog — po Kapićevim halucinacijama — ljubezno ga pozdravi i reče mu: „Diko od svih Kralja, Ti ćeš biti ures moga rajal!“

Kako smo mislili o Petru Mrkonjiću poznato je našim čitaocima. Ni danas nismo promienuli naše mnijenje. Petar Mrkonjić spada poviesti, koja će ga veličati ne samo u beogradskoj doli i u stranoj književnosti, ali kada ta poviest bude pisati gdje je svršila njegova duša, onda će ju nju povjestničari prama svojoj vjeri strpati jedni u raj a drugi u pakao.

Kada bi ove gornje fantazije bio napisao jedan član svete srbske pravoslavne vjere, njegovo pisanje ne bi nas katolike podnipošto tangiralo. Mi bi smo se njegovoj fantaziji nasmijali dok bi u duši ipak žalili, da se Kralj Petar nije poput raznih ruskih učenjaka, barem u zadnjem času obratio

na pravu vjeru. Ali kada se između nas katolika nalazi jedna neodgovorna ljuđeskera, koja na ovaki način vriedja vjerska čuvstva celog katoličkog svieta, onda državni odvjetnik i državni nadodvjetnik u Splitu imali su svetu dužnost da zaprieče ovo bezdušno vriedjanje katolika u državi SHS.

Po dogmama katoličke vjere svakomu su šizmatiku zatvorena vrata nebeskoga raja. Da je Hristos Bog dozvolio svetomu Petru da sa Kraljem Petrom učini iznimku u to nevjeruje nijedan sljedbenik katoličke crkve, pa čemu onda dozvoliti da se širom Dalmacije širi jedna vjerska neistina, koja je kadra da između sljedbenika srbske pravoslavne crkve i katolika razpiruje vjersku mržnju i zavist, koju bi se sa obe strane imalo gušiti.

Da je po vragu komu od nas, koji absolutno ne vjerujemo, da bi duša Kralja Petra, kao šizmatika, mogla prispjeti u kraljevstvo Isusa Boga, palo na um, da to u javnosti istaknemo, ej, onda bi se protiv nas bila podigla kukla i motika. Državni odvjetnici bili bi na pola poludili tražeći paragrafe po srbskim zakonima, na temelju kojih bi nas se prgonilo radi uvriede Nj. Vel. i radi širenja mržnje između pravoslavnih i katolika.

Pjesma Kaligera Kapića ne spada u ona djela naših književnika, koji su pozvani da šire ljubav između katolika i pravoslavnih. Osim toga ova pjesma prikrija još jednu neistinu, koju Kapić ne ističe, ali koja se sama po sebi razumije; a to je: izmirenje Kralja Petra sa carem Franjom Josipom i sa Franjom Ferdinandom.

To je pak isključeno!

Predpostaviv, da je Isus-Krst učinio iznimku za Kralja Petra i dozvolio, da i on dodje u nebeski raj, to ipak ta dozvola nije mogla usliediti bez predhodnih pregovora. Kako u nebeskom raju oko Isusova Prijestolja nemogu sjediti zavadjene okrunjene glave sa zemaljske kruglje, to je prije dolazka u raj Kralj Petar morao pristati na uvjet, da će i on biti pripušten k Božjem Prijestolju, izmirili se sa Apoštolskim Kraljem Franc Josipom, za kojega ciele katolički sviet drži i tvrdi, da sjedi u desnu Čajka Nebeskoga, kao što i sa Franjom Ferdinandom, za kojeg i sami francuski katolici drže da je u nebeskom raju.

Evo do kojih vjerskih posljedica vodi nepromišljeno pisanje ili pjevanje jednog katolika o pojmovima, koji stoje u diametralnoj oprieci sa dogmama katoličke crkve.

Stara blezgo, Kapiću, kani se ludorija a uzmi kralješ u šake i moli se Višnjem Otcu, da se i ti u paklu ne budeš grizti kao bezbožnik!

Tko nama po vragu nevjeruje, da jedan šizmatik, ne pomirili se s Bogom Krstom u zadnjem času života, ne može prispjeti u nebeski raj i sje-

diti uz Priestolja Čajka Nebeskoga, neka se propita kod učenjaka i tumačitelja katoličkih dogma pak će se uvjeriti, da mi i u ovom slučaju pišemo i branimo istinu.

Proročanstvo Josipa Barača.

Medju riedke i sposobne sile spada nekadašnji Hrvat prof. Josip Barač. Za vrijeme pašaluka habsburške dinastije najpametnija Baračeva misao bila je u srca povjerene mu hrvatske mladosti ulievati žuč proti svakom tlačitelju hrvatskog naroda. Radi toga njegova plemenita djelovanja pretrpio materijalno i moralno mnogo, ali što je više trpio i podnosio, to se je sve više u njegovoj duši razsplamsavala ljubav za slobodu i nezavisnost hrvatskog naroda i njegove rodjene grude. Slom je Josip Barač pozdravio sa sljepim oduševljenjem, koje je na njegovu hrvatsku dušu djelovalo u toj mjeri, da ga je podpunoma ostavio na cjedilu politički razum. U pijanstvu zanosa za lažno nam predstavjenim osloboditeljima Josip Barač zaboravlja na vlastiti Ego i kotrlja se u smrznutoj krvi neprijatelja hrvatskog naroda, dok, i ako jedan od naših ponajboljih živućih satirika, i sam ogrezne, da u tom i za samog psihiatra zagonetnom slučaju, spadne medju dekadente zadnje vrsti.

O Josipu Baraču ne bi pisao ni crne rieči, da ne spada medju nekadašnje moje dobre znance i prijatelje, koji zalutase i koji su u njihovu lutanju kadri da nanesu štete i kvara hrvatskom narodu više nego ga je nanio njemačko-magjarski jaram, proti kojemu smo se tajno i javno borili. Baračev današnji rad slični djelovanju curare-otrova, koji polagano ubija vrške živčanog sistema. Sreća, da smo taj njegov otrov na vrijeme analizali, pa danas je svaki Hrvat dužan da poradi, da se Baračev otrov paralizira.

Kemičkoj formuli SHS postavio je nekadašnji zagriženi republikanac Barač protuformulu L. M. L. Na toj njegovoj protuformuli bazira Barač njegovo proročanstvo.

$$\frac{\text{SHS}}{\text{LML}} = \frac{\text{Srb, Hrvat, Slovenac}}{\text{Lav, Magarac, Lisica}}$$

Barač nam predstavlja Srba kao Lava silnika, koji ipak sam nije mogao da se nakrade pliena pak je u pomoć zvao Hrvata-Magarca i Slovenca-Lisicu. „Revalo se, njuškalo i kralo, lovilo se, dok je sunce (Austrija) palo“. Kad je došlo do diobe pliena Hrvat-„Kenjac porazdieli plien u tri diela, kako Bog i pravda zapovijeda i tešku pamet skupi i pred Srba-lava blesasto pristupi“ pak mu otvoreno, iskreno

i pošteno predloži: „Nakon složna rada, Veličanstvo Vaše, nek izvoli sada dati nam što je naše“.

Na taj Hrvatov pošten i pravedni postupak „Lav se smrači i Magarca pandžama zakvači, pa ga smrška svega u komade, da ni repa od njega ne ostade“.

Slovenca-liju dodje sad red da dieli plien. On „sve u hrpu skupi jednu i u Srba-lava umiljato giednu“ te mu reče: „Veličanstvu Tvomu ide lov i slava, to po sudu momu dioba je prava“. Razdragan Srb-lav ovim sladkim riečima „proždre lava koliko je htio, a Lisici-Slovencu baci sočan dio“.

Josip Barač jasno nam predočuje: prvo: da Srbin ne će nikada izbiti iz njegove glave, da ova naša današnja narodna zajednica nije djelo (plien) Hrvata i Slovenaca ništa manje, koliko i Srba.

drugo: da u ovoj našoj državnoj zajednici mora da bude jedini gospodar, a Hrvati i Slovenci njegove sluge.

treće: da će od ovih slugana u ovoj našoj državnoj zajednici moći samo onaj dobivati ostatke i kosti sa srbskog stola, koji se bude znati ulagivati Srbinu.

četvrto: da Hrvat, koji je jednako revao, njuškao, kralo i lovio kao i Srbin ne smije tražiti ravnopravnosti u dielu, jer da će ga Srbin uništiti jednom za uvijek, da ne će od njega ostati ni sjene ni traga.

peto: da su Slovenci kukavice i puzavice i da će njima pod Srbinom biti dobro jer će mu se znati ulagivati.

Ovu će uvriedu Slovenci sami znati odbiti. Mi smo Hrvati ipak zahvalni Josipu Baraču na njegovom proročanstvu i ako je on izgubio svaku nadu u slobodu i nezavisnost hrvatskog naroda nismo ju izgubili mi. Već su tri diela hrvatskog naroda otvorila oči i uvjerila se, da dok mu tudjin bude gospodar da će on njemu biti sluga i uprav za to traže i bore se za vlastitu hrvatsku republiku, u kojoj će biti dolična mjesta i za profesura Josipa Barača, a u kojoj se ne će hrvatske činovnike tjerati iz službe jedino za to jer su poštenu i neustrasivi Hrvati. Baračev Magarac-Hrvat ne će podleći pandžama Lava-Srbina jer njegov „bre“ nemože da uništi Hrvate „sve!“

Nema ni velike Srbije ni Jugoslavije.

Br. 3. našeg lista bio je zaplijenjen i uništen u glavnom što se je u čeonom članku hrvatskom narodu u Dalmaciji u pravom i poštenom svjetlu prikazao rad hrvatskog naroda sakupljena danas u

Hrvatskom Bloku. U tomu se je članku dokazivalo da Hrvatski Blok nakon što je iscrpio sva sredstva da se unutar granica naše državne zajednice uredi hrvatsko pitanje, bio je prisiljen, da se obrati pred forum Europe. U zapljeni nema govora o tomu, već o stvarima, koje se našim državnim odvjetnicima prečinjaju kao nekakva strava. Medjutim izgleda da je onaj zapljenjeni članak ipak došao u ruke ljudi, koji vide dalje od nosa nego li to vidi jedan šibenski demokrat. U zapljenjenim smo članicima šibali sve one koji su odgovorni za to, da se između Hrvata i Srba širi mržnja, kada smo govorili o Velikoj Srbiji i Jugovinašima. Zapljenom i uništenjem br. 3 nama je nanešena novčana ogromna šteta, ali naše je pisanje pobjedilo i mi danas možemo javno da ustvrdimo da nema ni Velike Srbije ni Jugoslavije, kako to zatornici države SHS pripovijedaju.

Mi smo u stanju da javimo našem hrvatskom narodu, da nijedan pučki učitelj ili nastavnik srednjih škola nsmije, ponavljamo nsmije našu državnu zajednicu nazivati Velikom Srbijom ili Jugoslavijom. Pozivljemo sve roditelje, da budnim okom paze na djecu, da ih se u školama ne truje sa ovim krivim nazivima naše državne zajednice.

Pogreb Primasa Srbije u Šibeniku.

Prošloga mjeseca je umro u Šibeniku Primas Srbije i barski nadbiskup fra Mate Kardun.

Sprovodu ovog čelika-Hrvata nije prisustvovao nijedan zastupnik beogradske vlade. Nije prisustvovao nitko od pokrajinske uprave. Nitko nije prisustvovao od mjestnih civilnih i vojnih oblasti, a ipak je fra Mate Kardun zaslužio, da mu se na državni trošak priredi veličanstveniji sprovod nego li se priredjuju kojekakvim farabutima.

Ovako ignoriranje Hrvata fratara ne bi se zbililo ni u Tunguziji.

Tužbe iz naroda.

Žrtva radikala u Kninu. — Marija Dračar pok. Ivana radila je kod Kot. Prip. Povj. u Kninu tri godine a kod istog poglavareta druge dvie. Njezino ponašanje bez priekorno. Učinila je molbu na Pokrajinsku Upravu. Ova je njezinu molbu odbila usljed anonimne tužbe jer da je tobože služila Italiju. Marija Dračar je rođena Hrvatica i spada u broj onih Hrvata, koji će biti bačeni na put iz službe. U Šibeniku ima Srbin, koji je cijelo

vrieme okupacije bio u službi kod Poglavarstva. On je Srbin. Kažu da je stekao imanje dapače, kao malo koji švercer. Evala mu. Nek stoji i dalje u službi, ali neka za Hrvate vlada ravnopravnost i za Srbe.

Rižotaši u Prviću. — I ovdje imamo članak „Društva za ubijanje Hrvata.“ Objelodanite njihovu sliku. To su vam lienčine i muktaši. Ni jedan ne će da radi i da se hrani od svoga truda. Vrebaju na svakoga, od koga bi što izglačili za njihov fond. Jedva žele da se tko ženi. Oni ne fale u kuhinji i u kući. Kad dobro napune njihove trbuhe i kad se još bolje napiju, onda zaređaju glasniti novci sa njihov fond ili da će učiniti neke čare mladoženji i svatovima. Vodja im očekuje svaki dan imenovanje, tako se on pčlivani, za šefa državnog redarstva. (Bit će na otocima Sestrice). Njihova pak najzanimivija radnja je ocrnjivanje ribara, mesara, trgovaca Hrvata na otoku. Štede pak bivše talijanske špijune, jer su im začepili usta sa nekoliko komada pokućstva za društvene prostorije. Crkva im smrdi, Hrvatsvo im smrdi. Klatare se po selu kao pašćad po danu, a noću gledaju bili im odkle pao medeni kolač s neba.

Iz pisama glavnom uredniku.

Tivat. — Vašu molbu rado ispunjavam za širenje čiste hrvatske ideje medju našim sviesnim Hrvatima, te ću Vas na tom koraku uvijek podupirati i nastojati da nam u Boki pobijedi zdrav razum i čisto nepatvoreno hrvatstvo.

Usvajajući potpuno Vaš program, po kojemu će te uvijek braniti pravo hrvatskog naroda, srdačno Vas pozdravljam i želim sretan početak uz hrvatski pozdrav. — Ivan Fačo, trgovac.

Ston. — Naš amo obradova, gdje je Samobran dobio pravo ime, koje je morao i da će zastupati odlučno našu pravednu hrvatsku stvar, kako se nama dolikuje. Nemojte podnipošto klonuti duhom već započetim putem udarite kao što udariste i do sada. Uz hrvatski pozdrav Vaš odani. — Niko Buško, trgovac.

Gospić. — Dragi moj Miho! — Na prolazu Vašem kroz Liku, u svoje doba, mi se i osobno upoznasmo, prem Vas odprje po Vašem noviparckom radu znadoh, dok još bijaste mladićem i na visokim školam. — Škole mnogo mogu čovjeku dati za njegovo stručno znanje. — Nu za političko — treba ne samo znanje raznostruko, t. j. obćenito, već osobito znanje i poznavanje života, potrebah, težnjah, čutenjah, duše naroda. — kojega smo si-